Regd. No. H 18 విడిప్రతి 0-30 పై. 28-3-69 శుక్రవారం

జమీన్‌రైతు

స్థాపకులు : నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు

సంపుటి 41 ★ సంపాదకుడు : నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి ★ సంచిక 13

బీకెకార్
బాల్‌బేరింగు
డీసెలు ఆయిల్ ఇంజన్లు
(షరతులులేని గ్యారంటీ)
వివరములకు:-
భవాని ఇండస్ట్రియల్ కార్పొరేషన్
రంగనాయకులపేట - నెల్లూరు.
Phone: 459 Ex.

మిద్దెయిల్లుఅమ్మబడును
నెల్లూరు కనకమహలు ఎదురు వీధిలో ప్రస్తుతం ఆడిటర్లు ఎ. దశరథరామిరెడ్డి అండ్ కంపెనీవారు వుంటున్న మిద్దె యిల్లు అమ్మబడును.
వివరములకు:-
Advt Box No. 169,
Zamin Ryot - NELLORE.

పంచాయతీ ఎన్నికలు వాయిదా?

పంచాయతీల బైఫర్‌కేషన్ దృష్ట్యా వాయిదా అవసరమని, మంత్రివర్గసమావేశంలో ప్రతిపాదించబోతున్నానని మంత్రిశ్రీ రామస్వామి

పంచాయతీల బైఫర్‌కేషన్‌కు సంబంధించి ఏప్రిల్ 4 తేది జి. ఓ. జారీ చేయనున్నామని, ఈ విభజనవల్ల రాష్ట్రంలో అదనంగా రెండు వేల పంచాయతీలు ఏర్పడగలవని; వీటికి రెండు నెలల తర్వాత మరలా ఎన్నికలు నిర్వహించవలసి వుంటుందిగనుక, రాష్ట్రంలోని అన్ని పంచాయతీలకు ఒకేసారి రెండు నెలల తర్వాత ఎన్నికలు జరపడం బాగుంటుందని, ఎన్నికలను రెండుమాసాలకాలం పొడిగించేందుకు మంత్రివర్గ సమావేశంలో తాను ప్రతిపాదించనున్నానని పంచాయతీరాజ్ మంత్రి శ్రీ తోట రామస్వామి 24 తేది గూడూరులో చెప్పారు.

అసలు తెలంగాణా ఆందోళనతో ఎన్నికలు వాయిదావేయడం బాగుంటుందని ముఖ్యమంత్రికూడా ఆలోచిస్తున్నారని, ఇప్పుడు ఈ బైఫర్‌కేషన్ కారణంకూడా వున్నదికాబట్టి, వాయిదా వేసేటప్పుడు రెండునెలలు కాకుండా ఒకేసారి ఆరునెలలు వాయిదా వేయబడే అవకాశంకూడా లేకపోలేదని రాజకీయజ్ఞులు వూహిస్తున్నారు.

మంత్రిగారు తిరుపతికి పోతూ 24 తేది వుదయం గూడూరులో దిగారు. స్టేషన్‌లో కానసభ్యులు వేమారెడ్డి రామచంద్రారెడ్డి, పిట్ల వెంకటసుబ్బయ్య, కాటూరు నారాయణస్వామి; సమితి అధ్యక్షులు నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులు రెడ్డి, ఈపూరు కుమారస్వామి రెడ్డి; కాళహస్తి ఎం. ఎల్. ఏ. శ్రీ బి.బి. సుబ్బరామరెడ్డిగారలు స్వాగతమిచ్చారు.

రహదారి బంగళాకు చేరినతర్వాత జిల్లాకాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు మేనకూరు గోపాలకృష్ణారెడ్డి, వేమారెడ్డి వెంకురెడ్డి, వెంకటగిరి కుమారరాజా, పెళ్లకూరు రామచంద్రారెడ్డి, ఎస్. వి. కృష్ణారెడ్డి, వెంకటగిరి-సూళ్లూరుపేట సమితి అధ్యక్షులు, రేబాల దమయంతీదేవి మంత్రిగారిని కలుసుకున్నారు.

నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి కోటసమితి కార్యాలయభవన నిర్మాణానికి అనుమతిని మంచినీటి కార్యక్రమాలు పూర్తి చేయుటకు ఉత్తరువులు కోరారు. మంత్రిగారు సరే నన్నారు. జిల్లాకాంగ్రెస్ అధ్యక్షుల్బృందం గ్రామాలలో మంచినీటి ఎద్దడిని మంత్రిగారి దృష్టికి తెచ్చారు. మంచినీటి సరఫరాకు ప్రతిజిల్లాకు 2½ లక్షల రూపాయలు తాత్కాలికంగా మంజూరు చేశామని మంత్రి వెల్లడించారు. వేమారెడ్డి వెంకురెడ్డిగారు తలమంచి ఫారెస్టు 600 ఎకరాలను పేదలకు ఇప్పించవలసిందని కోరారు. పెళ్లకూరు రామచంద్రారెడ్డిగారు ఆత్మకూరు తాలూకా చింతలపాళెం సమీపంలోని అడవి ప్రదేశాన్ని వ్యవసాయానికి ప్రత్యేకించవలసిందిగా అభ్యర్థించారు. వెంకటగిరి యువరాజాలుకూడా 25 ఏళ్లుగా వారి జనులు సాగుచేస్తున్న భూములు రిజర్వు ఫారెస్టుక్రింద వున్నవని, వాటిని ఫారెస్టు నుండి తొలగించి పట్టాలిప్పించ వలసిందిగా విజ్ఞప్తి చేశారు. నాయుడుపేట రేట్ పేయర్సు పక్షంగా దేవతా వేణుగోపాలశెట్టి, గిరి వెంకయ్యగారలు మంచినీటి పథకానికి పంచాయతీనిధులనుండి లక్షరూపాయల ఖర్చును అనుమతించవలసిందిగా కోరారు.

—మా గూ. వి.

ఉపరాష్ట్రంగా తెలంగాణా స్వరూపంలోకాకపోయినా ఆచరణలో ముఖ్యమంత్రి సమ్మతించినట్లే!

తెలంగాణా కోసము ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రకటిస్తున్న ప్రత్యేక పర్యాలోచనాంశాలను చూస్తే, పాకిస్తాన్‌లో అయూబ్ నియంత ప్రజల తాకిడికి తట్టుకోలేక అంగీకరిస్తున్న ప్రజా కోరికల పరిస్థితి స్ఫురిస్తున్నది.

తెలంగాణాకు ప్రత్యేకనిధుల కేటాయింపు, తెలంగాణా అభివృద్ధికి ఇతర విషయాలకు సంబంధించిన నిర్ణయాలను, చర్యలను, ప్రాంతీయ సంఘంతోకలిసి తీసుకునేటందుకు, తెలంగాణా మంత్రులందరితో కలిగిన ఒక ప్రత్యేక సలహాదారాలసంఘం, వీటి సమలుచేయడానికి అదనపు ప్రధాన కార్యదర్శి- ఇవన్నీ చూస్తే కొండా లక్ష్మణ్ బాపూజీ కోరినట్లుగా తెలంగాణాకు వుపరాష్ట్ర ప్రతిపత్తిని ముఖ్యమంత్రి స్వరూపంలో కాకపోయినా ఆచరణరీత్యా సమ్మతించినట్లుగానే తోస్తున్నది.

అగ్రహావేశపరులైవున్న తెలంగాణా ప్రజలను సంతృప్తిపరచేటందుకు ఈ చర్యలను ముఖ్యమంత్రి తీసుకుంటూ వుండవచ్చును. కాని అయూబ్ అంగీకరించిన ప్రతిపక్ష ప్రతినిధుల కోరికమూలంగా కొత్తకొత్త కోరికలు వ్యక్తం చేయబడుతూ వున్నట్లుగానే తెలంగాణా రాష్ట్రంకోసం ఆందోళనచేసే వారి కోరికలుకూడా ఇంకా హెచ్చవచ్చునేకాని తగ్గవు.

మా హైదరాబాదు విలేఖరి

అదెలావున్నా, మరో విషయమేమంటే పైచర్యలమూలంగా, ఆంధ్ర మంత్రులపైన ఆంధ్ర ప్రాంతానికిచెందిన ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శిపైన తెలంగాణా ప్రజలకు నమ్మకంలేదన్న విషయాన్ని ముఖ్యమంత్రి గుర్తించారని భావించవలసి వుంటుంది. అంటే తెలంగాణా ప్రయోజనాలను ఆంధ్ర మంత్రులుకాని అధికార్లుకాని పరిరక్షించలేరన్నమాట. అలా చేయగలమన్న ఆత్మవిశ్వాసం వారికోకాని వీరిలోకాని లేదన్నమాట.

ఇకపోతే నేడు తెలంగాణాలో వి తెలంగాణా మంత్రివర్గముకూడా ప్రజావిశ్వాసం లేదు. ప్రత్యేకరాష్ట్ర వాదాన్ని బలపరచని వి కాననవద్దన్నారు, మంత్రి ఉన్నారు తన నియోజకవర్గానికి వెళ్లి ధైర్యంగా తన అభిప్రాయాన్ని వ్యక్తం చేయలేరు. తగినంత పోలీసు బందోబస్తు లేనిదే ముఖ్యమంత్రికూడా బైటికి కదలలేకపోతున్నారు. వి మంత్రి కుర్చీన బొమ్మలా "గ్రీటింగ్సు" పొందకుండా బైట ముఖం చూపలేకపోతున్నారు.

కేవలం కొందరు స్వార్థపరుల ప్రారంభించిన అలజడిగా చెప్పబడినది ఈ రోజున కేంద్రంలో నాయకులందరినీ కలవరపెడుతున్నది. నాలుగు రోజులుగా ఢిల్లీ వచ్చి అనేక విషయమేమిటో వివరించమంటే ముఖ్యమంత్రిగారు కొత్తి ప్పల సంపాను మన్నించి, 25 వ తేది మాత్రమే ప్రయాణమైవెళ్లారు. ఒకరకంగా రాష్ట్రాన్ని కొత్తిమ్మలు తాకి పరిపాలిస్తున్నట్లుగా తోస్తున్నది.

—తరువ 12 వ పేజీలో

నెల్లూరు స్టేట్‌బ్యాంకిలో
'సేఫ్ డిపాజిట్ లాకర్'
సౌకర్యమును యిప్పుడు నెల్లూరు స్టేట్ బ్యాంకు ఆఫ్ ఇండియా బ్రాంచిఆఫీసు (క్రొత్తది) నందు ఏర్పాటు చేయబడినది. రుసుము వగైరా వివరాలకు దయచేసి ఏజంటుగారితో సంప్రతించండి.
టెలిఫోన్ :: 836.

శ్రీ మల్లికార్జునస్వామి, కామాక్షితాయి దేవస్థానము-జన్నవాడలో
అష్టబంధన, జీర్ణోద్ధరణ
కుంభాభిషేకము
ఆదిశంకరుల విగ్రహ ప్రతిష్ఠ
17-4-69 తేది నుండి 21-4-69 తేది వరకు
శ్రీ శ్రీ శ్రీ జగద్గురు కంచికామకోటి పీఠాధీశ్వరులచే
జరుపబడును - భక్తులు పాల్గొని జయప్రదమొనర్ప ప్రార్థన.
సి. చంద్రహాస్, ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు.
దొంతంశెట్టి కన్నయ్యశెట్టి, (ముత్రాలకొట్రులరు) ట్రస్టుబోర్డు ప్రత్యేకప్రతినిధి.
జన్నవాడ బుచ్చిరెడ్డిపాళెం : 40 — ఫోన్ — నెల్లూరు : 10.

నెంబరు 997
వగైరా రకాల
చెరకు విత్తనము
అమ్మబడును
★
— వివరాలకు —
ఆల్తూరు కోటారెడ్డి,
మినగల్లు — నెల్లూరుజిల్లా.
పోన్ : బుచ్చిరెడ్డిపాళెం 25.

ఇల్లు అమ్మబడును

పొగతోట డాక్టరు కొండూరు రామకృష్ణమూర్తి యింటి యెదురుగా యుండు నెం. 16/649 రు యిల్లు 84¾ అంకణముల స్థలములో సుమారు 8 అంకణములు కట్టుబడి, మట్టూ వ్రహరీ, బావి, కరంటు సౌకర్యములు కలవు.

వివరములకు:-
ఆనం పద్మనాభ రెడ్డిగారి ఇంట్లో
పొగతోట — నెల్లూరు

గొట్టపుబావుల టెండరు నోటీసు

కోవూరు తాలూకా, పెనుబల్లి గ్రామ పంచాయతీ, పెనుబల్లి గ్రామములో 3 గొట్టపు బావులు త్రవ్వుటకు 7-4-69 తేది సోమవారం సా॥ 4 గంటల వరకు సీల్డు టెండర్లు వేరువేరుగా తీసుకోబడును.

(1) గిరిజనపాళెంలో బావికి ఎస్టిమేటు రూ. 1800/- లు.
(2) రేడియోరూమువద్ద బావికి ఎస్టిమేటు రూ. 2000/- లు.
(3) ముస్లింపాళెంవద్ద బావికి ఎస్టిమేటు రూ. 2400/- లు.

టెండరు ధరావతు 100-కి 5 వంతులు. మిగతవివరాలు నావల్ల తెలిసికోవచ్చును.

చింతలపల్లి వెంకటకృష్ణారెడ్డి,
అధ్యక్షులు.

ఒంగోలు సబు కోర్టులో

బాపట్ల నట్‌కోర్టు వేలము:

S. C. 336 of 66. E. P. 161 of 68.

బాల్నే విశ్వనాథం — డిక్రీహోల్డరు.
బొలాది శేషయ్య — జెడ్జిమెంటుడెట్టరు.

డి. హో. తరవున, జె. డెట్టరు తాలూకు అప్పులయి, యిస్తిహారు జరిగి వేలము కావలసిన ఆస్తి వివరము:-

(1) నర్సారావుపేట రిజిస్ట్రేషను ఇలాకా, యింకొల్లు సబ్‌రి॥లో చేరిన, కొణికిగ్రామం వట్టా నెం. 329 రు, సర్వే నెం. 412/1 రు, య 3-34 సెంట్లు మెట్ట (పూరా)
డి. హో. కిమ్మతు రూ. 1500/-
అమీనా కిమ్మతు రూ. 3000/-

(2) డిటో సబ్‌రి॥ ఇలాకా, కొణికి గ్రామం వట్టా నెం. 329 రు, సర్వే నెం. 406 రు, య 86-17 సెంట్లులోని ఆస్తికి హద్దులు:- [తూ] కట్టా మున్కంటి, మాగులూరి నరనయ్య వగైరాలభూమి [ద-ప] జె. డెట్టరు తాలూకు భూమి [ఉ] బొలాది నాగయ్య భూమి. ఈలోని య 4-00 సెంట్లు మెట్ట.
డి. హో. కిమ్మతు రూ. 2000/-
అమీనా కిమ్మతు రూ. 4000/-
వేలమువాయిదా 21-4-69 తేది.
ఫర్దరే హియరింగు 26-4-69 తేది.

షరా: 1, 2 ఐటములపై జె. డెట్టరు బాపట్ల సహకార భూమి తనఖా బ్యాంకుకు, బాపట్ల డిస్ట్రిక్టు మున్సబు కోర్టుకు పెట్టిన ఆయకము, సెక్యూరిటీలకు లోబడి యాలము జరుగును.

—ఎ. వి. సుబ్బయ్య,
డిక్రీహోల్డరు అడ్వకేటు.

జమీన్‌రైతు

శ్రీ సౌమ్య చైత్ర శుద్ధ దశమి శుక్రవారం 28-3-1969

తెలంగాణావారి ధోరణి

తలకోసి చేతికిచ్చినా గారడివిద్య అన్నట్టుంది తెలంగాణావారి ధోరణి. తెలంగాణా వారిలో ఏర్పడిన అసంతృప్తిని పోగొట్టేలకు ఎన్నివిధాలుగా ప్రయత్నించాలనో, ముఖ్యమంత్రి అన్నివిధాలుగా ప్రయత్నిస్తున్నారు. కొండా లక్ష్మణ్ బాపూజీ కోరుతున్న స్వయం పాలిత భాగమని చెప్పలేదు కాని, దానికి అనుగుణమైన హామీలన్నిటిని ఇచ్చివేస్తున్నారు బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు. ఈ విషయంలో వారు హద్దులుదాటి పోతున్నారేమోననికూడా అనిపిస్తుంది. తెలంగాణావారిని ప్రీతిపరచడంకోసం ఆంధ్ర ప్రాంతీయు లేమనుకుంటున్నారనేది కూడా ముఖ్యమంత్రి గమనిస్తున్నట్టు లేదు.

ఆంధ్రప్రభుత్వమేకాదు, ప్రధాని శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీ కూడా తెలంగాణా వారికి హామీ ఇచ్చింది. తెలంగాణా అభ్యున్నతికి అవసర సహాయం చేయగలమనికూడా ఆమె చెప్పింది. ప్రధాని హామీ ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌నుండి పోయిన పార్లమెంటు సభ్యులకు సంతృప్తిని కల్గించింది. వారికే కాదు తెలంగాణా ప్రజానమాఖ్య వారికి కూడా నమ్మతిని కల్గించింది. ఎంత సంతృప్తి కలిగినా, ఎంత సహాయం జరిగినా ప్రత్యేక తెలంగాణాతప్ప, వారి చెవిలో మరోమాట దూరేట్టులేదు. వారికి కావలసింది తెలంగాణా రక్షణలుకాదు, తెలంగాణా అభివృద్ధికాదు — ప్రత్యేక రాష్ట్రం. అంతకు తక్కువ వారు అంగీకరించేట్లులేదు.

ప్రధాని ఇందిరాగాంధీ, హోం మంత్రి చవాన్, కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు నిజలింగప్ప స్పష్టంగా చెప్పివేశారు — ప్రత్యేక తెలంగాణా అసంభవమని. అంతకంటే ఖచ్చితంగా చెప్పిన విషయాలలోకూడా, మన నాయకులు లొంగిపోయిన సందర్భాలున్నాయి కాబట్టి, ఇదే వీరి ఆఖరుమాట అనుకోవడానికి వీలులేకపోయినా; ప్రత్యేక తెలంగాణాను అంగీకరిస్తే, మరికొన్నిరాష్ట్రాల విభజనకుకూడా సిద్ధపడకతప్పదు కాబట్టి, ప్రస్తుతానికి కేంద్రనాయకులు దృఢవైఖరినే అవలంబించవచ్చు. ఆంధ్ర హైకోర్టు — సుప్రీంకోర్టుల మాజీప్రధాన న్యాయమూర్తి శ్రీ కోకా సుబ్బరావువంటి పెద్దలు ప్రత్యేక తెలంగాణా ఏ విధంగా దాని అభ్యున్నతికి దోహదకారికాదో చెప్పూ, ఆంధ్రప్రదేశ్ సమైక్యతే ఆంధ్రులందరి సర్వతోముఖాభివృద్ధికి సహాయకారి అని వక్కాణించారు. శ్రీ మాడపాటి హనుమంతరావువంటి తెలంగాణా నాయకులెందరో ఆంధ్ర ఐక్యతకై పరితపిస్తున్నారు. బహిరంగంగా ప్రకటించడానికి భయపడుతున్నారుకాని, ప్రత్యేక తెలంగాణాకు విముఖులైనవారు తెలంగాణాలోనే అధిక సంఖ్యాకులుగా వున్నారు. కాని అల్లరి మూకలకు జంకి, అలాంటివారు ముందుకు రావడంలేదు. ఎంతమంది వ్యతిరేకించినా, ఎంత హితబోధ చేసినా, వినే పరిస్థితి కనిపించడం లేదు.

బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు పోవాలనే నినాదం ప్రముఖంగా కనబడుతున్నది. ప్రత్యేక తెలంగాణా అనేదానికంటే, బ్రహ్మానందరెడ్డి నిష్క్రమణకే ప్రాధాన్యత ఇవ్వబడుతున్నది. తెలంగాణాలో జరిగే పోరాటమంతా ఇందుకేనా అనిపిస్తున్నది. ఆంధ్రప్రాంతీయులమీద ద్వేషం క్రక్కబడుతున్నది. తెలంగాణా వారి ఈ ధోరణి, దురుసుతనంతో ఆంధ్ర ప్రాంత ప్రజల్లో విసుగు, విరక్తి కలుగుతున్నది. తెలంగాణా ప్రాంతీయులకు సమ్మతకరం కాని ఐక్యత, మనకెందుకనే అభిప్రాయం ప్రబలుతున్నది. తెలంగాణా వారి దయాదాక్షిణ్యాలమీద వుండవలసిన దుర్గతి తమకు లేదనే చింతనా వస్తున్నది. పరస్పర అనుమానంతో, అవిశ్వాసంతో, భయ సందేహాలతో కృత్రిమంగా కలిసివుండడంకంటే; స్వేచ్ఛగా, స్వతంత్రంగా, సుఖంగా, గౌరవంగా ప్రత్యేకంగా బ్రతకడం మేలుకాదా అనే ఆలోచనలు వస్తున్నాయి. కలయికకోసం కార్పణ్యాలు పెంచుకోవడంకంటే, దూరంగావుండి స్నేహాన్ని పెంచుకోవడం అభిలషణీయంకాదా అనే అభిప్రాయాలూ కలగుతున్నాయి. ఇక హైదరాబాదు నగరాన్ని కాని, తెలంగాణా ప్రాంతాన్ని కాని తమదనుకోవడం సాధ్యంకాదనేనమ్మకమూ దృఢపడిపోయింది. ఆంధ్రప్రాంతీయుల ఆలోచనలను, అభిప్రాయాలను ప్రతిబింబింపచేస్తుంది శ్రీ సానికొమ్ము మాలకొండారెడ్డిగారి ప్రకటన. విరోధులుగా కలసి వుండడంకంటే, విడిపోయి హితులుగా వుండడమే వుభయులకూ శ్రేయస్కరం. తెలంగాణాలో వుద్యమం వుధృతమై, ఆంధ్రలో ఈ అభిప్రాయాలు నాటుకొనిపోతే, ఇక ఆంధ్రప్రదేశ్ సమైక్యత అకాశకుసుమమే అవుతుంది.

ఆ పరిస్థితి కలుగకముందే, సమయం మించిపోకముందే తెలంగాణా నాయకులు, ప్రజలు ఒకసారి ప్రశాంతంగా ఆలోచించడం మంచిది. తెలంగాణాలో ఆంధ్ర సమైక్యతను చిత్తశుద్ధితో కోరే నాయకులెవరైనావుంటే, అలాంటివారు నిర్భయంగా ముందుకువచ్చి ఆ కృషికి దోహదమివ్వడం తక్షణం జరగాలి. కేంద్రనాయకులు ఢిల్లీకోచేరి ప్రకటనలు చేయడంకాకుండా, హైదరాబాదుకువచ్చి తమ పలుకుబడినంతా వుపయోగపెట్టి, సర్దుబాటుకు వున్న అవకాశాలను పూర్తిగా వినియోగించాలి. ప్రజలలో ప్రబోధం జరగాలి. ఐక్యత కేవలం ఆంధ్రప్రాంతీయుల అవసరానికేకాదు, తెలంగాణావారి శ్రేయస్సుకుకూడా అని అవసరమనే అభిప్రాయం కల్గించాలి. ప్రత్యేక తెలంగాణా ఏ విధంగా బలహీనంగా వుండబోతుందో, కమ్యూనిస్టు-మతోన్మాదశక్తుల విజృంభణకు ఏ విధంగా ఆస్కారంగా వుండబోతుందో, వివరించి చెప్పడంకూడా మంచిది. పరిస్థితి విషమించకముందే, ఐక్యతా కృషికి వున్న అవకాశాలు పూర్తిగా వమ్ము కాకముందే గట్టి ప్రయత్నం జరగాలి.

ఐక్యతకు బ్రహ్మానందరెడ్డిగారి ముఖ్యమంత్రిత్వం ప్రతిబంధకమైతే, వారు పదవీత్యాగానికి వెనుదీయకపోవచ్చు. లేవు కాబోయే తెలంగాణా ముఖ్యమంత్రి పోవాలని ఆంధ్రలో ఇలాంటి వుద్యమం వచ్చినపుడు ఏమిజరగాలి, ఈ ధోరణికి అంతం ఎక్కడ అనేదికూడా ఒకసారి ఆలోచించడం యుక్తంగా వుంటుంది.

ఈ వారం విశేషాలు

పత్రికలు, రేడియోలు ఒక్కోరోజు ఒక్కసారి వార్తలనుతెచ్చి గుమ్మరిస్తుంటాయి. ఒక్కోరోజు చదవడానికి వార్త ఉండదు; ఒక్కోరోజు చదవడానికి టైం చాలదు. ఏమైనా ఇటీవల కాంతి భద్రతలు, సామరస్యానికి, క్రమశిక్షణకు, కడకు గ్రాసు నీళ్ళకు వున్నంత కరవు; వార్తలకు వుండడంలేదు. పాకిస్తాన్ మారణహోమం, మధ్యంతర ఎన్నికలనంతర మంత్రివర్గ నిర్మాణ ప్రహసనాలు, ఇక మన తెలంగాణా సోదరుల చిటపటాల... నిత్యం పత్రికా పాఠకులకు కావలసినంతమేత నిస్తున్నాయి. ఇక అంతర్జాతీయంగా నుత్తి కొడవళ్ళ ముష్టియుద్ధాలవంటి ఆసక్తిదాయకమైన సంఘటనలు వుండనే వున్నాయనుకోండి!

పృథ్వర్ధులమీద కసిదీర్చుకొని పదవీపరిత్యాగంజేసిన నియంత అయూబ్

అయూబ్ కసితీర్చుకున్నాడు!

అయూబ్‌ఖాన్‌మీద భుట్టో సాయుబు వగైరాలు పగతీర్చుకున్నారనుకుంటే; తనను తృప్తుపట్టించి, పదభ్రష్టతకు కారకులైన భుట్టోబృందంమీదనే అయూబ్ కసితీర్చుకున్నాడా అనిపిస్తుంది. అయూబ్‌ఖాన్ ఎట్టకేలకు పదవీ పరిత్యాగం చేశాడు; అధికారాన్ని సర్వసైన్యాధికారి యాహ్యాఖాన్‌కు అప్పగించి చూచుకోమన్నాడు. అయూబ్ మూటముల్లె సర్దుకొని, సతీసుతులతో దేశాన్నివదలి వెళ్ళే ప్రయత్నంలో వున్నాడట.

ప్రతిపక్షాలవారు కోరింది ప్రజాస్వామ్యం, వయోజన ఓటింగు; అయూబ్‌ఖాన్ ఇచ్చింది కయ్యకయ్యమంటే కైలాసానికి పంపించే సైనికపాలన! ప్రతిపక్షాలవారు తెగినదాకాలాగకుంటే, అయూబ్ వారి కోర్కెలకు సమ్మతించివుండేవాడు; పాకిస్తాన్ సింహాసనంకోసం మర్వా నేనా అని భుట్టో — ముజిబుర్ రహమాన్‌లోటి వాళ్ళు తిగవట్టుపట్టుకునే అవకాశం కల్గించివుండేవాడు. కాని, పాకిస్తాన్‌లాక సైనికపాలనే అయినప్పుడు, సోషలిజం ప్రజాస్వామ్యాలకు అది ఎక్కడనోదుకుంటుంది!

పదేళ్ళనాడు అయూబ్‌ఖాన్ సైనిక శాసనంద్వారా సర్వాధికారి అయినట్లు, ఇప్పుడు యాహ్యాఖాన్‌కూడా దండశాసనుడైనాడు, 'మార్షల్‌లా' ప్రకటించాడు. సైనిక శాసనం విధించడం తప్పు అన్నా నరే, పదేళ్ళ కృష్ణ జన్మస్థానానికి పోవలసిందే. ఇక ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకంగా కుట్ర పన్నబడవలేదు, ఆ తలంపువచ్చినా నరే తల ఎగిరిపోయిందే!

ఇటీవల తూర్పుపాకిస్తాన్‌లో ప్రభుత్వమే లేకుండా పోయింది. అయూబ్ మనిషంటేనరి, తరిమితరిమి హతంచేశారు. ఆ విధంగా 250 మందినైనా వదివీధుల్లో నిలవునా సజీవదహనం చేసివుంటారంటారు. ఇక ఇళ్ళుగిళ్ళు, అంగళ్ళు గింగళ్ళు అన్నీ చెల్లాచెదరమై పోయాయి. తూర్పుపాకిస్తాన్ అంతటా దీకటి అలముకొన్నది. యాహ్యా

— తరువాయి 12 వ పేజీలో

జనవాణి

జిల్లాలో గాంధీ స్మృతిచిహ్నాలు

తే. 11-10-68 దిన వెలువడిన 'జమీన్‌రైతు' లో జిల్లాలోగల గాంధీ శిథిలాలను గురించి ప్రస్తావించడమేగాక, గాంధీ శతజయంతి సందర్భంలోనైనా చెదిరిపోయిన కలలవలె మిగిలియున్న యీ నెల్లూరు శిథిలాలకు ఒకరూపమివ్వడం జిల్లావాసుల కర్తవ్యంకాదా అన్న ఆవేదన వెల్లడించింది. కాని జమీన్‌రైతు సమయోచిత సలహా చెవిటివారి ముందటి శంఖధ్వని అయింది.

గాంధీ శతజయంతి సంవత్సరం ఆరంభమై ఆరుమాసాలు నిండుతున్నా పరిస్థితిలో మార్పులేదు. పల్లెపాడు ప్రస్తావనకు ప్రస్థావనగీతం ఆలాపించినట్లేనా! వెంకటగిరి పఠనమందిర శంకుస్థాపన శిలాఫలకం పురావస్తుశాల చేరిందా! దండియాత్రలో నభాజితమైన పైపాడు, గోగులపల్లి తుమ్మలపెంట, రామాయపట్నంలలో వెల్లువిరిన ఉప్పుసత్యాగ్రహపు ఉప్పెన చరిత్ర పుటలలో శాశ్వతంగా తలదాచుకొందా! స్వర్గీయ దిగుమర్తి వారి పినాకినీ సత్యాగ్రహ ఆశ్రమ చరిత్ర మోహంజదారో నాగరకతలా అజ్ఞాతంగా, నిగూఢంగా నిలువవలసిందేనా!

సత్యాగ్రహాస్థలిలో స్మృతిచిహ్నాలు నిలువవద్దా? వాటిని కదలించిన సంఘటనలను శిలాఫలకాలపై సువర్ణాక్షరాలతో లిఖించవద్దా? తోసిపోయిన చౌరస్తాలలో పోసినోటి బాపూజీని నిలుపవద్దా? బాపూజీ తుదిక్షణాలు గతదినోటు విర్జాళవన ఆవరణమా, లేక అందలి యొకగదియా అన్న చర్చ ఆరంభించిన మనం, మన చారిత్రకస్థానం, మరిరెండు దశాబ్దాలు గతించితే స్వాతంత్ర్య సమరచరిత్ర కెట్టి వెర్రితలలు మొలిపిస్తాయో! అవశ్యం నాయకులు నడుంబిగించి, వారివారి ప్రాంతాలలో కర్తవ్య నిర్వహణ పూనుకోవాలి.

నాయక నామధేయులు అశక్తులా? కారే! శతజయంతి ఆరంభమైన లగాయతు ఎందరి నామధేయం పార్కుల, భవనాల ముఖఫలకాలపై కెక్కలేదు? ప్రారంభోత్సవాలపేరిట ఎన్నిసార్లో రిబ్బన్లు కత్తిరించబడలేదు? వందలకొలది మొక్కలంలేవునాటి రాళ్ళను విగించలేదు? పాదయాత్రపేర గ్రామగ్రామాన శుష్క ప్రియాలు, శూన్యహస్తాలుచూపి గాంధీ పథయాత్ర నిర్వహణ మునకే కొంగొత్త మెరుగులు దిద్దలేదు? పోటీలువడి ఒకరికొకరు సన్మానసభలు

—తరువాయి 12 వ పేజీలో

కాంగ్రెస్ అనేది అసలేమిటి?

కలగాపులగమా, ఒకపక్షమా, ?
విధానమా, ఒక సంస్థా, ?
ఒక బజారా లేక మాయాజాలమా ?

తీన్-తేరహ్-ఆర్ - అఠారహ్ అంటే మూడు, పదమూడు, ఎనిమిది, పద్దెనిమిది మంటిలికావన్నారు. ఈ పట్టికలో పందొమ్మిదవ తేదీని చేర్చండి.

ఆరోజున (మార్చి 19న) ముచ్చటగా మూడుపనులు జరిగినవి. మధ్యప్రదేశ్‌లో కాంగ్రెసేతర ప్రభుత్వం గోవిందనారాయణ అయిపోయింది! గోవిందలు కొట్టుకుంటూ అనుచరవర్గంతో మాజీ కాంగ్రెసేతర ముఖ్యమంత్రి తన పాత కాంగ్రెస్‌లోవచ్చి చేరిపోయినాడు. చేరినవారిది నైపుణ్యమా, ఇది చేర్చుకున్నవారి ఘనకార్యమా?

రెండవపని: మాజీ ఉపముఖ్యమంత్రి తెలంగాణా ప్రత్యేక రాష్ట్రవాదాన్ని సంపూర్ణంగా బలపరచడం. వైజాగ్ అనేరోజుల్లో ఇదొక విప్లవం!

మూడవపని: మన ప్రధాని ప్రకటన: దాని సారాంశం-ఇప్పటి కాంగ్రెస్ రూపు మారకపోతే ప్రయోజనంలేదు. ఇది మా కొండయ్య చెపూవస్తున్నమాటే అయినా, దైవం ఆమెచేత ఈవిధంగా పలికించడం చిత్రం. నిజానికి అట్లా భాషించక మరేం చేస్తుంది? దేశంలోని జాడ్యాలన్నీ కాంగ్రెస్‌లో ఇంకినవి.

అసలేమిటీ కాంగ్రెస్ అనేది? కలగాపులగమా? ఒక పక్షమా, ఒక విధానమా ఒక సంస్థా, ఒక బజారా లేక ఒక మాయాజాలమా?

బీహారులో అది జనతాపార్టీతో కలిసింది, ఉత్తరప్రదేశ్‌లో స్వతంత్రపార్టీతో కలిసింది. ప్రతిపక్షాల కలయికలను ఖండించి తానూ అందుకే దిగింది.

మధ్యప్రదేశ్‌లో గోవిందుని స్వస్తివాచకానికిముందు రాజమాత కాంగ్రెస్ నాయకులతో సంప్రదించినది; స్థిరత్వాన్ని రాజకీయంగా రాష్ట్రానికి చేకూర్చడానికి ఆమెకు తోచినమార్గం అది! ఆ మార్గాన్నే గోవిందు డవలంబించి, అస్థిరత్వాన్ని అవ్యవధిగా చేకూర్చినాడు! తాను ముఖ్యుడుకానిస్థితిలో మరెవడూ ముఖ్యుడుకాకుండాచూచి రాష్ట్రాన్ని రక్షించినాడు!

ఇంకొకనాటికి మహారాణి గాయత్రీదేవి, రాజమాత, ఇందిరాగాంధి కలిసి దేశ భవితవ్యాన్ని దిద్దబోతారేమో?

"యద్యదా చరతి శ్రేష్ఠః తత్ తదైవ ఇతరో జనః..." ఆ గీతావాక్యంలో ఏమన్నారంటే సమాజంలో శ్రేష్ఠులనబడే వారు చేసినట్లుగా ఇతరులు చేస్తారు. మన సమాజంలో పైనిచెప్పిన పేర్లు గలిగినట్టి వారిని పోలినవారు శ్రేష్ఠులు. అటువంటివారిప్పుడేంచేస్తున్నారు? రాజకీయంగా తలకాయలు మార్చేవారికి నాయకులుగా నాయకురాండ్రుగా వుంటున్నారు. ఇక దేశానికి మోక్షం?

పాకిస్తానులో నేడు జరిగే అరాజకానికి బాధ్యులెటువంటివారో? అటువంటివారే ఈ దేశంలో రేపు జరగబోయే అరాజకానికి కారకులైతే అబ్బురమా?

మనదేశంలో కోట్లుమార్చినట్లు పార్టీలు మార్చే మహానుభావులుంటే పాకిస్తానులో అసలాపార్టీల రూపాలే సరిగా తెలియవు. నాయకులే పార్టీలు. పిల్యగా వచ్చిన జనమే నర్కత్వంక్రింద లెక్క. ఏం అక్కరలేదో ఆ నాయకులు ఎరుగుదురు. ఏమి కావలెనో వారిలో ఇద్దరే ఎరుగుదురు.

అయూబ్ కిరీటం తన శిరస్సు నలంకరించవలెనని భుట్టోకాంక్ష; తూర్పుపాకిస్తాన్‌లో జనాభానుబట్టి ఆ ప్రాంతానికి పార్లమెంట్‌లో ప్రాతినిధ్యం కావలెనని రహమాన్ కోర్కె.

మొదటిది నెరవేరదు. రెండవది సాధ్యమేగాని, కఠినసాధ్యం. పరమటి వారు తూర్పువారిని ఏలినారు ఇందాకా! ఇప్పుడు సమానస్థాయికి రమ్మంటే వస్తారు గాని తూర్పువారికే పైచేయి వచ్చేపరిస్థితిని సహిస్తారా? తూర్పు జనాభా అత్యధికం. అందువలన పరమటి-తూర్పులు తూర్పు-పడమరలు కాబోతవి. ఈ సమస్యపై పెద్ద 'యుద్ధ' మే కావచ్చును.

కల్లోలం వృద్ధించిన నాయకులందరికీ అక్కరలేనిది ఒకటే-అయూబ్ ఖాన్ పెత్తనం. అది పోకమానదు. అది పోతే ఏమవుతుంది?

సుకర్ణో పోతే సుహార్తో ఇండోనీషియాను కాపాడినాడు. అయూబ్ తర్వాత కానంతటివాణ్ణి కావలెనని అజ్గర్ ఖాన్ ఆశించాడు. అయ్యేటట్లే వుండెను. కాని కల్లోలం కంట్రోల్ మీరింది.

అయూబ్‌వైపు వారిని ఎవరూ తల ఎత్తనివ్వడంలేదు. కచేరీలపైదాడి, గృహదహనాలు, హత్యలు నడివీధుల్లో సర్వసామాన్యమైనవి. అయూబ్ పెత్తనం నశించాలని కేకలువేసే ఊరేగింపుకు ఆటంకం లేదు. అయూబ్ పెత్తనం కావాలనే ప్రదర్శనం చేయదలచినవారికి ప్రాణాంతకమైనది. దేశంలో ఎక్కడా ఎవరూ ఎవరికీ వశంగానిస్థితిలోకి అయూబ్-నెదిరించే-ఆందోళన వచ్చిపడింది. ఈ హింసాకాండను ప్రతిహింసతో దీకొన్నతర్వాతనే ఇక అయూబ్ పదవిని విసర్జిస్తాడు. ఈ విధంగా, వద్దన్న అయూబ్‌నే ఆందోళనాపరులు తెచ్చి నెత్తిన పెట్టుకుంటున్నారు!

మన దేశంలో ఆందోళనలు మాత్రం ఎందుకు తీసిపోతున్నవి? మైసూర్ మహారాష్ట్ర సరిహద్దు గ్రామాల సమస్య ఎటువంటి రభసగా మారింది? ఆంధ్ర, మైసూర్, మహారాష్ట్రాల నదీజలాల తకరార్ తీర్చేది ఒకటా రెండా తీర్పు సంఘా

వారం వారం

లనే గొడవపై ఎంత నీచంగా ఆరోపణలు జరిగినవి? అభిరుచు ఒక భాష మాట్లాడే వారిలో ఎటువంటి ఉపద్రవం వచ్చి పడిందో గమనించండి.

భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రాలిక మార్చుతెందవు- ఆ విధానంలో మార్పురాదని కేంద్రప్రభుత్వ గృహమంత్రి వైపునుంచి ప్రకటిస్తున్నారు. బాగానేవుంది. స్వతంత్రభారతంలో ప్రథమ భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రాన్ని నెలకొల్పుకున్న ఆంధ్ర ప్రాంతే తెగులువచ్చింది. తెలుగువారిని తెగులు ఎన్నటికీ వదలిపోదేమో? ఆ తెగులే దంపింది మన రాములను! అంతరంగికచరిత్ర నెరిగినవారికి ఇదంతా తెలుసును. ఈసారి పుట్టిన ఈ తెగులుకు ఎందరుబలికావలెనో? నిరపరాధులు, క్రోధులు హింసకు గురి అవుతున్నారు. అపరాధులెవరో మనం ఎరిగినా ఏమీ చేయలేకున్నాం.

మన తెగులు మళ్ళీ మనల్ని వేధిస్తున్నది. భాషనుబట్టి రాష్ట్రం అన్నారేగాని ఆ భాషా భాషీయులంతా ఒకేరాష్ట్రంలో వుండవలెనని ఎక్కడున్నది?- ఇదివరకు హిందీ రాష్ట్రాలనేకం లేవా? అట్లే ఆంధ్రరాష్ట్రా

—కొరవ 8 వ పేజీలో

దాయాదిపోరుకంటే హీనమైన, ఘోరమైన రష్యా-చైనా వివాదం!

పిచ్చివాండ్ల చేతిలో ప్రపంచాన్ని విడిచిపెడితే ఏమవుతుందో ఇప్పుడు స్పష్టంగా తెలుస్తున్నది. రాజకీయ ప్రపంచంలో పిచ్చివాండ్లనబడే వారెవరయ్యా అంటే ఇంపీరియలిస్టులు, కమ్యూనిస్టులు, ఫాసిస్టులు, ఇంకా అనేక రకాలైన వర్ణి జాతీయవాదులు, మతోన్మాదులు. ప్రపంచం తమకోసం నడవవలసిందేగాని ప్రజాకోటి సుఖదుఃఖాలను పరిశీలించి వాటికోసం తమ నడవడిని వారు దిద్దుకోరు. మనదేశంలో ఇటీవల అధికమైన పలుకుబడిని సంపాదించిన జనసంఘ్, ఆర్. యస్. యస్, ఇత్యాది హిందూ రాష్ట్రవాదులు, వర్ణవ్యవస్థవాదులు అలాంటివారే.

ఐతే ఈ లోకం ఎంత గుడ్డిదంటే తన్ను అగాధంలోకి లాగేవారిని విశ్వసించినట్లుగా సౌమ్యంగా ప్రపంచాన్ని దిద్దుకపోతామనే వారిని విశ్వసించదు. ఈ గుడ్డితనం పోవడానికి సమయం పడుతుంది. ఈలోగా రష్యా-చైనా పోరాటం వంటి అధ్యాయాలు మనకు తప్పవు.

లోకవృత్తం

అటు చెక్ లిబరల్ పంథాను అణచడానికి రష్యా పూనుకుంటే, రష్యా రాజ్యప్రాబల్యాన్ని అంతులేకుండా చేయడానికి చైనా పూనుకున్నది. ఈ పూనికలు రెండూ అసంభవమైనవి.

దినేదినే ప్రపంచం లిబరల్ మార్గం వైపుకే ప్రయాణిస్తుంది, గత్యంతరంలేదు గనక, శాంతితో బ్రతకవలెనంటే! చైనా ఎన్నటికైనా సరే రష్యాను భక్షింపలేదు; చేయబోలదు; ఏదో ఒకనాటికి చైనా రష్యాను గుర్తించి, గౌరవించక తప్పదు.

ఈ లోగా జరిగే వివాదం పిచ్చివాండ్ల కలహంక్రింద చరిత్ర రికార్డు చేస్తుంది. కమ్యూనిజం ఒక రాజకీయ మతోన్మాదం. అది వెర్రితలలువేస్తే చైనాయిజం వస్తుంది. ఉన్మాదం తగ్గినకొలది యుగోస్లావియా విధానం, చెక్ లిబరల్ పద్ధతి సాగిపోతవి. రష్యా ఉన్మాదాన్ని విసర్జించినా చైనా వదలదు-ఇంతలో!

అందువలన రష్యా-చైనా సంవాదం రక్తిగడుతున్నది. రష్యా అన్నదిగదా: "మా సరిహద్దున మీరు గొడవచేస్తే, అణ్వాయుధాలతో జవాబు చెప్పక తప్పదు. మావద్ద అమితమైన విధ్వంసకశక్తిగల ప్రయోగసాధనాలున్నవి. అవి లక్ష్యాలపై కచ్చితంగా కొట్టగలవు. జలాంతర్గాములు, విమానాలనుంచి దెబ్బతీయగలం. మావో చేసే మిలిటరీ దుస్సాహసాన్ని మేము దీకొంటే తట్టుకోడానికి న్యూక్లియర్ వార్ హెడ్స్ గల రాకెట్లు చైనావద్ద వున్నవా, లేవే? కావున, ఖబడ్దార్!"

అంతటి బెదిరింపును సవాల్ చేయకుండా చేస్తాడా మావో మహాశయుడు? ఎన్నటికీ ఆ విధంగా చేయడు. వెంటనే జవాబిచ్చాడు: "రష్యను అణ్వాయుధాలైన మిసిలె ఉపయోగిస్తే, మేమూ అంతే చేస్తాం. దురాక్రమణదారులను సరిహద్దున దీకొని, ప్రజలు తమపార్టీ తొమ్మిదవ మహాసభను జయప్రదంగా జరుపు

—కొరవ 8 వ పేజీలో

శ్రీ రంగనాథ యాత్రాస్పెషల్

60 రోజులు. కాశీ. బదరీ. కేదారినాద్. కాశ్మీరు. నేపాల్. పంచద్వారకలతో సహా.

సంపూర్ణ ఉత్తరదేశయాత్రకు

27-4-69 తేది నెల్లూరునుండి స్పెషల్ C. T. T. టూరిస్టు క్యారేజీలున్ను, జనతా క్యారేజీలున్ను బయలుదేరును.

3-వ తరగతి టిక్కెట్టు, బదరీ, కాశ్మీరు బస్సుచార్జీలు. భోజనము, కాఫీ ఫలహారములతో సహా రు. 750/- లు.

గమనిక: సీటు 1-కి రు. 100 అడ్వాన్సుపంపిన సీట్లు రిజర్వుచేసివుంచెదము.

పూర్తి వివరములకు: కె. కన్నయ్య,

శ్రీ రంగనాథ యాత్రా స్పెషల్ - దాడివారివీధి - నెల్లూరు.

ALLWYN REFRIGERATORS

King Frige	Queen Frige	Snow Frige	Mini Frige
9 C. F. T.	7 C. F. T.	5 C. F. T.	3.5, C. F. T.

Readily Available

HIRE PURCHASE WITH BANKS

in 10 to 36 monthly instalments will also be arranged.

CONTACT

SUBODH AGENCIES

6 A. C. BUILDINGS,

(Phone: 449)

TRUNK ROAD - NELLORE.

Authorised Dealers for Allwyn Refrigerators

—: For the districts of :—

NELLORE, CUDDAPAH, KURNOOL and TIRUPATHI TOWN.

మిద్దెయిల్లు అమ్మబడును

నెల్లూరు టవునుహాలు ఎదురు వీధిలో ప్రస్తుతము ఆడిటర్లు ఎ. దశరథరామిరెడ్డి అండ్ కంపెనీవారు వుంటున్న మిద్దెయిల్లు అమ్మబడును.

వివరములకు:–

Advt. Box No. 169,
Zamin Ryot - NELLORE.

మామిడిచెట్లు వగైరా అమ్మకం

ముదురు మామిడి మానులు, వేపచెక్కలకు, బొగ్గుకు పనికివచ్చునవి అమ్మబడును. కావలసినవారు క్రింది వారితో సంప్రతించేది.

రాపూరు సుబ్బారెడ్డి,
రాపూరివారిబండ్లగ - నెల్లూరు తా॥

నర్సాపురం డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. No. 333 of 1966.

E. P. No. 310 of 1968.

కాళీప్రైసుల ఒభాక్స్పర్డవేలన్గు—డి. వా॰. చన్నాప్రగడ వెంకటసుందరరామారావు వగయిరాలు —డెక్రిమెంటు డెట్టర్సు.

ప్రకటన:–

దిగువ తెల్పిన ప్రతివాదులకు హక్కు భుక్తములుగల స్థిరాస్తి:- ఈ కాకి హైకోర్టు వారివల్ల 5-4-69 తేది పగలు 10 గం॥లగాయతు వేలము కాబడును. కావలసినవారు పాడుకోవచ్చును.

నర్సాపురం తా॥ నర్సాపురం సబు డి॥లో చేరిన, ముత్యాలపల్లి గ్రామం కాలువ తిరాయితీమెరక R. S. నె. 141/14 రు, య 2-25 టలో [తూ] వైపు య 1-00 సెంట్లు భూమిలో:-

1-వ ప్రతికి హద్దులు:- [తూ] 9-వ ప్రతివాది చన్నాప్రగడ చంద్రశేఖరగారు కొన్నయీ సెటరులోని భూమిన్నీ, దొంగ చింతయ్య తా॥ భూమిన్నీ [ద] చన్నాప్రగడ చంద్రశేఖర, చన్నాప్రగడ వెంకటసత్యరమణ వగైరా గారల భూమి [ప] పుంత [ఉ] చన్నాప్రగడ చంద్రశేఖరగారిభూమి. ఈ మధ్య య 0-51 టు భూమికి సరియైన చ॥ డె॥ మీ॥ 20 చ॥ మీ॥ 56 ర్లు భూమిన్నీ యిందులోవున్న నఫోటా, మామిడివగైరా ఫలవృక్షములున్నూ.

2-వ ప్రతికి హద్దులు:- [తూ] దొంగ చింతయ్యభూమి [ద] పై 1-వ ప్రతిభూమి [ప]పుంత[ఉ]దొంగ వీర్లవెంకన్నభూమి. ఈ హద్దులమధ్య య 0-29 టకు సరియైన చ॥ డె॥ మీ॥ 11 చ॥ మీ॥ 70 ర్లున్నూ. యిందులోవున్న నఫోటా, మామిడివగైరా ఫలవృక్షములున్నూ.

3-వ ప్రతికి హద్దులు:- [తూ] కాముకోలను శ్రీరామమూర్తి, కదలి ముత్యాలు వగైరా గారల భూములు [ద] 1 TO 8 ప్రతివాదులభూమి [ప] పై 1-వ ప్రతిభూమి [ఉ] దొంగ చింతన్న, పాదనాల వెంకట్రామయ్య వగైరాల భూమి. యీ మధ్య య 0-20 టకు సరైన చ॥ డె॥ మీ॥ 8 చ॥ మీ॥ 07 ర్లున్నూ. ఇందులోవున్న నఫోటా, మామిడి వగైరా ఫలవృక్షములున్నూ.

నర్కారు పాట:–

	వాదికిమ్మతు.	అమినాకిష్తుతు.
1-వ లాటు:	రు. 200/-	రు. 1790/-
2-వ లాటు:	రు. 150/-	రు. 1010/-
3-వ లాటు:	రు. 100/-	రు. 700/-

—జే. సత్యనారాయణమూర్తి,
డిక్రీహోల్డరు వకీలు.

వసిరికలు -
- కామెర్లు
భయపడవలసిలేదు
•
డాక్టరు పి. రామయ్యంగారు.
[illegible]

సెప్టంబరు అదనులో

దొంగనంబరు పుట్టి ముంచింది; మోసంచేసింది-
ఐ. ఆర్. 8 కొండనుత్రవ్వి ఎలుకను పట్టినట్లయింది

మొలగొలుకే మేలని తేలింది!

మళ్ళీ మొలగొలుకుమీద చర్చ ప్రారంభిస్తున్నారు కెప్టన్ భీమా నరసయ్యగారు. వ్యవసాయంలోకి, రైతుసమస్యల చర్చలోకి విద్యావంతులురావడం సంతోషదాయకమైనవిషయం. శ్రీ నరసయ్య వి. ఆర్. కాలేజీలో లెక్చరరు, ఎన్. సి. సి. శిక్షకుడు; ఎన్. సి. సి. డిసిప్లిన్‌తో సేద్యంచేస్తున్నవాడుగా కూడా వారి వ్యాసాన్నిబట్టి కనబడుతున్నారు.

నరసయ్యగారు సెప్టంబరు అక్టోబరు సీజనుకు మొలగొలుకే మేలంటున్నారు; సాగులో కొన్నిమార్పులు ప్రవేశపెడితే మొలగొలుకు లాభదాయకమేనంటున్నారు. ఐ. ఆర్ 8 వంటివి ఎడగారుకు, వ్యాపారార్థం ప్రయత్నించదగినవని వీరి అభిప్రాయం. వీరు అభిప్రాయపడుతున్నట్లు ఐ. ఆర్. 8 అంత నీరసంగా తీసివేయదగిందికాదు; ఆ చర్చ తర్వాత; ఇప్పుడు నరసయ్యగారి అభిప్రాయాలు చదవండి.

—సం.

'జమీన్‌రైతు' పత్రికాముఖంగా ఆ మధ్య మొలగొలుకులమీద పెద్ద దుమారమే రేగింది. "మొలగొలుకు డౌన్‌డౌన్" అనీ, "ఓట్‌ఫార్ ఐ. ఆర్.-8" అనే నినాదాలు వినవచ్చాయి. ఎక్కువ దిగుబడినిచ్చే వరిరకాలకు వెనుకా ముందూ లేకుండా ఎగబ్రాకటం ఒక వేలంవెర్రి అయింది. దీన్నే కొందరు వ్యవసాయరంగంలో విప్లవమనీ, అభ్యుదయమార్గామనీ అన్నారు. కాని రైతులోకానికి నష్టం కలుగకుండా వుండాలంటే, యీ విప్లవాలనూ, అభ్యుదయమార్గాలనూ కొంచెం నింపాదిగానూ, విపులంకషంగానూ, పరీక్ష చేయవలసి వుందని యిటీవల చాలామంది రైతులకు అనుభవపూర్వకంగా తెలుస్తున్నది.

శ్రీ ఆల్తూరు కోటారెడ్డిగారి ప్రోత్సాహం వల్లనో, కాలంకలుగక కాటక పరిస్థితి యేర్పడినందువల్లనో, ఎక్కువ ఫలితాలను పొందాలనే ఉత్సాహంవల్లనో, గత్యంతరం లేకనో, యీ సంవత్సరం చాలామంది రైతులు మొలగొలుకులనువదలి, రకరకాల పైర్లు పెట్టారు. కో 29 (దొంగనంబరు) "సీలాబౌండ్" అనే విషయం తెలియక కొంతమంది ఆ పైరుపెట్టి పూర్తిగా నష్టపడ్డారు. ఐ. ఆర్-8 పైరుపెట్టినవారు ఇటీవల జమీన్‌రైతులో యిచ్చిన అంచనాప్రకారం చాలామంది వున్నారు. కాని మొలగొలుకులపైకూడా విస్తారంగానే పెట్టారు. పర్యవసానం: దొంగనంబరు పూర్తిగా వుట్టిముంచి మోసంచేసింది. ఐ. ఆర్ 8 వ్యవసాయం కొండను త్రవ్వి ఎలుకను పట్టినట్లయింది. మొలగొలుకులు కొన్నిచోట్ల ఆశచూపి ఆఖరులో రైతుమెడ విరిచింది. ఈలోగా జయ, పద్మ, హంస, ఐ. ఆర్-5, ఐ. ఆర్-10 అనే కొత్త రకాలు తయారై రైతును ఉక్కిరి బిక్కిరి చేస్తున్నాయి. ఇదీ ప్రస్తుత పరిస్థితి. "సంశయాంధసంవృత"మైన యీ పరిస్థితిలో రైతుకు శ్రేయస్కరమైనమార్గం సూచించడం అవసరం.

పెద్దఎత్తున మొలగొలుకులపై దుమారం రేగినా మొలగొలుకులను వదలివేయడం రైతుకు హానికరమని నా వుద్దేశం. ఇది మన దేశకాలమాన పరిస్థితులకు అనాదిగా అలవాటుపోయిన మేలుజాతి వంగడం. పూర్వం మొలగొలుకులు యే విధంగా మన జిల్లాలో ప్రవేశించి, అగ్రస్థానాన్ని అందుకున్నదో మనకు తెలియదు. వున్నట్టుండి, హఠాత్తుగా, (మిడసరపు) Upstart ఐ. ఆర్-8 మొలగొలుకుల స్థానాన్ని ఆక్రమించలేదు.

వీటి రెంటినీ పోలిస్తే నక్కకూ నాగలోకానికీ వున్నంత తారతమ్యంవుంది. నిజానికి ఐ. ఆర్-8 కంటే "సింథటిక్ రైసు" మేలనిపించవచ్చు. అయినా ఏప్రెల్, మే నెలలలో నారుపోసి వేస్తే కొంతవరకు మంచిఫలితాన్నే యిస్తున్నదిగనుక, తినేది మనం కాదుగదా అనుకొంటే, ఆ అదనులో సాగుచేస్తే తప్పేమిలేదు. కాని ఆగస్టు, సెప్టెంబరు అదనులో ఐ. ఆర్-8 కంటే మొలగొలుకులే ముమ్మాటికీమేలు.

అయితే మొలగొలుకుల సాగులో కొన్ని మార్పులను ప్రవేశపెట్టాలి. మొలగొలుకులు సమ్మరాకుండా వున్నదంటే, ఐ. ఆర్-8 కూడా సమ్మరానిదనే విషయం మనము జ్ఞాపకం వుంచుకోవాలి. ఐ. ఆర్-8 కు తీసుకునే రక్షణచర్యలలో సగం శ్రద్ధ మొలగొలుకుల మీద చూపితేచాలు. ఫలితం విషయంలో కూడా నిజానికి అట్టే తారతమ్యంలేదు. ఈ సందర్భంలో వెనుకటికి జమీన్ రైతు కర్షక విలేఖరి వాపోతూ వ్రాసినముక్కలు జ్ఞాపకానికితెస్తాను. "దరిద్రుడు తలగడగబోతే వడగళ్ళ వాన కురిసినట్లు, నేను ఐ. ఆర్-8 వేస్తే రెండువుట్లే అయినది"ని వారు వ్రాశారు. వ్యవసాయం అంటే మన దేశంలో ముఖ్యంగా దరిద్రుల కులవృత్తి. వాళ్ళను మనసులో వుంచుకొనే మనం విప్లవవాదాలు చేయాలి. శ్రీ గునుపాటి రామచంద్రారెడ్డిగారికి 4 వుట్లు, శ్రీ నేదురుమల్లి బాలకృష్ణారెడ్డిగారికి 7 వుట్లు పండి వుండవచ్చు. వారు శ్రీమంతులు. వాగరెమ్ముకు పండు వారు విలాసంగా తినవచ్చు ఆకలికికాకుండా. వారికయినా నగటున 3 వుట్లకంటే ఎక్కువ పండివుండ

కెప్టన్
భీమా నరసయ్య
ఎం. ఏ.

దని నా నమ్మకం. ఐ. ఆర్-8 ఐర్పుతో మూడువుట్లకంటే– మొలగొలుకులు 2 వుట్లు 5 తూములు మారకెట్టు మేలని నా అభిప్రాయం. మొలగొలుకులు అంత పంట యిస్తుందా అనే ప్రశ్న వెంటనే వస్తుంది. తప్పక యిస్తుందని నా జవాబు. గ్యారంటీగా యిస్తుందా అంటే ఐ. ఆర్-8 కంటే గ్యారంటీగా యిస్తుందని నాజవాబు. ఇందుకు నా స్వంతఅనుభవాలనే రుజువుగా చూపుతాను. ఈ సంవత్సరం నా ఫలితాలను రిపీట్ చేసినతరువాత నా వాదాన్ని బల్లగుద్ది బలపరుస్తాను.

నాకు నాలుగెకరాల యిరవై సెంట్ల భూమి వుంది. రేగడభూమి. మొలగొలుకులు మామూలుఅదనులో వేసి, హెచ్చుగా నత్రుపచేస్తే, పైరు విపరీతంగా పెరిగి, గవుమరారి, పంట తగ్గుతుంది. నత్రుప

—తరువ 10 వ పేజీలో

నెల్లూరులో భూసార పరీక్షా కేంద్రం

నెలకొల్పుటకు అభ్యుదయ రైతుసంఘ నిర్ణయం

జిల్లా అభ్యుదయరైతుసంఘం ఆలోచనలు, ప్రణాళికలు ఆశాజనకంగానే వున్నాయని, 22 తేది కార్యావర్గ సమావేశంలో జరిగిన చర్చలనుబట్టి చెప్పవచ్చు. సమావేశానికి శ్రీ గునుపాటి రామచంద్రారెడ్డి అధ్యక్షత వహించారు.

మొదట వ్యవసాయ సంవదవన్నుమీద చర్చ జరిగింది. దీనివల్ల, ఎరువులు, ఎలక్ట్రిక్ పంపులమీద పన్నులవల్ల అధికోత్పత్తి విషయంలో రైతుల వుత్సాహం సన్నగిల్లింది, వుత్పత్తి మందగించింది, అప్పుడిప్పుడే కోలుకుంటున్న రైతాంగం దెబ్బతినగలదని అభిప్రాయపడుతూ, ఈ పన్నులను పునసంహరించుకోవలసిందిగా అర్థికమంత్రిని కోరుతూ తీర్మానించబడింది. ఈ తీర్మానం నకలును ఆదార్యరంగాకు పంపవలసినట్లు కూడా నిర్ణయించబడింది.

తర్వాత సంఘ నిబంధనావళిని, కార్యదర్శి శ్రీ కాకాణి రమణారెడ్డి, చర్చకు పెట్టారు. ఒక్కొక్కటా చదువుతుంటే, చర్చ జరిగి, ఆమోదించబడినాయి. సంఘాన్ని వెంటనే రిజిస్టరు చేయుటకు నిర్ణయించబడింది.

పిమ్మట సంఘానికి మంచి నిధిని చేకూర్చాలనే విషయం పరిశీలించబడింది. సంఘాన్ని జిల్లా వ్యాప్తంగా నిర్మించి, మూగ రైతాంగానికి నిజమైన ప్రతినిధిగా, వాణిగా వ్యవస్థీకరించాలని అనుకున్నారు. వ్యవధిలేనిబట్టి ఒక్కొకాలాకాలో పర్యటించి, సభ్యులను చేర్చింది, పటిష్టమొనర్చాలని అభిప్రాయపడినారు. అధ్యక్షుడు శ్రీ రామచంద్రారెడ్డి ఒక చక్కని మాట న్నారు– అభ్యుదయరైతుసంఘం గట్టి రైతువునాదులమీద నిర్మితమై, బలాన్ని పుంజుకొని, జిల్లారాజకీయాలను ఆరోగ్యవంతంగా వుంచుటకు, నాయకులను శాసించగలగాలని, దానిమాట రాజకీయ నాయకులకు శిరోధార్యమగునట్లు చేయాలని వారన్నారు. అది మంచి ఆలోచన, మంచినలహా. సభ్యులు పట్టుదలగా పని చేయగలిగితే, అభ్యుదయ రైతుసంఘం తప్పక ఆ స్థితికి వచ్చితీరుతుంది. రాజకీయాలను క్రమపద్ధతిలో పెట్టాలనేదేకాని. సంఘాన్ని రాజకీయాలలో దించకూడదనేది సభ్యుల నిశ్చితాభిప్రాయం. ఇది చిత్తశుద్ధితో కూడినది. నిధి విషయంలో హాజరైన సభ్యులు అక్కడికక్కడే విరాళాలు వేశారు; కలసుకోదగిన మరికొందరి దాతల జాబితాకూడా తయారుచేశారు; బహుశా ఒకవారం రోజులలోనే వారందరినీ కలుసుకోవాలని నిర్ణయించుకున్నారు.

ఈదూరు ఐ. ఆర్. 8
నికరఫలితం

ఈదూరులో శ్రీ చింతం రెడ్డి వెంకురెడ్డి ఐ. ఆర్. 8 నురిపిడి పూర్తి అయింది. 11½ ఎకరాలు సరాసరి 3 పుట్ల 18 తూములు పంతున; 6 ఎకరాలలో సరాసరి 2 పుట్ల 18 తూముల పంతున అయింది.

నవంబరు సీజనులో ఇది తక్కువపంటేమీ కాదు.

శ్రీ గునుపాటి రామచంద్రారెడ్డిగారే ఇందుకు నడుంకట్టడం విశేషం.

నిధి పాతిక ముప్పైవేలైనా చేకూర్చాలనేది సభ్యుల లక్ష్యం. ఈ నిధి కేవలం సంఘదినఖర్చులకు కాదు. ఈ నిధితో ప్రయోజనకరమైన పనులు చేయాలనేది వారి సంకల్పం. ఉదాహరణకు భూసార పరీక్ష. దీనికి సంపూర్ణంగానే నెల్లూరులో ఒక కేంద్రాన్ని నెలకొల్పి, సమర్థవంతులైన శాస్త్రజ్ఞులతో రైతులకు సేవచేయాలనేది ధ్యేయం. సేకరించే నిధిని దానికి కూడా వినియోగిస్తారు. రైతులనుండి వచ్చే ప్రోత్సాహాన్నిబట్టి ఇటువంటి పథకాలెన్నిటినో చేపట్టాలనేది సంఘ ఆశయం. సంఘానికి నెల్లూరులో ఒక కార్యాలయం ఏర్పాటుచేయాలని; రైతుల నిత్యసమస్యలకు ఈ కార్యాలయంద్వారా వుపకరించాలని కార్యవర్గ అభిప్రాయం. అనుకూల పరిస్థితులనుబట్టి సంఘానికి స్వంత భవనాన్నికూడా నిర్మించవలెనని సభ్యుల ఆశ. రైతులకు ఎన్నివిధాలుగా వుపయోగపడుటకు వీలుంటుందో, అన్నివిధాల వుపయోగపడాలని సభ్యుల ఆకాంక్ష. ఉన్నతమైన ఈ ఆశయాలు, లక్ష్యాలు నెరవేరాలని మా ఆకాంక్ష.

చర్చలలో శ్రీ యుతులు మేనకూరు గోపాలకృష్ణారెడ్డి, ఆల్తూరు కోటారెడ్డి, కొండూరు వెంకటరెడ్డి, వేజెంబాక వీరరాఘవరెడ్డి ప్రభృతులు పాల్గొన్నారు. ఓపిగ్గా ఒంటిగంటవరకు చర్చించుకోడానికి వీలుగా శ్రీ రామచంద్రారెడ్డి దిట్టమైన వుపాహారవిందు చేశారు. —మా. వి.

⊕ ఇసుకపాళెంకు విద్యుచ్ఛక్తి– అధికారకృషి, గ్రామస్తుల శ్రమదానం
⊕ కొండపి రింగ్‌బోర్డు పథకం– 21 గ్రామాలకు ఒక్కసారివిద్యుచ్ఛక్తి
⊕ వెంకటగిరి తాలూకా రైతు సభ– యువ కర్షకుల ముందంజ
⊕ విద్యాలయాల వార్తావళి

ఇస్కపాళెం విద్యుచ్ఛక్తి

డివిజనల్ ఇంజనీరు శ్రీ శ్యామసుందర్, అసిస్టెంటు ఇంజనీరు శ్రీ మునిరెడ్డి ప్రత్యేకులు విద్యుచ్ఛక్తి విస్తరణలో శ్రమదానాన్ని ప్రవేశపెట్టి, గ్రామస్తుల ను ప్రోత్సాహపరచి, అద్భుత ఫలితాలను సాధిస్తున్నట్లున్నారు. శ్రమదానంతో చేపట్టిన స్కీములను, పూర్తిఅయిన పథకాలను గూర్చి వివరాలు వారినడిగాము. అది తర్వాత ప్రకటిస్తాము. ఈ శ్రమదానం పద్ధతివల్ల త్వరత్వరగా గ్రామాలకు విద్యుచ్ఛక్తి వచ్చే అవకాశం కలుగుతున్నది. ఈ క్రొత్త ప్రక్రియను ప్రవేశపెట్టి, వుత్సాహంగా పనిచేస్తున్నందుకు వారిని అభినందిస్తున్నాము.

ఈ శ్రమదానంతో పూర్తి అయిన స్కీముల్లో నెల్లూరు తాలూకా ఇస్కపాళెం ఒకటి. రూ 35,650 ల ఖర్చయిన ఈ స్కీము పంచాయతీ అధ్యక్షుడు, గ్రామస్తుల సహకారంతో పూర్తిఅయి, మొన్న 19 తేది డి. ఇ. శ్రీ శ్యామసుందర్ చే సరఫరా కూడా ఇవ్వబడింది 40 ఇండ్లకు, 25 వీధిదీపాలకు విద్యుచ్ఛక్తి లభించింది.

ఇతర గ్రామస్తులుకూడా ముందుకు వచ్చి, శ్రమదానానికిసిద్ధపడితే, సులభంగా విద్యుచ్ఛక్తిని పొందగలుగుతారు.

కొండపి స్కీము

కొండపి సమితి అధ్యక్షుడు శ్రీ వట్టాలి, బి. డి. ఓ. శ్రీ థామస్ స్థూలకాయులైనా ఒక్కసారి, జిల్లాలో మొట్టమొదటగా, 21 గ్రామాల విద్యుచ్ఛక్తి పథకాన్ని సాధించడంలో చాల చురుగ్గా, చలాకీగా, వుత్సాహంగా, పట్టుదలగా పనిచేశారనే చెప్పవలసి వుంటుంది.

కందుకూరు తాలూకా వావిలేటిపాడు నుండి టంగుటూరువరకు వున్న రోడ్డును రింగ్‌రోడ్డు అంటారు. ఈ రోడ్డుకు అనుకొని అటు ఇటు 21 గ్రామాలున్నాయి. దొరపాగాకు లాభాలతో బలసిన గ్రామాలు ఇవి. అయినా ఈనాటివరకు విద్యుచ్ఛక్తి కి గతిలేదు. ఇదివరకు ఒకసారి కృషిజరిగి, విఫలమైంది. ఇప్పుడు కలెక్టరు శంకరన్ గారి అండ, బి డి. ఓ. వగైరాల నిరంతరకృషితో ఫలోన్ముఖమైంది.

21 గ్రామాలకు విద్యుత్ సరఫరా నిచ్చే ఈ పథకానికి రూ 14,68,000 లు ఖర్చవుతుందని ఒంగోలు డి. ఇ. గారు అంచనావేశారు. ఇందులో సగం ఎలక్ట్రిసిటీబోర్డు భరిస్తుంది; మిగతాసగం భూమి తనఖాబ్యాంకిద్వారారైతులు అప్పివ్వాలి. దీనికి రైతులూ సిద్ధపడ్డారు. మంత్రి శ్రీ చెంచురామానాయుడుగారొక్కరే 3 వాయిదాలకు రొక్కం చెల్లించి విద్యుత్ సరఫరా తీసుకొంటున్నారు. ఇప్పటికి భూమి తనఖాబ్యాంకివారు రైతులకోసంగా విద్యుచ్ఛక్తి బోర్డుకు రూ 3,64,000 లు చెల్లించారు. రైతులు నగదుగా రూ 20,000 లు సమర్పించుకున్నారు. అధికార, అనధికార ముఖ్యులకృషివల్ల పంచాయతీలనుండి లక్ష రూపాయలు అప్పుక్రింద చెల్లింపజేశారు. ఇక మూడు లక్షల రూపాయలు సమకూడితే, లక్ష్యం నెరవేరుతుంది. ఆ 21 గ్రామ ప్రజలలో నేడున్న వుత్సాహము, సమితి అధిపతుల శ్రద్ధచూస్తే, ఈ మొత్తం సమాలు కావడమూ అంత కష్టమేమీ కాదనిపిస్తుంది.

ఈ పథకంవల్ల విద్యుచ్ఛక్తిని పొందబోయే గ్రామాలివి: కలికవాయి బిట్రగుంట, వావిలేటిపాడు, జరుగుమల్లి, పంగులూరువారి పాళెం, చింతలపాళెం, ఉప్పలపాడు, పాకేటిపాడు, తూమాడు, చినవెంకనపాళెం, వెన్నూరు, బోడవరం, ముప్పవరం– మిట్టపాళెం, పెరిదేపి, కొండపి, కట్టావారిపాళెం, ఇలవర, కామేపల్లి, చతుకుపాడు–జనార్దనపురం, పైడిపాడు– రెడ్డిపాళెం, రామచంద్రాపురం, నర్సింగోలు. ఈ 21 గ్రామాలలో 8 ఉలవపాడు సమితికి, 13 కొండపి సమితికి చెందుతవి.

ఋణం సేకరించబడినంతవరకు పని కొనసాగిస్తుండేందుకు 10 తేది ఉప్పలపాడులో కలెక్టరు శ్రీ శంకరన్‌చే విద్యుచ్ఛక్తి స్తంభం నాటుటద్వారా ఈ పథకానికి వుపక్రమణోత్సవం జరిగింది. విద్యుచ్ఛక్తి సూపరింటెండింగ్ ఇంజనీరు శ్రీ కృష్ణరావు ప్రభృత అధికార అనధికార ప్రముఖులు అసంఖ్యాకంగా ఈ ఆనందోత్సవంలో పాల్గొన్నారు. సభలో సమితి అధ్యక్షుడు శ్రీ వట్టాలి రామస్వామిచౌదరి మాట్లాడుతూ ఈ స్కీముకు భగీరథుడు కలెక్టరు శ్రీ శంకరన్‌గారేనని వాక్రుచ్చారు. బి. డి. ఓ. శ్రీ థామస్ స్కీము సమగ్రరూపాన్ని వివరించి; ఇది పూర్తి అగుటకు ఆలస్యం లేకుండా సహకరించవలసిందిగా ప్రజలకు విజ్ఞప్తిచేశారు. డిప్టి కలెక్టరు శ్రీ ఎం. వి. ఎస్. ప్రసాద్ వకీలు ప్రసంగం చేశారు. ప్రజలందరూ ఒక్కత్రాటిమీద నడిస్తే సాధించలేని కార్యముండదన్నారు శ్రీ శంకరన్.

వట్టాలిగారి వందన సమర్పణము, విందుతో విద్యుత్ కార్యక్రమం దేదీప్యంగా ముగిసింది. –బి. వి

వెంకటగిరి రైతుసభ

వెంకటగిరి తాలూకా రైతుమహాసభ 18 తేది వెంకటగిరిలో జరిగింది. వున్నేపల్లికిచెందిన శ్రీ టి. దశరథరామయ్య మరికొందరు యువకర్షకులుకలిసి ఈ సమావేశాన్ని ఏర్పాటుచేశారు. వెంకటగిరిలో ఇటీవల రైతుసభలు గియితు సభలు జిపించలేదు. ఐనాకా ఈ యువకులదే ప్రస్తుతానికి ముందంజ. పంచాయతీ ఎన్నికలవంటి రాజకీయాలతో ముడిపెట్టుకోకుండా, రైతుసేవకే పరిమితమైతే ఈ సంఘం వుపయుక్తమైనసేవ చేయుగలుగుతుంది.

ప్రతినిధుల సమావేశం ఉన్నతపాఠశాల హాస్టలులో జరిగింది. శ్రీ టి. దశరథరామయ్య ప్రతినిధులకు స్వాగతం చెప్తూ మూలాధార ప్రసంగమే చేశారు. వైజనాల–జైకిసాన్ నినాదాలతో, వాగ్దానాలతో రైతాంగాన్ని మభ్యపెట్టడం తప్ప, రైతుకు కొంచెమాత్రం ప్రభుత్వం వుపకరిస్తున్నదని దశరథరామయ్య విమర్శించారు. శిస్తులు, పన్నులు వసూలు చేసేటప్పుడు; ఎన్నికలప్పుడు తన్న ప్రభుత్వమనేది ఒకటున్నదని, ప్రజాప్రతినిధులనేవారు ఒకరున్నారని ప్రజలకు తెలియదని ప్రజాసౌకర్యాల విషయంలో వీరు అంతు వుండరని వెలిబుచ్చారు. ఆందోళనలు, అల్లరులు జరగనిదే ప్రభుత్వం ఏ సమస్యనూ పట్టించుకోవడంలేదని, ఇది ప్రమాదకరమైన ధోరణి అని, ప్రజలు వేరు ప్రభుత్వం వేరు అనేభావం పాతుకొనకముందే, ప్రభుత్వం ప్రజలకు సన్నిహితం కావాలని అన్నారు. తాలూకాలో అనావృష్టివల్ల ప్రజలస్థితి దుర్భరంగా వున్నదని, త్రాగుటకు నీళ్ళు, పశువులకు మేత లేక అల్లాడుతున్నారని దశరథరామయ్య అన్నారు. ప్రజలలో అసంతృప్తి తీవ్రమై, అది తిరుగుబాటుకు దారితీయకముందే పరిస్థితులను పరిశీలింపజేసి, సహాయ చర్యలకు గడంగవలసిందిగా ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తిచేశారు.

సభకు న్యాయవాది శ్రీ సిహెచ్. వెంకటయ్య అధ్యక్షత వహించారు. శ్రీయుతులు ఎ. సుబ్బరామనాయుడు, శంకరశాస్త్రి, సి. జయరామయ్యనాయుడు, వీరం రామదాసు, ఎ. రామచంద్రారెడ్డి, అనపల్లి మోహనదాస్, ఎన్. మునుస్వామి ప్రభృతులు వుపన్యసించారు.

పూర్తి రెమిషన్ ఇప్పించాలని; కావలను లోతుచేయించి నీటిఎద్దడినుండి కాపాడవలసిందని; వచ్చే సంవత్సరం

—తరువ 12 వ పేజీలో

తంజావూరుజిల్లాలో ఎ. డి. టి 27 మంది వర్షాకాలంలో కోతకువస్తుంది. వడ్లు ఎండబెట్టడం పెద్దసమస్య. ఈ సమస్యా పరిష్కారానికి ఫోర్డు ఫౌండేషన్ ఒక మార్గాన్ని సూచించింది. యంత్రాలద్వారా ఎండబెట్టడమే ఆ మార్గం. ఫుడ్‌కార్పొరేషన్ ఆ పద్ధతిని అవలంబించింది. రోజుకు 160 టన్నుల ధాన్యాన్ని ఆరబెట్టే 30 యంత్రాలను తెప్పించి తంజావూరుజిల్లాలో నెలకొల్పింది. ముందు ధాన్యంలో ఎంత తేమవుందేది కొలిచి, దానిని వివిధ యంత్రభాగాలలోకి పంపి, తేమను 14 శాతానికి తగ్గించి తర్వాత గిడ్డంగులలోకి పంపుతారు. పై చిత్రం – ధాన్యాన్ని ఎండబెట్టే యంత్రాలలో ఒకటి.

విద్యానగర్ సాంస్కృతికోత్సవం – కాలేజి దినోత్సవం

వాకాడు గ్రామమే ఒక పెద్ద మయసభ

అయితే ఒక ముఖ్య భేదం–
ఆ మయసభ కురు పాండవ
సమరానికి దారితీసింది–
ఈ మయసభ విద్యాభివృద్ధికి
పాదులు చేసింది.

—శ్రీశ్రీ

విద్యానగర్ కళాశాల మొన్న 12, 13 తేదులలో సాంస్కృతికోత్సవం– కాలేజి దినోత్సవం నేత్రపర్వంగా జరిపింది. సాంస్కృతికోత్సవం పిల్చినవారు వచ్చి, నిలక్షణంగా జరిగిపోయింది. రెండవరోజు, 13 తేది, ముగ్గురు వైస్‌ఛాన్సలర్లు రావలసింది; తెలంగాణా ఆందోళన మూలంగా వారిరాక వాయిదాపడింది. వారు ముగ్గురూ వచ్చివుంటే, ఒక అపూర్వమైన విద్యాసమ్మేళనంగా వుండేది. వారు రాకపోయినా, శ్రీ ధారా రామనాథశాస్త్రిగారు తననాట్యావధానంతో కార్యక్రమాన్ని రక్తికట్టించారు, స్ఫూర్తి చేకూర్చారు.

మొదటిరోజు కార్యక్రమంలో విశేషం– సుప్రసిద్ధ డోలు వాద్యకారుడు శ్రీ మునిరామయ్యకు సన్మానం. శ్రీ మునిరామయ్య తాను డోలు వాద్య ప్రవీణుడు కావడమే కాదు, దాదాపు 1500 మందిని ఆకళలో ప్రవీణులను గావించడం గొప్పతనం. ఆ కారణంగానే కాబోలు విద్యానగర్ శ్రీ మునిరామయ్యను సన్మానించ దలచింది. కాలేజి స్థాపకుడు శ్రీ బాలకృష్ణారెడ్డిగారు మునిరామయ్యకు పూలమాలవేసి, శాల్వ కప్పి, రూ 116 లు ఇచ్చి హార్దికంగా సన్మానించారు. శ్రీ జనార్దనరెడ్డి మునిరామయ్యగారి విద్యా ప్రాభిజ్ఞతను వివరించారు.

శ్రీ ముని రామయ్య ప్రసంగిస్తూ తాను టి. ఎన్. రాజరత్నంపిళ్ళై వంటి గొప్ప విద్వాంసులతోటి అనేక కచ్చేరీలలో పాల్గొన్నానని, అనేకచోట్ల సన్మానాలు పొందానని, కాని ఈ సన్మానాన్ని అన్నిటికంటే ఘనంగా భావిస్తున్నానని అన్నారు. విద్యానగరంలో ఒక మంగళవాద్య పాఠశాల కూడా నెలకొల్పవలసింగా శ్రీ బాలకృష్ణారెడ్డిని తాను ఇదివరలో కోరివున్నానని, ఆ కోర్కెను ఈ సందర్భంలో పునరుద్ఘాటిస్తున్నానని వెలిబుచ్చారు.

అమెరికా విద్యాసంస్థ భారతదేశశాఖ డైరెక్టరు డి. ఎస్. రావు అధ్యక్షతన జరిగిన సభలో ముఖ్యవక్త, అభ్యుదయకవి శ్రీ శ్రీరంగం శ్రీనివాసరావు (శ్రీశ్రీ) నవ్యసాహిత్య రీతులనుగూర్చి చక్కగా వుపన్యసించారు. ఆధునిక కవిత్వము తిక్కనసోమయాజితో ప్రారంభమై వేమనతో వుచ్ఛదశనొంది, ఈనాటికి గురజాడ అప్పారావుగారితో వికాసము పొందినదన్నారు. శ్రీ గురజాడ రావడంతో, రావాల్సిన విప్లవము తెచ్చారని, సజీవమైనపాత్రలు, సజీవమైన భాష, సమ్మదగిన సన్నివేశాలతో శూద్రకుని "మృచ్ఛకటిక"కు దీటైన కన్యాశుల్క నాటకాన్ని రచించారని అన్నారు. కవిత్వంలో వ్యావహారిక భాషాప్రయోగం ప్రజాస్వామ్యయుగం తెచ్చినకవి శ్రీ గురజాడ అని అన్నారు. ఆధునిక సాహిత్యములో నాటకముతర్వాత నవలలు, విమర్శా వ్యాసాలు, చిన్నకథలు ఎన్నెన్నోగలిగాయి. హాస్యపుటల వరవడిలో యివి నడచాయి. స్త్రీలు నవలా రచనకు పూనుకొని తర్వాత మన నవలలు, కథలలో ఎక్కువ తెలుగుతనము, తెలుగు జీవితము ప్రతిబింబిస్తున్నాయి అన్నారు. కవిత్వము రెండురకాలని 1) గానముచేసే కవిత్వము 2) మాట్లాడే కవిత్వమని; మొదటిరకపు కవిత్వాన్ని నన్నయ్య, రాయప్రోలు మల్లారావు

—తరువ 11 వ పేజీలో

నెల్లూరు కబుర్లు

విమర్శకుడు

స్టే రద్దయింది!

కనిగిరి రిజర్వాయరు ఉత్తర కెనాల్ 1-6 తూముల క్రింద 1200 ఎకరాలకు నీటి సరఫరా జరగకుండా గతవారం హైకోర్టు యిచ్చిన స్టే ఈవారం రద్దయింది.

రెండవకారుకు అనుమతించబడిన 10 వేల ఎకరాలకు, ఈ 1200 ఎకరాలకే కాకుండా; పిల్లిపెనరకు 200 క్యూసెక్కులు ఇవ్వడానికికూడా నీరున్నదని; పైగా ఈవారంలో ఒకరోజు 600, ఇంకోరోజు 300 క్యూసెక్కుల నీరు వీటికి వచ్చిందని తెలుస్తున్నది. నీరు వుండేటప్పుడు వివాదాలు వ్యాజ్యాలు ఎందుకు!

• • •

ఐ. టి. ఐ. వద్ద క్రొత్తగా నిర్మితమైన కాలనీకి సంబంధించి, అంతకుముందు ఆక్రమణదారు శ్రీ వెన్నెలకంటి రాఘవయ్య, కోవూరు తాసిల్దారు వగైరాలమీద తెచ్చిన కోర్టు ధిక్కారవు కేసుకూడా త్రోసివేయబడినట్లు తెలుస్తున్నది.

సేఫ్ డిపాజిట్ లాకర్స్

తాలూకాఫీసు ఆవరణంలోవున్న స్టేట్ బ్యాంకిలో సేఫ్ డిపాజిట్ లాకర్స్ సౌకర్యం కల్పించబడింది. ప్రస్తుతానికి 32 లాకర్లు వున్నట్లున్నాయి. ధనము, నగల భద్రతకు మంచి సౌకర్యం. నెల్లూరుకు ఇవి చాలుతాయా అనిపిస్తుంది.

సంతాపం

తగిలిన కాలుకే తగులుతుం దంటారు. శ్రీ కలవకూరు వెంకటరెడ్డి తమ్ముణ్ణి కోల్పోయి ఎంతోకాలంకాలేదు; ఇంతలోనే ఎక్కువగాప్రేమించే తొమ్మిదేళ్ల తనయుణ్ణి అకస్మాత్తుగా పోగొట్టుకోవలసి వచ్చింది. తన కొడుకును కోల్పోవలసిరావడం నెల్లూరులో వైద్యసౌకర్యం లేకనా, ఆయుసులేకనా అనే బాధ వెంకురెడ్డిలో కనపడింది. ఎంత కష్టానికైనా చలించని వెంకురెడ్డి క్రుంగిపోయాడు. ప్రియమైన వస్తువును కాకుండాచేసే భగవంతుని లీలానమేమిటోమరి!

పుత్ర వియోగ దుఃఖంలో వున్న శ్రీ వెంకురెడ్డికి మా గాఢ సానుభూతి తెల్పుతున్నాము.

నెల్లూరు బజారు

మొలగొలుకులు (పాతవి)		700-00
,, (కొత్తవి)		540-00
బి. బి.		600-00
దొంగనంబర్లు		520-00
ఐ. ఆర్. 8.		485-00
ఎర్రశనర్లు	,,	440-00
ఈశ్వర్లు		400-00
సజ్జలు	,,	720-00
జొన్నలు	పుట్టి	650-00
రాగులు	,,	600-00
వేరుశనగకాయలు	10 కిలో.	13-00
ఉలవలు	తూము 1-కి	38-00
నల్లపెసలు	తూము	52-00
పచ్చపెసలు	,,	50-00
మినుములు	,,	55-00
మిరపకాయలు	మణుగు	28-00

విద్యానగర్ రోటరీ సన్మానం- అబద్ధపు ప్రచారాలు

చచ్చి నరకానవున్న గోబెల్స్ శిబాష్ అనేట్లున్నాయి; వాకాడు సంస్థమీద, ఆ సంస్థలను నిర్వహించేవారిమీద జరుగుతున్న విషప్రచారము చూస్తుంటే! ఇంత ఉద్దేశ్యపూర్వకంగా అబద్ధప్రచారం ఎందుకు జరుగుతున్నదో, దీనివల్ల ఏమి లాభం పొందదలచుకున్నారో ఆశ్చర్యంగా వుంది. ఒక వ్యక్తిమీద ఎంత దుష్ప్రచారం చేసినా పరవాలేదు, ఒక రాజకీయవాది మీద ఎంత దుమ్మెత్తిపోసినా చింతలేదు; కాని ఒకసంస్థమీద, ముప్పైఏళ్ల నిరంతర కృషితో నిర్మించబడిన సంస్థమీద, మూడువేలమంది నిరుపేదలకు ఆశ్రయంగావున్న సంస్థమీద అది పనిగా చెడు ప్రచారం జరగడం; ఆ సంస్థమీద బాధ్యత గలవారిలో దురభిప్రాయం కల్గించుటకు అవిశ్రాంతంగా ప్రయత్నం జరగడం తీరని ద్రోహము, క్షమించరాని నేరమని మా అభిప్రాయం.

బాలకృష్ణారెడ్డిగారికి 'పద్మశ్రీ' గౌరవం లభించింది. విద్యానగర్ రోటరీ క్లబ్బు వారిని అభినందించ దలచుకున్నది. ఫిబ్రవరి 2 తేది సమావేశాన్ని ఏర్పాటు చేసింది. దానికి శ్రీ శేషాల లక్ష్మీనరసారెడ్డివంటి పెద్దలు; నెల్లూరు, గూడూరు, తిరుపతి రోటరీక్లబ్బు అధ్యక్షులు; మరెందరో ముఖ్యులు హాజరయ్యారు. హాజరైన వారందరూ బాధ్యతగలవారే. ఆ సమావేశానికి, క్లబ్బు అధ్యక్షుడు కాబట్టి, పెద్ద అన్నా సాంప్రదాయానుసారం జనార్దనరెడ్డిగారే అధ్యక్షత వహించారు. ఈ సమావేశంలో జనార్దనరెడ్డి మాట్లాడా దన్నదాన్నిగూర్చే ప్రస్తుతం జరుగుతున్న గోబెల్స్ ప్రచారం. ఆ సమావేశంలో జనార్దనరెడ్డి ముఖ్యమంత్రిని విమర్శించారట. ఏమని? బాలకృష్ణారెడ్డికి గవర్నరుగారు 'పద్మవిభూషణ్' సిఫారసు చేస్తే, ముఖ్యమంత్రిగారు దాన్నికొట్టేసి 'పద్మశ్రీ' చాలు అన్నారట! ఆ పని చేసిందానికి జనార్దనరెడ్డి బ్రహ్మానందరెడ్డిని తూలనాడుతూ మాట్లాడాడట!-ఇదీ వారి ప్రచారం. ఈ ప్రచారం ఒక్క నెల్లూరుతో ఆగలేదు, ప్రచారం ప్రారంభించిన ఆ ఒకరిద్దరితో ఆగలేదు; హైదరాబాదువరకు పాకింది, జిల్లాలోని ఒకవర్గీయుల నోళ్ళనుండి హెచ్. ఎం. వి. రికార్డుగా వినబడుతున్నది. తనసే విమర్శించారని ముఖ్యమంత్రిని నమ్మిస్తే, ఆయన ఆ సంస్థలకు అపకారం చేస్తారని, అప్పుడు తమ కక్ష్య చల్లబడతాయని ఈ కల్పనా కర్తల ఆశ. ఈ దుష్ప్రచారం ముఖ్యమంత్రి వరకు పోయినా, ఆయన ఇటువంటివి నమ్మతాడనికాని, నమ్మి అపకారం చేస్తాడనికాని మేము భావించము; కాని నిరాధారమైన, సత్యదూరమైన విషయాన్ని కల్పించినవారి, ప్రచారం చేస్తున్నవారి సాహసానికి విస్తుపోక తప్పడంలేదు.

ఈ విషప్రచారం మా చెవికి చాల రోజులనాడే వచ్చింది. అసత్యమైన విషయం ఇంత విస్తృతంగా వ్యాప్తి చేయబడుతుందని మేమనుకోలేదు. అందువల్లనే అప్పుడు ప్రస్తావించలేదు; ఇప్పుడు ప్రస్తావించక తప్పడంలేదు. మొదటిసంగతి-మా గూడూరు విలేఖరి హాజరయ్యాడు. అతను ఈ ప్రచారం విని విస్తుపోతున్నాడు. శ్రీ ఆర్. ఎల్. రెడ్డిగారి నడిగాము. వారు దీనిని ఖండించడమేకాదు; జనార్దనరెడ్డి ఆనాడు పెదవి తెరచి నాలుగు మాటలుకూడా మాట్లాడలే దంటున్నాడు. ఉపన్యాసకుల పేర్లుచెప్పి, మాట్లాడమనికోరి, తాము కూర్చోవడంతప్ప ఇంకేమీ చేయలేదని చెప్పారు. నెల్లూరు రోటరీక్లబ్ అధ్యక్షుడు శ్రీ. జె. వి. రెడ్డిగారి నడిగాము- ఈ ప్రస్తావనే రాలేదని, జనార్దనరెడ్డి ఆ విధంగా మాట్లాడాడని ఆరోపించడం అన్యాయమన్నాడు. తాను వేదికమీదనేవుండి శ్రద్ధగా వింటుండినానని కూడా శ్రీ జె. వి. అన్నాడు. గూడూరు రోటరీ అధ్యక్షుడు శ్రీ అల్లూరు ఆదిశేషారెడ్డిగారుకూడా అదే అన్నారట. ఇక ఆనాటి సభకు హాజరైన మరికొందరినికూడా స్వయంగా అడిగాము- వారూ ఈ అసత్య కల్పితప్రచారానికి ఆశ్చర్యం ప్రకటించారు.

విద్యానగర్ రోటరీసభ్యులు శ్రీయుతులు దువ్వూరు సుబ్బరామరెడ్డి, టి. వి. రమణారెడ్డి, నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి గారలు ఇది స్వార్థప్రచారమని ప్రత్యేక సాక్షులుగా వ్రాస్తున్నారు.

మొన్న పంచాయతీరాజ్ మంత్రిగారు గూడూరుకు వచ్చిన సందర్భంలో, అందరూ అక్కడ కలసినప్పుడు; బయట ఒక శాసన సభ్యుడు, ఒక సమితి అధ్యక్షుడు ఒక విలేఖరిముందు వాదానికి వచ్చిందట. ఆ విలేఖరి నిర్ద్వంద్వంగా ఖండించాడు. డాక్టరు రామచంద్రరావు చెప్పాడని ఆ ఇద్దరూ అన్నారట. రామచంద్రరావుగారు ఆ సమయానికే అక్కడకు వచ్చారట. ఆయన్ను అడిగితే ఆయనా అబద్ధమన్నాడట. అప్పుడు అక్కడలేని మరొకరిపేరు చెప్పివుంటారేమో వాళ్లు!

ఇంతమంది బాధ్యతగలవారు, స్వయముగా హాజరైనవారికి వినబడని మాటలు; హాజరుకాని పెద్దమనుషులకు ఎట్లా వినబడతాయో మీరే ఆలోచించండి! అసత్యమైన విషయాన్ని ఈ విధంగా ప్రచారం చేయడంలో వారిఉద్దేశ్యం, లక్ష్యం ఏమిగా వుంటుందో పాఠకుల వూహకే వదలుతాము.

ఇదివరలోకూడా ఇటువంటి నీతిమాలిన ప్రచారాలు ఎన్నో జరిగాయి. కాని ఇంతటి బాధ్యతగల వ్యక్తినుండి జరగలేదు. జిల్లాలోవుండే ఒక నాయకుడికట, సిగరెట్లుకూడా జనార్దనరెడ్డే కొనిపెడతాడట. రైలుచార్జీలుకూడా ఆయనే ఇస్తాడట. చాలవరకు మేలు, ఆ నాయకుడు తినేతిండికూడా జనార్దనరెడ్డిదే ననలేదు! వాళ్ళు అంతటి కోటీశ్వరులా, ఆయన అంత గతిమాలినవాడా — ఆ ప్రచారం చేసిన వ్యక్తి దృష్టిలో? తామా నిన్న-మొన్నటివరకు సన్నిహిత శిష్యరికం చేశాడే, జనార్దనరెడ్డి సంగతితెలిసీ, ఆ నాయకుని స్వభావమైనా తెలియలేదా ఇతనికి? ఈ మాటలు కూడా ముఖ్యమంత్రికిచెప్పారని అంటారు. ఎంతవరకు నిజమోమరి! అసలు ముఖ్యమంత్రికి ఇటువంటి అల్పస్వల్ప విషయాలను వినే తీరిక వుంటుందా?

ప్రచారాలకేకాక, పితూరీలకుకూడా ఒకటి వున్నట్లుంది. వాకాటివాళ్లు చంద్రశేఖరరెడ్డి-సంజీవరెడ్డి రాజకీయాలకు లక్షలు, కోట్లు ఇస్తున్నారని; బెదిరించో, భయపెట్టో, ఆ ప్రతిష్ఠాపాలు దేసో ఆ సహాయం అందకుండాచేస్తే, ఇక తమకు ఎదురులేకుండా పోతుందని ఈ ఎత్తు ఎత్తినట్లున్నారు. ఆ విధంగా తన వర్గీయులను, అంటే కొత్త సంబంధీకులను, నమ్మించినట్లున్నాడు. తానొక్కడేకాకుండా, వారిచేతకూడా ప్రచారం చేయిస్తున్నట్లున్నాడు. అదీకాక, చంద్రశేఖరరెడ్డి మార్పుకు జనార్దనరెడ్డి కారకుడనే అపోహకూడా ఒకటుంది. వాళ్ళతో కూడా తిరుగుతాడని, మాట్లాడుతాడనే అసంతృప్తికూడా వున్నట్లు కనబడుతుంది. ఒక్క విషయం అడుగుతాము: వేమారెడ్డి రామచంద్రారెడ్డిగారు సంజీవరెడ్డి అనుచరుడుగా వుండినాడు. జనార్దనరెడ్డి ఆనాడూ సంజీవరెడ్డికి స్నేహితుడే. సంజీవరెడ్డికేకాదు, సంజీవరెడ్డి ప్రత్యర్థిగావుండిన చంద్రశేఖరరెడ్డికికూడా స్నేహితుడే. మరి, ఈ రామచంద్రారెడ్డిగారు, ఈ వర్గంవారు అప్పుడెందుకు పూరకుండినారు? అసలు వీరి రాజకీయం ఎంత విచిత్రంగా వున్నదంటే- రాజకీయ ప్రత్యర్థులైన చంద్రశేఖరరెడ్డి, సంజీవరెడ్డి సంగతి వదిలేశారు; వాళ్ళు సంస్థలమీద, బాలకృష్ణారెడ్డి - జనార్దనరెడ్డి గారల మీద పడ్డారు! హాస్యాస్పదంగాలేదూ వీరిధోరణి?

బాలకృష్ణారెడ్డి - జనార్దనరెడ్డిగార్లకు రాజకీయాలతో ఎంతమాత్రం ప్రమేయం వుండేది మాకు తెలుసు. వాళ్ళు రాజకీయాలకు ఎంతవరకు 'ఫైనాన్స్' చేస్తున్నది, చేయగలిగేది మాకు తెలుసు. చంద్రశేఖరరెడ్డి-సంజీవరెడ్డి పునః సమాగమంలో జనార్దనరెడ్డి ప్రమేయమూ, పాత్ర ఎంతవరకో కూడా మాకు తెలుసు. అవన్నీ తెలిసినందువల్లనే మేము వీరిపట్ల ఒక వర్గీయులు అపోహపడుతున్నారని జాలిపడ్డి చెప్పగలుగు తున్నాము. బలవంతంగా, నిర్బంధంగా ఒక వర్గానికి తరుమబడితే తప్ప, వాళ్ళు వాళ్లు ఒక పరిమితిలో రాజకీయాలకు అతీతులనే మా విశ్వాసం. వాళ్ళదృష్టి, వాళ్ళశక్తి ఆ సంస్థలమీద తప్ప ఇంకదేనిమీదా లగ్నంకావు.

ఏమైనా రాజకీయాలకోసం, ముఠా రాజకీయాలకోసం ఒక సంస్థకు ద్రోహం తలపెట్టడం క్షంతవ్యంకాదు. ప్రజాసేవ అంటే, ప్రజాసాన్నిధ్యమంటే నీడనిచ్చే చెట్టును పడగొట్టడంకాదు, దరిద్ర కుండలకు చిల్లులు కొట్టడంకాదు, దప్పికదీర్చే బావిని పూడ్చడంకాదు, వెలుగునిచ్చే దీపాన్ని ఆర్పడంకాదు, అబద్ధాలు ప్రచారంచేయడంకాదు, స్వార్థ రాజకీయాలకు సంస్థను బలియివ్వదలచడంకాదు. చేతనైతే సహాయం చేయడం, లేకుంటే చిన్నకుండడం మంచిది. అదే గొప్పసేవ. ఇకనైనా ఈ అబద్ధపు ప్రచారాలను, సంస్థ విద్రోహప్రయత్నాలను మానగలరనే విశ్వసిస్తాము. వాకాడు సంస్థలు బాలకృష్ణారెడ్డిగారికే కీర్తిదాయకాలు కావు, మనందరికీ గర్వకారణాలే. ఆ సంస్థల వెనక 30 ఏళ్ల కృషివున్నది, శ్రమవున్నది. నిర్మించడం అందరికీ సాధ్యంకాదుకాని, పడగొట్టడానికి ఒక్కరు చాలు. రాజకీయాలలో ఒకరోజుదెబ్బతింటే, ఇంకోరోజు పైకిరావచ్చు. ఒకసారిసంస్థను నాశనంచేస్తే, అది మళ్లీరాదు. హృదయమున్న మనిషి ఎవరూ, మానవత్వమున్న మనిషి ఎవరూ వాటికి అపకారం తలపెట్టరు, తలపెట్టకూడదు.

పడుగుపాడు గ్రామ పంచాయతీ - నెల్లూరుజిల్లా

టెండరు నోటీసు

ఈ క్రింది పనులకై సీలువేయబడిన టెండర్లు ఈ దిగువ సంతకము చేసినవారిచేగాని లేక వారివల్ల వుత్తర్వులు పొందినవారివల్లగాని 11-4-69 తేది శుక్రవారం సాయంకాలం 4 గంటల వరకు యీ పంచాయతీ రిజిష్టరు కాంట్రాక్టరుల వద్దనుండి మాత్రమే తీసికొనబడును. అదేరోజు సాయంకాలము 4-30 గంటలకు హాజరైన టెండరుదార్ల సమక్షమున టెండర్లు తెరువబడును. ఎస్టిమేటు విలువపై 5% చొ॥ ధరావతు నగదు రూపమున 10-4-69 తేది సాయంకాలం 5 గంటల లోగా చెల్లించి రశీదుపొంది జత పరచవలెను. ఇతర వివరములు ఆఫీసుపనిచేయు వేళలందు తెలిసికోవచ్చును.

వ. నెం.	పనుల వివరము	ఎస్టిమేటు మొత్తము
(1)	యెలిమెండరీ స్కూలు బిల్డింగు కట్టుట.	రూ. 16,000/- లు.
(2)	సదరన్ కెనాల్ యొక్క బ్రాంచి కాలువమీద సన్న కల్వర్టు వెడల్పు చేయుట.	రూ. 1700/- లు.
(3)	సదరన్ కెనాల్ యొక్క ఇనమడుగు రోడ్డు కాలవమీదవున్న కల్వర్టు వెడల్పు చేయుట.	రూ. 2000/- లు.
(4)	సదరన్ కెనాల్ యొక్క తెగుంటపాడు కాల్వ మీదనున్న కల్వర్టు వెడల్పు చేయుట	రూ. 2400/- లు.

—ఎన్. వెంకటాచలం - స్పెషల్ ఆఫీసర్.

నెల్లూరు: కన్యాశుల్కము

బం. గో. రె.

గురజాడ అప్పారావుగారి కన్యాశుల్క నాటకానికి నెల్లూరుకూ వొక చారిత్రకమైన సంబంధం వుంది. ఇప్పుడు మనం చదువుకుంటున్న రెండో కన్యాశుల్క నాటకం-(మనం చదువుకోని, యింకా చదువుకోని మొదటి కన్యాశుల్కం 1897 నాటిది యింకోటి వుంది.) 1909 లో అచ్చవుతున్నప్పుడు- అప్పటి నెల్లూరు వి. ఆర్. హైస్కూలులో ఉపటీచరుగా వుండిన ఒంగోలు మునిసుబ్రహ్మణ్యం (వీరు విజయనగరం కాలేజీలో ఎఫ్. ఏ., బి. ఏ. చదివినప్పుడు అప్పారావుగారి అభిమాన విద్యార్థిగా వుండినవాడు) ఆ అచ్చవుతున్న ఫారాలను సరిచూచి పోస్టులో మద్రాసు ప్రెస్సుకు తిరిగిపంపుతూ వుండేవాడు.

ఊరికే అచ్చుఫారాలను సరిచూచి పంపివుండివుంటే యింత గొడవే లేకపోను. తాననుకొన్న కొన్ని లోపాలను, అనౌచిత్య విషయాలను, నీతిస్ఫోరకంకాని విశేషాలను కన్యాశుల్కం నుండి ఎత్తిచూపుతూ గురువుగారితో నిర్మొగమాటమైన చర్చకు లంఘించుకొన్నాడు. కేవలం యిందువల్లనేనని చెప్పలేముకానీ, అప్పారావుగారి దృష్టిలో ఎనలేని మార్పు వచ్చింది. అందుకే మునిసుబ్రహ్మణ్యంగారికి మార్చి 11 తేది 1909 నాడు గురజాడవారు వ్రాసిన వొక లేఖలో యిట్లా వారు చూడండి: "కన్యాశుల్క నాటకాన్ని చాలామటుకు మార్చివేశాను. మూడు అంకాలు ప్రెస్సుకు వెళ్ళినతర్వాత నాటకంలో వొకపాత్రవల్ల నాకుగల దృక్కోణాన్ని మార్చుకోవల్సి వచ్చింది."- అంటారు. అప్పారావుగారిలో వచ్చిన ఆ మార్పు తెలుగు సాహిత్యం చేసుకున్న అదృష్టమే ననుకోవాలి.

ఇంకా చూడండి : "నెల్లూరు జిల్లాప్రజలకు కన్యాశుల్క నాటకంలో కొన్ని మాండలిక పదాలు అర్థం కావన్నావే, ఆ పదాలను దిగువన గీతగీచి గుర్తుపెట్టితివా, నాటకంచివర వాటిఅర్థాలను వివరిస్తూ వొక పట్టికను చేరుస్తాను"- అన్నారు గురజాడ మే 7 తేది 1909 నాటి ఇంకో జాబులో. పాపం, మునిసుబ్రహ్మణ్యంగారు నెల్లూరుజిల్లావారికి చటుక్కున అర్థంకాని మాండలికపదాలను పొడిగ్గా వొక పట్టీగా తయారుచేసి పంపినట్లున్నారు- "నీవుపంపిన పదములపట్టిక అందింది"-

— కొరవ 7 వ పేజీలో

చంద్రశేఖరరెడ్డిగారి పోస్టింగులు - ఊస్టింగులు

విచారణ గిచారణ లేదట; సమైక్యతకు తాను, ముఖ్యమంత్రి ప్రయత్నిస్తారట!

-మంత్రి తోట రామస్వామిగారి వెల్లడి

మంత్రులూ మామూలు మనుషులేనని, వారూ పీ రోటివద్ద ఆ పాటపాడుటకు అలవాటు పడినవారేనని మనవారికి ఇప్పుడు బాగ తెలిసివచ్చివుంటుంది. మంత్రులంటే దైవాంశ సంభూతులు కాదని, సత్యహరిశ్చంద్రులు కానేకాదనే సత్యంకూడా అవగాహనై వుంటుంది. పంచాయతీరాజ్ మంత్రి హైదరాబాదులో జిల్లాకాంగ్రెస్ వర్గీయులకు ఎంత ఆశను, వుత్సాహాన్ని కల్గించాడో; గూడూరులో అంత ఆశాభంగాన్ని కల్గించాడా అన్పిస్తుంది. ఈ విధంగానే, దీనికి విరుద్ధంగా మరొకసారి మరొక ఆశ్చర్యాన్ని కల్గించినా ఆశ్చర్యం వుండదు.

గతవారం మీరు చదివారు. మేనకూరు గోపాలకృష్ణారెడ్డి వగైరాలంతా పోవడం. చంద్రశేఖరరెడ్డిగారి జి. ప. పోస్టింగులు-వూస్టింగుల వ్యవహారాన్నిగూర్చి పంచాయతీరాజ్ మంత్రికి పది పదకొండుమంది శాసనసభ్యుల సంతకాలతో ఒక పెద్ద నివేదిక సమర్పించడం, దానిమీద ఆయన విచారణకు ఒక అధికారిని వేస్తున్నానని చెప్పడం, వీళ్లు వుబ్బిపోయి రావడం తెలిసిందే. విచారణకు అధికారిని వేస్తాననడమేకాదు, మన ఛేర్మన్‌ను గూర్చి ఆయన ప్రత్యర్థులుకూడా చెప్పనంత వ్యతిరేకాభిప్రాయాలను మంత్రిగారు వెలిబుచ్చారనికూడా, మూడవవారివల్ల తెలిసింది. అటువంటి మంత్రిగారు మొన్న గూడూరులో మా విలేకరికి వెలిబుచ్చిన అభిప్రాయాలను చూస్తే, వింతగానేవుంది.

రామస్వామిగారు గూడూరులో దిగబోతున్నారని తెలిసి శ్రీ చంద్రశేఖరరెడ్డిగారు బిట్రగుంటకేపోయి, మంత్రిగారికి దణ్ణం పెట్టుకొని, విచారణాధికారి విషయం అడిగారట. అబ్బెబ్బె అటువంటిదేమీలేదు; నేనూ జి. ప. ఛేర్మన్‌గా వుండిన వాణ్ణే కదా, పోస్టింగులు-వూస్టింగుల సాధక బాధకాలు నాకు తెలియవా, నీవు నిశ్చింతంగావుండు అని అభయహస్త మిచ్చారట. దాంతో, ఏమి చెప్పమంటారు, ఛేర్మన్‌గారి ఆనందము, వుత్సాహము! మేము ఇటీవల ఆయన్ను అటువంటి 'స్పిరిట్'లో చూడలేదనుకోండి!

గూడూరులో మా విలేకరి మంత్రిగారిని ఏకాంతంగా కలుసుకొని, గత వారం 'జమీన్‌రైతు'లోని హైదరాబాదులో జిల్లా రాజకీయాల కథనాన్ని చూపి; మీరంతా చదివారుకదా, ఇందులో అంశేమైనా చేర్చాల్సినది వున్నదా అని ప్రశ్నించారు. దానికి మంత్రిగారు చేర్చవలసినది ఏమీలేదంటూ ఈ విధంగా అన్నారట:

"నెల్లూరుజిల్లాలో కాంగ్రెస్ పటిష్టంగా వుండుటకు కాంగ్రెస్‌లోని ఈ రెండు గ్రూపుల కలయిక అత్యవసరం. ఈ విషయంలో నేను సర్వవిధాల కృషిచేస్తాను, చేస్తున్నాను. అతిత్వరలో ముఖ్యమంత్రిగారే నెల్లూరుకు విచ్చేసి ఇరువర్గాలమధ్య సమైక్యత చేకూర్చగలరు. వారితో బాటు నేనూ వస్తాను."

ఇదీ మంత్రిగారు చెప్పింది. 'జమీన్‌రైతు' వ్రాసినదానిలో చేర్చవలసినది ఏమీ లేవన్నారు కాని, తీసివేయవలసినది వున్నదని చెప్పలేదు. విచారణకు అధికారిని నియమిస్తారనే విషయం గతవారం వున్నది "నేను 'జమీన్‌రైతు' ఎప్పుడూ చదువుతుంటాను. ఈ సంచికలో ఇరువర్గీయులను విమర్శిస్తూవ్రాసిన విషయాలు కూడా సమగ్రంగా చదివాను." అన్నారట. అంతేకాని విచారణాధికారి నియామకాన్ని గూర్చికాని, తద్వ్యతిరేకంగాకాని ఏమీచెప్పలేదు అయితే సమైక్యతా ప్రస్తావన అర్థం? హైదరాబాదును, నెల్లూరుకు మధ్యలో ఏమైనా జరిగిందా? ఏమైనా మంత్రులనేవాళ్ళే అనైక్యతను పెంచుతున్నారు, అనారోగ్యకరమైన ధోరణులను నేర్పుతున్నారు.

ఇక ఆ ప్రస్తావన పోనిండి. తోట రామస్వామిగారు రహదారిబంగళాకు చేరగానే జి. కా. వర్గీయులు 21 తేదీ జమీన్‌రైతును తీసుకపోయి మొదటిపేజీమీద పెట్టి "ఛేర్మన్ వర్గీయులు బాగ వ్రాయించారండీ" అని అన్నారట. దానికి మంత్రిగారు అన్నారట- "మీరే బాగవ్రాయించారని ఛేర్మన్ వర్గీయులు చెప్పారు". ఎట్లయితేనేమి మంత్రిగారు 'జమీన్‌రైతు'ను ఆసాంతం చదివారు అంటాడు మా గూడూరు విలేకరి!

— —

నెల్లూరు మూలపేటలో వేంచేసియుండు

శ్రీ వేణుగోపాలస్వామివారి బ్రహ్మోత్సవములు

28-3-69 శుక్రవారం నుండి 7-4-69 సోమవారం వరకు జరుగును. భక్తులు విచ్చేయప్రార్థన.

గొప్ప ఉపన్యాస, సంగీతకచ్చేరి:
మార్చి 29 తేది సా॥ 6-30 గం. నుండి 9-30 గం. వరకు
విజయవాడ వాస్తవ్యులు, గాన కళావిశారద
శ్రీ అప్పిరాల సత్యనారాయణమూర్తిగారిచే
త్యాగరాజ భక్తికలాపమునుగూర్చి ఉపన్యాసము, తదుపరి వయొలిన్ (సోలో) కచ్చేరివారిచే గావింపబడును.

గొప్ప తరంగ వాయిద్యం:
మార్చి 30 వ తేది సా॥ 6-30 గం. నుండి 9-30 గం. వరకు
గుంటూరుజిల్లా, కొలికి వాస్తవ్యులు నాట్యాచార్య, తీర్థతరంగ, గస్నాత, లయ విన్యాస చక్రవర్తి, తరంగకేసరి, యిత్యాది బిరుదాంకితులగు
శ్రీ నాగరాజు సుబ్బారావు భాగవతార్ గారిచే
తరంగాష్టపది, నృత్యసహిత, శ్రీకృష్ణలీలాతరంగకీర్తనము తరంగ వాయిద్యములతో జరుపబడును.

గొప్ప హరికథ:
మార్చి 30 వ తేది రాత్రి 10-30 గం. నుండి 2-00 గం. వరకు
బందరు వాస్తవ్యులు హరికథాకేసరి
శ్రీ కాట్రగడ్డ ప్రకాశరావు భాగవతార్ గారిచే
హరికథా కాలక్షేపము జరుపబడును.

గొప్ప వేణుగాన కచ్చేరి:
మార్చి 31 వ తేది సా॥ 6-45 గం॥ నుండి 10-45 గం॥ వరకు
మద్రాసు సంగీత అకాడమీలో అమోఘమైన వేణుగానములో ప్రఖ్యాతిగాంచిన
"సిక్కిల్ సిస్టర్సు"
నీల, కుంజమణి (వేణుయుద్వం)

గొప్ప నాదస్వర కచ్చేరి:
తంజావూరుజిల్లా తిరునెల్లిక్కవల్ కాపురస్థులు తిరురామేశ్వరం, నాదస్వర ఇసై కళామణి
శ్రీ టి. ఆర్. మీనాక్షిసుందరం
మరియు
శ్రీ టి. ఆర్. కృష్ణమూర్తి
పైవారి నాదస్వర వాయిద్యం 1-4-69 తేది మంగళవారం నుండి 3-4-69 తేది గురువారం వరకు ప్రతిదినం సా॥ 6-00 గం. నుండి రాత్రి 9-30 గం. వరకు కచ్చేరియున్నూ, తదుపరి స్వామివారి ఉత్సవములో పాల్గొనెదరు.

గొప్ప కూచిపూడి భాగవతము:
ఏప్రెల్ 3 వ తేది రాత్రి 10-00 గం. నుండి
కూచిపూడి శ్రీ వెంకటరామా నాట్యమండలి (అధ్యక్షులు)
శ్రీ వేదాంత సత్యనారాయణశర్మగారు
(రెసిపియంట్ ఆఫ్ ప్రెసిడెన్షియల్ అవార్డు) గారిచే
భామాకలాపము నృత్యప్రదర్శనము జరుపబడును

గొప్ప సంగీత కచ్చేరి:
ఏప్రెల్ 4 వ తేది సా॥ 6-15 గం. నుండి 10-15 గం॥ వరకు
మాస్టర్ టి. ఎన్. కృష్ణన్
(అఖిలభారత సోలోవయొలినిస్టు)
వీరిచే సోలో వయొలిన్ వాయిద్యము, ప్రక్కవాయిద్యములతో జరుపబడును.

గొప్ప పాట కచ్చేరి:
ఏప్రెలు 5 వ తేది సా॥ 6-45 గం॥ నుండి 10-30 గం॥ వరకు
సంగీత విద్వాన్
కె. వి. కృష్ణన్‌గారి పాటకచ్చేరి
(అరయకూడి రామానుజయ్యంగారి శిష్యుడు)
వయొలిన్, సిక్కిల్ భాస్కరన్ మృదంగం, పాలఘాట్ కృష్ణమణి.

గొప్ప బుర్రకథలు:
ఏప్రెలు 4, 5 తేదులందు రా. 10-30 గం. నుండి 2 గం. వరకు
తూర్పుగోదావరిజిల్లా రాజమండ్రి వాస్తవ్యులు, ఆలిండియా రేడియో బుర్రకథకులు
శ్రీ నిడుదవోలు అచ్యుతరామయ్య అండ్ పార్టీ
వారిచే బుర్రకథలు చెప్పబడును.

గొప్ప పాటకచ్చేరి:
ఏప్రెలు 6 వ తేది రా. 6-30 నుండి 10-30 వరకు
గానతం: పితామహుడు, సంగీతకళానిధి
శ్రీ చెంబై వైద్యనాథ భాగవతార్
వయొలిన్: సంగీతవిద్వాన్ శ్రీ యం. యస్. అనంతరామన్
మృదంగం: విద్వాన్ అలంగూడి రామచంద్రన్.

ఇట్లు,
శ్రీ వేణుగోపాల స్వామివారి ధర్మకర్తలు.
(1) శ్రీ ఆనం వెంకటరెడ్డిగారు,
(తండ్రి ఆనం సుబ్బారెడ్డిగారు)
మేనేజింగ్ ట్రస్టీ.
(2) శ్రీ ఆనం వెంకటరెడ్డిగారు,
(తండ్రి ఆనం నరసారెడ్డిగారు),
(3) శ్రీ మన్నెం శ్రీనివాసరెడ్డిగారు,
(4) శ్రీ మజ్జిగ దశరథరామిరెడ్డిగారు,
(5) శ్రీ తుమ్మల దశరథరామరెడ్డిగారు.

కన్యాశుల్కము

(6 వపేజీ కొరవ)

అంటూ తర్వాత వ్రాసిన ఇంకో బొయిలో 'అక్నాలెడ్జ్' చేస్తారు గురజాడ. అయితే ఎందువల్లనో ఆ పదాలకు అర్థాలుచూపిస్తూ వ్రాశ పట్టికను మాత్రం అచ్చువేయలేదు గురజాడగారు. బహుశా ఆ తొందరలో కుదిరిందికాదేమో.

సరే, యిదంతా గతచరిత్రేననుకోండి ఇక ప్రస్తుతపు గొడవ. జమీన్‌రైతు పాఠకులకు గుర్తేననుకొంటాను. ఇటీవల దాకా నూరేళ్ళనాటి నెల్లూరు విషయాలు-హైకోర్టు స్మృతులు - ధారావాహికంగా వచ్చాయి జమీన్‌రైతులో. ఆ హైకోర్టు వ్రాసిన నూరేళ్ళనాటి నెల్లూరు విషయాలకు మరికొన్ని విపులంగా వివరణలు సేకరించేందుకు - జమీన్‌రైతు ఎడిటరు మొదటిసారిగా మద్రాసు రికార్డు ఆఫీసుకో కాలుపెట్టారు 1968 మే నెలలో. నాలుగు రోజులు అదేపనిగా ఆ పాతఫైళ్ళు తిరగేసి తిరగేసి కావాల్సింది అంతాదొరక్క విసుగు చెంది, కేవలం 'కే.జే.' కోసం తన పరిశోధనకు మరో విషయంకేసి మళ్ళిద్దామని యాదృచ్ఛికంగా క్యాటలాగ్ తిరగేస్తుంటే '1897 కన్యాశుల్కం' గురజాడ అప్పారావు-అని వుండింది. ఇన్నాళ్ళు నేను వెతుకుతుండిన పాఠరత్నం దొరికింది కదా అని సంతోషపడిపోయి అది తెప్పించి గబగబా కాపీ వ్రాసేసుకున్నాను-హైకోర్టు గొడవమానేసి.

1897 నాటి తొలి కన్యాశుల్క ముద్రణను సాధించిన కీర్తి గాదు జమీన్‌రైతు అనామక ఐంగ్లోరె కన్యాశుల్కంమీద రీసెర్చి చేయవల్సింది పోలెడంత వుండగా ఇకదానిమీద వద్దాను ఏమిటి కన్యాశుల్కం మీద చేయవల్సినరిసెర్చి?

(మరువారం చదవండి)

ఒంగోలు సబు కోర్టులో
బాపట్ల సబ్‌కోర్టు వయిలు:

S. C. 337 of 66, E. P. 162 of 68.

బాల్నే విశ్వనాథం —డిక్రీహోల్డరు.
బొలాది నాగయ్య — జెడ్జిమెంటు డెట్టరు.

డి. హో. శరవున, జె. డెట్టరు బాలాకు ఇవ్వబడి, యిస్తిహారు జరిగి వేలము కావలసిన ఆస్తి వివరము:-

(1) నర్సారావుపేట రిజిస్ట్రేషన్ జిల్లా, యింకొల్లు సం॥లో చేరిన, కొణికిగ్రామం పట్టా నెం. 329 రు, సర్వే నెం. 406 రు, యు 86-17 సెంట్లులోని ఆస్తికి హద్దులు:- [తూ] కట్టా ముక్కంటి, కట్టా వెంకటసుబ్బయ్య, కట్టా దేవానందము వగైరా [ద] ఈ నెంబరులోని బొలాది శేషయ్య భూమి [ప-ఉ] జె. డెట్టరు బాలాకు భూమి. ఈ లోని య 4-00 సెంట్లు మెట్ట.

డి. హో. కిమ్మతు రూ. 2000/-
అమీనా కిమ్మతు రూ. 3000/-
వేలము వాయిదా 21-4-69 తేది.
ఫర్దర్‌హియరింగు 26-4-69 తేది.

షరా: పై చెప్పిన అయిటముపై జె. డెట్టరు బాపట్ల సహకార భూమి తనఖా బ్యాంకుకు పెట్టిన ఆయకము లోబడి యాంము జరుగును.

—ఎ. వి. సుబ్బయ్య,
డిక్రీహోల్డరు అడ్వకేటు.

యలమంచిలి ప్రిన్సిపల్ డిస్ట్రిక్టు మునసబు కోర్టులో
S. C. No. 38 of 1968.

E. P. No. 295 of 1968.

కాండ్రేగుల రామమూర్తి—డిక్రీహోల్డరు.
యారాడ సత్యనారాయణప్రసన్యాలు ... —జెడ్జిమెంటు డెట్టరు.

పై నెంబరులో జె. డెట్టరుకు హక్కు అనుభవముగల ఈ దిగువ షెడ్యూలు స్థిరాస్థి పైకోర్టులో 7-4-69 తేది పగలు 10 గంటలనుండి, సాయంత్రం 5 గంటల లోగా యాలము వేయబడును. వలయువారు పాడుకొనవచ్చును.

షెడ్యూలు:-

విశాఖపట్నం డి॥ యలమంచిలి సబు రి॥ యిలాకా, జగ్గన్నపేట గ్రామం కాలాకు విరాయితీపల్లం "మర్రిచెట్టు పాలెం" అనే పేరుగల సర్వే నె. 135/1 రు, యు 4-26 సెంట్లు భూమికి హద్దులు:- [తూ-ద-ప] రాజుముదిలి వెంకటరమణయ్య పాత్రుడు గారి భూమి [వు] చెరగడం సూరయ్య వగైరాల భూమి. ఈ హద్దుల మధ్యనవున్న భూమిలో జెడ్జిమెంటు డెట్టరుకు హక్కుగల య 0-53¼ సెంట్లు (0.216 హెక్టార్సు.) భూమి సమిప్తి.

డి. హో. కిమ్మతు రూ. 4500/-
అమీనా కిమ్మతు రూ. 4793/-

—ఆకెళ్ళ సత్యపాండురంగవిఠల్,
డిక్రీహోల్డరు వకీలు.

నెల్లూరు సబ్ కోర్టులో
I. A. No. 99 of 1968.

I. P. No. 25 of 1960.

గరిమెళ్ళ అఖిలాండేశ్వరి —పిటిషనరు.
నెల్లూరు అఫిషియల్ రిసీవరువారు వగయిరాలు —రెస్పాండెంట్లు.

(8) అక్కరాజు పద్మనాభరావు, కలిదేరు మజుస్ అనువారికి:-

యీ నెంబరు పిటిషనరు అడ్జ్యుడికేటు ఆర్డరుకు రద్దుచేయమని పిటిషన్ దాఖలు చేసినందుకు మీకు నోటీసుకు గాను 22-4-1969 తేది పగలు 10 గంటలకు పై కోర్టుకు హాజరై, తమ అభ్యంతరములు తెలుపుకోవలయును. అట్లులేనియెడల మీ పరోక్షమందు విచారించుదురు అని మీకు తెలుపడమయినది.

—కాసరం రామారావు
పిటిషనరు అడ్వకేటు.

★★ ఇదీ లోకవృత్తం ★★

(3 వ పేజీ తరువాయి)

ఉంటారు.'' అనటత్రై సన్నాహాలు మొదలైనవి.

చైనా సరిహద్దున జరిపేది దురాక్రమణ కాదట. రష్యన్లు చైనాభాగాన్ని కబ్జాకునే యత్నం చేస్తే దానిని చైనా దళాలు ఎదుర్కొంటున్నవట.

రష్యా ఇండియాతో తన చైనా గొడవ చెప్పుకుంటే, చైనా పాకిస్తానుతో తన రష్యా గొడవను చెప్పుకుంటున్నది.

ఇంపీరియలిస్టులను విడిచి చేయలేక రష్యన్లు చైనా ప్రజలపై దూకుతున్నారని, ఇది రష్యాలో అక్టోబర్‌లో జరిగిన విప్లవ వంతుకు పూర్తిగా విరుద్ధమనీ చైనా అంటున్నది.

ఈ రష్యా-చైనా పోరు దాయాది పోరుకంటె హీనంగా, ఘోరంగా తయారైనది.

• • •

చైనాను ఎటూ మెదలనీయకూడదని రష్యా సంకల్పించింది. అందువలన ముందుచూపుతో రష్యా తన యుద్ధ నౌకలను హిందూ మహాసముద్రంలో దింపినది. దీనిపై మన పార్లమెంటులో ప్రశ్నావళి కురిసింది. మన విదేశాంగమంత్రి తెలివిగా తప్పుకున్నాడు సమాధానాలలో: "మన దేశానికి దాపునవున్న జలాలలో రష్యా జలాంతర్గాములు వున్నట్లు మాకు తెలియదు. హిందూమహాసముద్రంపై భారతస్వామ్యం లేదు. మహాసముద్రయానంపైగల అంతర్జాతీయ న్యాయశాస్త్రానుసారంగా నౌకలు వర్తించినంతవరకు, అవి ఎవరివేగాని, మనం అభ్యంతరం చెప్పలేము. తన రక్షణ శక్తిని వృద్ధిచేసుకుని ఇండియా తన శ్రేయస్సును కాపాడుకోవలెను. మనకున్న వనరులపై ఆధారపడి ఆ దిశలో చేయగలిగినంత చేస్తున్నాము."

ఈ చర్చలో వెల్లడిన మరికొన్ని అంశాలను విందాం. విదేశీ సాహసికులకు హిందూమహాసముద్రం రంగస్థలమై వుండగా ప్రభుత్వం మిన్నకుండడం భావ్యం కాదు-రష్యా, చైనాలు బ్రిటన్-అమెరికాల అప్రాంతంనుంచి ఖాళీచేయగానే ప్రవేశించి గొడవచేస్తారు, ఇండోనీషియా - ఆస్ట్రేలియాలతో కలిసి ఈ ప్రాంతీయ రక్షణ పథకం ఇండియావేసుకోవడంమంచిది-అని బలరాజ్ మధోక్ అన్నాడు. దానికి సమాధానం: "ఇతర దేశాలతోకలిసి రక్షణ ఒప్పందాన్ని మనం చేసుకోవడంలేదు." మరి, మనప్రధాని అమెరికా ఆస్ట్రేలియా, న్యూజీలాండ్ సీమలు ఎందుకు తిరిగివచ్చినట్టు? స్వంత షికారా?

సుశీలాదేవి అడిగింది: "ఇతరదేశాలు మనసీమకావలవున్న జలాలలోకి నౌకలు తెస్తేమనకు చెబుతున్నవా?" జవాబు: "చెప్పవలసినవసరంలేదు." ఇదేనా వారికీ మనకూ వుండే స్నేహం?

మంత్రివ్యాఖ్య: "బ్రిటిష్‌నౌకలు తరలిపోగానే మనభద్రత భంగపడిందని చాలమంది సభ్యులు భావిస్తున్నట్టున్నారు." అది కాదయ్యా మా అభిప్రాయం అని సభ్యులు కొందరు వెంటనే తెల్పినారు.

గోపాలన్: "హిందూ మహాసముద్రంలో ఆశ్రయాలు వద్దని బ్రిటన్ అమెరికాలకు చెప్పినారా?" జవాబు: "చెప్పినా మండి తమకి ఆశ్రయాలుకావనీ, కాదారి సౌకర్యాల ఏర్పాట్లు మాత్రమే ననీ ఆ రాజ్యాలు సమాధానమిచ్చినవి." ఆ రాజ్యాలేమైనా అంటవి. కాని వాస్తవంగా ఆ ప్రదేశాలలో ఏముందో మనవారు తెలుసుకున్నారా?

ఫ్రాన్స్, దక్షిణాఫ్రికా కలిసి అణ్వస్త్ర సంపదను హిందూమహాసముద్రంలో ప్రదర్శిస్తారటనే, విన్నారా? అని వాజ్‌పేయి పెర్నాండెజ్ అడిగిన ప్రశ్నకు సమాధానం: బంగాళాఖాతంలో అసందర్భమై రెండు అణుశక్తి సందాలక జలాంతర్గాములను అవిధంగా ఆరాజ్యాలు తెస్తున్నట్లు మాకు తెలియదు. భారతరాజ్య జలాల చేరువలోకి అణ్వస్త్రాలను తీసుకురాగూడదని మన ప్రభుత్వం చెప్పింది.

• • •

కమ్యూనిజంలోమంది కాసేపు సోషలిజంలోకి పోదాం. మనం రాజాజీ త్యజమత్తేవరకు సోషలిజం అని కేకలు వేసుకుంటూ గడిపాం. ఇప్పటికీ మన ప్రభుత్వ లక్ష్యం సోషలిజమేనని ఎరుగుదుము.

ఎంత వ్యవహారంలో సోషలిజం మనవద్ద ప్రస్తుతంవున్నదీ సరియైన అంచనా ఎవరికీలేదు. రైల్వే, పోస్టల్ సర్వీస్, బీమా కారివరిశ్రమలో కొంతభాగంసోషలిజంలో వున్నట్లనుకోండి. రోడ్ ట్రాన్స్‌పోర్టు కొంతవరకు అందులో చేరింది. మన లక్ష్యం, దిశ సోషలిజమైనా, కాపిటలిజానికి అనుకూలంగా మన ప్రభుత్వపుముఖ్యల చర్యలున్నవని గిట్టనివారంటున్నారు. మన ప్రభుత్వ సోషలిజం ఒకరు మనలను కమ్యూనిజంలో దింపి బాధపెడుతుందని స్వతంత్రపార్టీవారంటున్నారు. సోషలిజం లేకుండా సోషల్ జస్టిస్(సాంఘిక న్యాయం) చేయవచ్చునని, free enterprise (స్వేచ్ఛగల పరిశ్రమ) ఉత్తమమైన విధానమనీ, క్రమబద్ధంగా అది జరిగేట్లు చేస్తే సరిపోతుందనీ వారంటారు.

సోషలిజం ఆశయంగా స్వీకరించిన దేశాలన్నీ ఇట్లే వున్నవా? స్వీడెన్‌లో 36 ఏండ్లు సోషలిస్టుపార్టీ పాలించింది వినుగవుట్ల ప్రజలు మరొకపార్టీకి పట్టంగడతారని లోకం భావించింది. కాని మళ్ళీ ఆ సోషలిస్టులే అధికారానికి వచ్చారు.

స్వీడెన్‌లో జీవనప్రమాణం యూరప్‌లో కంతటికీ పెద్దది. ప్రజలనుభవించే సౌకర్యాలు కొన్ని ఇతర దేశాలలో దుర్లభం. వని పూర్తిగా అందరికీ దొరకవలెననీ, స్టేట్‌కంట్రోల్ ఇతోధికం కావలెననీ, ప్రయివేట్ పరిశ్రమతో సంబంధ సహకారాలు తగ్గింపు జరగవలెననీ, పెట్టుబడిని కంట్రోల్ చేయడానికి స్టేట్ ఇన్వెస్టిమెంటు బ్యాంక్ కావలెనని తీర్మానించుకొని సోషలిస్టుపార్టీ ఎన్నికలలో పోటీచేసి, నెగ్గింది. వచ్చే సంవత్సరం రెండు శాసనసభలు ఏకమైనవుడు మరొక ఎన్నిక వున్నది. అప్పుడేమవుతుందో చూడవలెను.

ఇప్పటి ప్రధాని తారేవి ర్లాందర్. వయస్సు 68. వచ్చే ఎన్నికలలోవుగా ఈయన స్థానే రాబోయేవాడు ఓలోఫ్ పామే వయస్సు 42. ఇతడు రాజీ ఎరగని అతివాది. ఉత్తరవియత్నాం దూతతో కలిసి రాజధాని వీధుల్లో అమెరికన్ వియత్నాం చర్యను ఖండిస్తూచేసిన ప్రదర్శనలో పాల్గొన్నాడు. స్వీడెన్-అమెరికా సంబంధాలు కాస్త కరుకైనవి. ఐనా పామే పరిస్థితిలో మార్పురాలేదు.

బ్రిటిష్ ప్రధాని విల్సన్ స్వీడిష్ ప్రధానిని త్వరలో కలుస్తున్నాడు. ఇద్దరివీ సోషలిస్టుపార్టీలే. రెండిమార్గాలు కొన్నింట భిన్నం. మొత్తాన స్వీడిష్‌పార్టీకి వచ్చిన మంచిపేరు బ్రిటిష్‌పార్టీకి రాలేదు.

స్వీడిష్‌పార్టీ మధ్యతరగతి-కష్టజీవులు-బుద్ధిజీవులు అంతా కలిసిన ప్రజలపార్టీ. స్వీడెన్ రాజవంశం సాదాగా జీవిస్తుంది. ప్రజలు దానిని ఆదరిస్తారు. స్వీడిష్ ఆర్థిక మంత్రి, ఒక లాండ్రీ మేనేజర్ సమాన స్థాయిలో జీవిస్తారు.

బ్రిటిష్‌పార్టీ ఇంపీరియలిస్టు లేబర్‌పార్టీ. ఇంగువ కట్టినగుడ్డ. పాక్ - భారత యుద్ధంలో విల్సన్‌దృష్టి మనకర్థమైనది.

మన సోషలిస్టుపార్టీ పేరు కాంగ్రెస్ పార్టీ. సోషలిస్టులనేకులు వెలుపలికి నడిచినా ఆపార్టీ సోషలిజం కోరింది. అది కలగా వులగవు సోషలిజం. సాబ్-సోషలిస్టు ఆర్థికమంత్రులతో సాగిపోయే సోషలిస్టు ప్రభుత్వం మనది. ప్రభుత్వంలోగానీ పార్టీలోగానీ పూర్తియైన (సంపూర్ణమైన) సోషలిస్టులుంటే ఒట్టు. వారంతా భద్రంగా దాని వెలుపలవున్నారు. ఇదేమిటిన్నెమో?

• • •

సూయజ్ కాల్వను రష్యా వరం చేస్తారు-కవులమీద. కాల్వను రష్యన్లు బాగుచేసి ఓడలకు దారికల్పిస్తే, దానిలోకి ఇజ్రాయిల్ పోదు. పోదంటినా అమెరికన్లు అడ్డగిస్తారు. నాజర్ ఆలోచన అవిధంగా పోతున్నదట.

• • •

వార్సాపాక్టు దేశాలు సంయుక్తంగా పాక్టుసేనల అధిపత్యాన్ని వహిస్తారు. కేవలం రష్యనే అత్యున్నత పదవులందు వుండరు. ఇటీవల పాక్టుదేశాల సమావేశంలో ఈవిధంగా తీర్మానమైనదని జెక్‌పార్టీ కార్యదర్శి, లిబరల్ నాయకుడు దుబ్‌చెక్ ప్రకటించాడు. సమావేశం రెండుగంటలు జరిగింది. దానికి దుబ్‌చెక్ అధ్యక్షతవహించాడు. ఐతే ఒక పేచీ వచ్చింది. పాశ్చాత్యులకు విరోధంగా వార్సాపాక్టు ఏర్పడిందిగాని చైనాకు విరుద్ధంగా ఏర్పడలేదుగనక పాక్టుసేనల సంయుక్త కమాండ్ చైనా విరుద్ధచర్యలకు దిగడం సబబుకాదని రుమేనియాపల్కింది

• • •

టీ కప్పులో తుపాను. అంగ్విలా అనే ఒకచిన్న రాజ్యం కారిబ్బియన్ సముద్రంలో (పసిఫిక్ మహాసాగరంలో) తిరగబడింది. బ్రిటిష్ ప్రభుత్వానికేమీ తోచడంలేదు. తెల్లవారి రొడిసియా పై చేతులు ముడుచుకున్నాం గదా నల్లవారి అంగ్విలాపై దూకితే పరువుపోదా? దూకకుంటే ప్రతిష్ఠ బుగ్గిలో కలియదా? మన పార్లమెంటులో చర్చవచ్చేసరికి స్పీకర్ యథావిధిగా అంగ్విలా జిందాబాద్ అన్నాడు. అందరు ఆమోదించి, ఆనందించారు.

—

వారం.....వారం

(3 వ పేజీ తరువాయి)

లనేకం వుండరాదా? కలిసివుండలేనప్పుడు విడిచేస్తాం?- అనిచెప్పి కొంత వెంకన్న కొండంత బండతెచ్చి నెత్తినవేశాడు కొంత లక్ష్మన్న ముందు వేయబోతాడు. బొక్కన్న షాబాష్ అనబోతాడు. పాక్ బంగాళీలకు షేక్ ముజీబుర్ రహమాన్ ఎంతో తెలంగాణాకు కానంతఅని బాపూజీ (కొం. ల. బాపూజీ) భావం కాబోలు!

ఇదంతా కాంగ్రెస్ నాయకులాడే నాటకం. మిగిలిన పార్టీలలో ఇందు విషయమై చీలికలేదు. పాపాలకు భైరవులంతా ఎప్పటికీ కాంగ్రెస్‌లో వుండవలసిందేనా?

ఇటువంటి కాంగ్రెస్ సంస్థను శుద్ధిచేయవలెనని మన ప్రధాని సంకల్పం. ఇప్పటి పరిస్థితిలో కాంగ్రెస్‌తప్ప గతిలేదుగనక అది పరిశుభ్రమైతే ఆనందిస్తాం. ఇంతకూ మనల్ని మరికొంతకాలం, వీలైతే, గట్టిగానే పరిపాలించదలచిన విదుషీమణి ఏమంటుందో విందాం, తన పార్టీ భవిష్యత్తును వివరిస్తూ: "మా కాంగ్రెస్ సంస్థలో చాలమందికి ఒకసారి స్పష్టంగా ఆత్మపరిశీలన చేసుకోవడం చాల ముఖ్యమని తోచింది. రాష్ట్రాల ఎన్నికలలో పార్టీ పైకిరానపుడు, కారణాలు తెలుసుకోవలెను. యువభారతం నూత్నరూపాన్ని కోరుతున్నది- కొత్త పార్టీ కావాలనటంలేదు. భవిష్యత్తులో ప్రవర్తించే పార్టీగా కాంగ్రెస్ రూపొందవలెనని మనం ఆశించి అందుకై ప్రయత్నించవలెను. భూతకాలపు పక్షంగా మనం వ్యవహరించడం తగదు."

తంత్రికంటెఎక్కువగా ఈవిద్వమాటలు కోటలు దాటిస్తుంది. అయినా తంత్రి హయాంలో మనకు అమూల్యమైన ప్రజాస్వామిక విధానం నిల్చింది. విద్వహయాంలో ఆ విధానాన్ని సాగించడానికి కఠినం అవసరమైన ఒక మంచి పెద్దపార్టీని రూపొందించడం సాధ్యమైతే తంత్రి విస్మరించినట్లే ఈ విద్వను ప్రజలు ఎన్నటికీ మరువరు.

• • •

గతసంవత్సరం హింది విపక్ష భక్తులలో రైల్వే ఆస్తితోసహా 30 లక్షల రూపాయల నష్టం కలిగింది- తమిళనాడులో. కేంద్రప్రభుత్వ వక్రభాషా నీతివలన ఇదంతా జరిగిందిగనక కేంద్రం రాష్ట్రంలో జరిగిన నష్టానికి పరిహారం ఇవ్వవలెనని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కోరకూడదా? అని ఒక శాసనసభ్యు డడిగినాడు. అదీ డి. యమ్. కె. సభ్యుల ధోరణి. ముఖ్యమంత్రి ఆ సూచనను హర్షించలేక పోయినాడు, ఖండించలేకపోయింది. రాష్ట్రం, కేంద్రం పరస్పర పరిహారాలేమిటి? అని చెప్పి వదిలేశారు. దాల్మియాపురం రైల్వే స్టేషన్ను పలింగనాథం శేక కల్లకుడి అని మార్చవలెను కూడా శాసనసభలో చర్చజరిగింది. మంత్రి మండలి మార్పును ఆమోదించి కేంద్రాన్ని కోరినట్లు ముఖ్యమంత్రి తెలియజేశారు. ఈ పక్కా తమిళ చర్యలన్నీ ఆఖరుకు ఎట్లా పరిణమిస్తవో?

• • •

కుమారమంగళం తర్వాత మానెక్‌షా సేనాధిపతి కానున్నాడు. జూన్ 8 న చార్జి తీసుకుంటాడు. ఆయన హయాంలో ఎట్టి చారిత్రక ఘటనలు జరగనున్నవో?

• • •

రష్యాలో గాంధి శతాబ్ది ఉత్సవాలను బాగా జరుపుతున్నారు. మనం లెనిన్ శతాబ్దిని 1970 లో చేస్తామని రష్యా సాంస్కృతిక మంత్రిణి మదాం ఫుర్ట్‌సేవా అంటున్నది. ఇది బేరంకాదు, పరస్పర గౌరవాలను పొందుకునే ఒక మార్గమని కొందరు మనకు తెలియజెప్తున్నారు. లెనిన్ చాల గొప్పవాడు. గాంధీవలెనే తన కోవలో తాను అద్వితీయుడు. ఆయన చిత్తశుద్ధి, వ్యక్తి, ప్రతిభ జగద్విదితమైనవి. మనకంటె ఎక్కువగా పశ్చిమ యూరపియన్లు లెనిన్‌సంగతిని ఎరుగుదురు. కాని, లెనిన్ శతాబ్ది అక్కడ జరుగుతుందో లేదో తెలియదు. గాంధీ శతాబ్ది జరుగుతున్నది. అట్లే వారికి మనస్కరిస్తే లెనిన్ శతాబ్దిని జరిపినా ఆశ్చర్యపడవలసిన పనిలేదు.

—

పంచాంగం

1969 మార్చి 19 తేది మొదలు ఏప్రెల్ 16 తేది వరకు చైత్రమానము.

వృష్ట్యర్ఘ్యరిష్టం

ఇందు కృష్ణపక్షమున శుక్రాస్తమయ శుక్రోదయం. సువృష్టిలింగము. అన్ని ధాన్యాదులు ధరలధికం. చోర రోగాగ్ని కల్లోల, పాలకులకు ఉపద్రవములధికం

శుక్ర మౌఢ్యం

ఏప్రెల్ 3 తేది మొదలు 11 తేది వరకు పశ్చిమ దిశ శుక్రాస్తమయం, మౌఢ్యము 9 రోజులు.

మార్చి తిథులు

29 శని ఏకాదశి రా 10-41 గం. వ.
30 ఆది ద్వాదశి రా 11-45 గం. వ.
31 సోమ త్రయోదశి రా 12-25 గం. వ.

ఏప్రెల్ తిథులు

1 మంగళ చతుర్దశి రా 12-34 గం. వ.
2 బుధ పూర్ణిమ రా 12-14 గం. వ.
3 గురు కృ. పాడ్యమి రా 11-25 గం. వ
4 శుక్ర విదియ రా 10-00 గం. వ.

—నిమ్మగడ్డ వెంకటేశ్వరశాస్త్రి.

*** మా మద్రాసు సినీవిలేఖరి ***

★ కృష్ణకు భార్య పిల్లలు వున్నారు– విజయనిర్మల సభర్తృక, సంతానవతి ఇద్దరూ పెళ్లి చేసుకున్నారట!
★ భర్తవొడిలో వాలి హఠాత్తుగా కన్నుమూసింది–రాజనాల ధర్మపత్ని.
★ 'సుడిగుండాలు' సమస్యను 'మరోప్రపంచం'లో పరిష్కరిస్తాడట
★ విజయలక్ష్మి పునరాగమనం

కృష్ణ – విజయనిర్మల గాంధర్వ వివాహం

అదుర్తి పుణ్యమాఅని సినిమా ప్రవేశం చేసిన కృష్ణ అయిదారేళ్ళలోనే ప్రముఖ హీరో, జనాముఖ ప్రఖ్యాతవంతుడు అనిపించుకున్నాడు... శ్రీయుతులు నాగేశ్వరరావు, రామారావుగార్ల తర్వాత, మంచి హీరోఅయి, మంచిమార్కెట్ సృష్టించుకోగలిగాడు... నిర్మాతల దర్శకుల సహకారం వున్నా, తన సామర్థ్యం కూడా దూపెట్టి, వచ్చిన అవకాశాలను ద్విగుణీకృతం చేసుకున్నాడు. ఇల్లు ఇల్లాలు, బిడ్డా పాపతో కుటుంబీకుడు. సల్లక్షణవంతుడు అనే పేరువచ్చింది. అల్లరి చిల్లర పనులకు పోడని, నిగ్రహ వృత్తికిలోడు నిగ్రహవృత్తి వున్నవాడనే పేరువచ్చింది.

విజయనిర్మల అలాగే అనతికాలంలో చకచక తారాపథాన్ని అందుకున్న కొత్త తారక. తెలుగు, కన్నడ, తమిళ చిత్రాలలో విపరీతంగా నటిస్తూ, కొందరు పెద్ద నటీమణులనే తనరాకతో వెనక్కు నెట్టగలిగింది.... హీరోయిన్ విజయనిర్మల అనిపించుకున్నది... ఈ అమ్మాయిఅంటే ఫీల్డులో ఒక గౌరవంవున్నది. కుటుంబ స్త్రీలు, గౌరవ కుటుంబీకులు సినిమాలో చేరితే చెడిపోతారు అనే భ్రమను ఈమె తొలగించిందన్నారు వచ్చిన కొత్తలో... మంచి ఉద్యోగస్తుడైన భర్త, బిడ్డలు వున్న విజయనిర్మలను సినిమాలలో అందరూ గృహిణిగా, ఇల్లాలుగా గౌరవించారు. ఆమె అవివాహితఅని, కుమారిఅని కొందరు ప్రేక్షకులను నమ్మించడం అనవసరం.

కొత్త హీరో కృష్ణ, కొత్త హీరోయిన్ విజయనిర్మల... ఇద్దరూ ప్రజల ఆదరాభిమానాలను సంపాదించుకుంటూ, పరస్పరం అభిమానాన్ని పెంచుకుంటున్నారు, అది వారిని ఒకటిచేసింది. విజయనిర్మల తనభర్తకు విడాకులిచ్చి కృష్ణను పెళ్లాడిందని ఒకవార్త. నిప్పులేనిదే పొగరాదు... అయినా అవాస్తవంకాదు. కొన్ని 'లీగల్' కారణాలుగా యిద్దరూ దానికి వ్యాప్తంగా ప్రచారం చేసుకోకపోవచ్చు... ఒక హీరో– హీరోయిన్ పెళ్లాడితే సినిమా మార్కెట్ గిట్టూరుస్తుంది. అభిమాన ప్రేక్షకులు మరీ బెంగపడిపోతారు. కుమారిగావున్నతార, నిజజీవితంలో ఎవరికీ 'ఆలు' కాదుకనక, ఎవరితో ఎంతగా ప్రేమనటించినా రాణింపుకువస్తుంది. నిర్మాతలకు, దర్శకులకు కుమారిలో ప్రేక్షకులకు కావలసిన గ్లామర్ కనిపిస్తుంది. శ్రీమతిలో అలాకాదు, ఫలానా వ్యక్తి పెళ్ళాం అనగానే ఎంతబాగా నటించినా, ప్రేక్షకులకు సంతృప్తి వుండదు.

సినిమా చూస్తున్నా, ఆ హీరోయిన్ తన మగడుకాని పరాయి హీరోతో ప్రేమ నటిస్తే, అదంతా కృత్రిమం. ఈమె ఫలానా వ్యక్తికి సర్వం అర్పించుకున్నదిగదా అని లోపల అనిపిస్తుంది ప్రేక్షకులకు. ఆమె నటనలో కృత్రిమాన్నిమాత్రమే అనుభవిస్తారు. హీరో, హీరోయిన్లు సినిమాలో నరే, నిజజీవితంలో పెళ్ళాడడం, లేక పోలేదుగానీ, ఫలితాలు ఎలావుంటాయో. బ్రహ్మచారులుగావుండి సైరాబాను–దిలీప్; నర్గిస్–సునీల్‌దత్‌వలె పెళ్ళాడడం వేరు. ఈయనగారికో పెళ్ళాం పిల్లలువుండి; ఆమె గారికో మొగుడు పిల్లలువుండి లీగల్‌గానో, ఇల్లీగల్‌గానో విడిపోయి పెళ్ళాడడం లేక కలిసివుండడం వేరు.

సావిత్రి జెమినీగణేశన్ పెళ్ళాడినపుడు అలాగే జరిగింది. అప్పటికి జమినీకి భార్య పిల్లలున్నారు. అయితే సావిత్రి అప్పటికి అవివాహిత. ఆయన భార్య అనుమతితో పెళ్ళాడితే బాగు అనిపించింది. కానీ, అగ్నిసాక్షిగా పెళ్ళాడిన భార్యను, భర్తను తన బిడ్డలను గ్లామర్ ప్రేమకు బలి చేయడం హర్షదాయకంకాదు. అయినా అది వ్యక్తిగతవిషయం. ఒకరు మంచి, చెడు అని చెప్పకూడదు.

మన పూర్వపు హీరోలు ఎంత రాజకీయాలు సృష్టించినా, నైతిక విషయంలో మంచివారు. భార్య బిడ్డలతో గృహమే కదా స్వర్గసీమ అని, ఇల్లాలిని శ్రీ మహాలక్ష్మిగా భావించే పాతకాలంవారు.

రాజనాలకు పత్నీవియోగం

తెలుగు సినిమాలలో విశిష్ట విలన్ పాత్రధారి రాజనాల. ఆయన తెరపైన ఎంత దుష్టుడో, దుర్మార్గుడో, నిజజీవితంలో అంతసౌమ్యుడు, మంచివాడు. చక్కని గృహస్థుడు. ఆయనకు తగిన యిల్లాలు ఆమె. ఎంతో అనుకూల దాంపత్యం. వారిది నిజంగా ప్రేమజీవులు. రాజనాల నటజీవితాన్ని గృహజీవితాన్ని తీర్చిదిద్దిన ఆ వుత్తమ యిల్లాలు మొన్న మార్చి 22న అపరాహ్ణవేళ అకస్మాత్తుగా కాలధర్మం చెందడం తెలుగుసినిమా వారందరికీ ఆశ్చర్యం, విచారం కలిగించింది.

ఆరోజు మధ్యాహ్నం భోజనంచేసి భర్త ప్రక్కనే కబుర్లుచెబుతూ కూర్చుని, ఒక్కసారిగా గుండెలో నొప్పిగావుందని చెబుతూనే రాజనాల ఒడిలో వాలిపోయింది. అంతే, మరి లేవలేదు. క్షణాలలో ఆమె స్వర్గస్థురాలైంది. భర్తఒడిలో ప్రాణాలు వదిలే అదృష్టం ఎందరికి వుంటుంది? ఆమె ఆత్మశాంతికి భగవంతుణ్ని ప్రార్థిద్దాం. శ్రీ రాజనాలకు మా మనఃపూర్వక సానుభూతి.

రాజబాబు గృహప్రవేశం

హాస్యనటుడు శ్రీ రాజబాబు కొత్తగా ఇల్లుకట్టుకున్నాడు. అంతకుముందే కారు కొన్నాడు... అంతకుముందే పెళ్ళిచేసుకున్నాడు, తండ్రిఅయినాడు. మొత్తంమీద పదేళ్ళలో రాజబాబు బాగా స్థిరపడిపోయాడు. సుంగంబాకంలోని మహాలింగపురం మురళీస్ట్రీట్‌లో స్వంతంగా ఇల్లు కట్టుకుని మార్చి 24న గృహప్రవేశం చేశాడు, ధర్మపత్నీసమేతంగా.

ఆదుర్తి "దర్పణ్"

బాబా మూవీస్ కంబైన్స్ బ్యానర్ క్రింద 'దర్పణ్' హిందీ చిత్రాన్ని మార్చి 10న ప్రసాద్ స్టూడియోలో ప్రారంభించారు... పద్మశ్రీ నర్గిస్ స్విచ్ ఆన్ చేయగా, పద్మశ్రీ శివాజీ గణేశన్ క్లాప్‌కొట్టారు. ఆదుర్తి హృదయంగా అతిథులకు స్వాగతంచెప్పారు. జమున, నిండుచూలాలై, అహూతులను మరీ ఆకర్షించింది. త్వరలో జమున తల్లి కాబోతున్నది. పద్మశ్రీ సునీల్‌దత్, తానే అందరిలో ఒకరై స్వాగతంచెప్పారు.

ఈ చిత్రంలో సునీల్‌దత్, వహీదా రెహమాన్, సంధ్యారాణి, పోలియానహాసి, రెహమాన్, అచలా సచ్‌దేవ్, సీమా, షమ్మి- నటవర్గం.

ఆదుర్తి 'మరో ప్రపంచం'

'సుడిగుండాలు' చిత్రంలో సమస్యను పరిష్కరించలేదు... పరిష్కారం సూచించామని అంటున్నారు శ్రీ ఆదుర్తి... ఈసారి 'మరో ప్రపంచం' లో సమస్యను పరిష్కరిస్తారట. అక్టోబరు 2న జరిగిన కథ అన్నారు? అంటే? కనుకనే 1969 అక్టోబరు 2న గాంధీ శతజయంతినాడు విడుదల చేస్తారు. నాగేశ్వరరావు డిటెక్టివ్.

కథానాయకుడు

ఈ సంవత్సరం విడుదలైన చిత్రాలలో కథానాయకుడు రికార్డు సృష్టించింది. కె. హేమాంబరధరరావు, 'ఆడపడుచు' తర్వాత అందించిన మంచిచిత్రం యిది. విజయ ఇంటర్నేషనల్‌వారు 'కథానాయకుడు' హిందీలో, తమిళంలో నిర్మించడానికి లక్ష ఇరవై అయిదువేలకు హక్కులు కొన్నారు.

ఎల్. విజయలక్ష్మి పునరాగమనం

సెక్సీతార, నాట్యరాణి, ఎల్. విజయలక్ష్మి పెళ్లి అయి, అత్తవారింటికి వెళ్ళి రెండేళ్లు దాటింది. ఆమె స్థానాన్ని జ్యోతిలక్ష్మి, విజయలలిత ఆక్రమించారు. కానీ ఆమె తిరిగి సురేష్‌వారి చిత్రంలో నటిస్తున్నది. ఎల్. విజయలక్ష్మి వృత్తి:నర్తకి అయినా, క్రమంగా నటిగా రాణించింది.. పెళ్లి చేసుకొని సినిమాలకు 'గుడ్ బై' చెప్పింది. ఇప్పుడు మళ్ళీ వచ్చింది. ఆమె పేరు స్మరిస్తున్న వారికిది శుభవార్త.

జమీన్‌రైతు
సంవత్సరం చందా రు. 15-00.
6 మాసములకు రు. 8-00.
విడిప్రతి 0-30 పై.

బాపట్ల డి॥ ము॥ కోర్టులో
O. S. No. 212 of 1967.
E. P. No. 203 of 1968.
పుంకరం కోటయ్య —వాది.
నల్లా నాగేశ్వరరావు —ప్రతివాది.

గుంటూరు జి॥ చీరాల సబ్ డి॥ బాండ్రపేట గ్రామములోని ప్రతివాది కాలాకు దాఖలైవున్న వేలము అగుచున్న ఆస్తి:–

(1) బాపాయిల్లు:- బాండ్రపేట పంచాయతీ బోర్డు నెం. 3 రు వార్డులో:- [తూ] సర్కారు గల్లిహద్దు [ద] సత్తికోట సుబ్బయ్య వగైరా - వారి యిల్లు-స్థలము [ప] గొల్లపూడి వెంకటేశ్వర్లుగారి స్థలము [ఉ] బొడ్డుకోటి నాగమ్మ స్థలం. ఈ లోని 50 చ. గ. (418.06 మీ.) స్థలమున్నూ, 5 గదుల వెతల్పున్నూ, తూర్పువైపు వరండాతోసహా 4 పోలులుగల నెం. 3/141 రు గల బాపాయింటిలో సమిష్టిన ప్రతివాదికి హక్కుగల 1/5 వంతు స్థలమున్నూ, యిల్లున్నూ, కల్పసామానులున్నూ.
—సర్కారుపాట రూ. 2500/- లు.

(2) పెంకుటింటి హద్దులు:- [తూ] వేల్ప కనకయ్య యిల్లు హద్దు [ద] డిటా వారి స్థలం [ప] నల్లా దానయ్య యిల్లుహద్దు [ఉ] బండ్ల సుబ్రహ్మణ్యం కాళీస్థలంలోని నెం. 4/170 రు గల 3 గదుల పెంకుటింటిలోనున్నూ, సమిష్టిన ప్రతివాదికి హక్కుగల 1/5 వంతు స్థలమున్నూ, ఇల్లున్నూ, కల్పసామానులున్నూ 50 చ. గజములు (41.81 మీటర్లు.)
—సర్కారుపాట రూ. 400/- లు.

(3) పూరియింటికి హద్దులు:- [తూ] బండ్ల సుబ్రహ్మణ్యం కాళీస్థలం [ద] నల్లా దానయ్య యిల్లు-స్థలము [ప] వేల్ప వీరభద్రయ్య కాళీస్థలం [ఉ] డిటా వారిస్థలం. ఈ హద్దులలోని 50 చ. గ. స్థలము లేక (41.81 మీ) ఈ లోని నెం. 4/171 రు గల 3 గదుల పూరింటిలోనున్నూ, కల్పసామానులున్నూ, సమిష్టిన ప్రతివాదికి హక్కుగల 1/5 వంతు స్థలమున్నూ, కల్పసామానులున్నూ, ఈ యింటికి తూర్పున వున్న బండ్ల సుబ్రహ్మణ్యం ఇంటివెంబడి పుత్తరవుదైపున వున్న వేల్ప వీరభద్రయ్యగారి స్థలంవెంబడిగానున్నూ, గజంవెడల్పు గల వరసందులోగుండా సర్కారుబజారుకు రాకపోకలు జరిపుకునే హక్కున్నూసహా.
—సర్కారుపాట రూ. 200/- లు.
—వేలం వాయిదా 12-5-69 తేది.
—యు. హయగ్రీవగుప్త, అడ్వొకేటు.

In the Court of the District Judge, Karimnagar.
A. S. No. 64 of 1968.
Between:—
M. Jaggaiah and others
AND
Abdulla and others.
To
(1) Abdulla, age 65 years stone cutter, R/o Mallaram V. Tq. Manthani.
(2) Arineni Papaiah S/o Venkata Rajam, aged 35 years occupation agriculture, R/o Mallaram (v) Tq. Manthani.
—Respondents 1 and 4
Take notice that the above appeal is posted to 4th April 1969 for your appearance and hearing in the above appeal.
If no appearance is made on your behalf or yourself or through Advocate, it will be heard and determined in your absence.
—P. V. NARAYAN RAO.
Advocate for the appellant.

*** ప్రశ్నోత్తరావళి ***

జి. బాలఅంకయ్య — నెల్లూరు

ప్ర: 'బందిపోటుదొంగలు' చిత్రాన్ని ఆ విధంగా తయారుచేసి ఆఖరున గాంధీ, నెహ్రూ, బుద్ధుని చూపించారు. విహా మతి లక్ష్యమా?

జ: కాదు, నిర్మాతల దేశభక్తి అనిఎందుకనుకోరాదు?

ఎం. వెంకటేశ్వర్లుగుప్తా — కావలి

ప్ర: బందిపోటుదొంగలు విడుదల తేదీకి నాగేశ్వరరావు అభిమానులు ఆయన అభిమానులు పూలమాలలువేసి, పూలతో పేర్లువ్రాసి, బెలూనులు బ్రహ్మాండంగా కట్టి ప్రదర్శించారు. ఈ అభిమానులకు, అభిమానమే కాకుండా పిచ్చి కూడా వచ్చిందనిపిస్తోంది?

జ: అలా ఎందుకనుకోవాలి. పాపం! అది వారి 'హీరో వర్షిప్' అనుకుంటే పోలా!

ఖాదర్ హుస్సేన్ — కావలి

ప్ర: 'చిరంజీవి' చిత్రంలో సావిత్రి, రామకృష్ణ హీరో హీరోయిన్‌గా కనిపిస్తారుటగా?

జ: తెలిసీ ఎందుకీ ప్రశ్న..

ప్ర: ఎటుచూచినా 'సెక్స్, సెక్స్, సెక్స్' అన్న ఎ. ఎన్. ఆర్. గారు, ఎటు చూచినా రొమాంటిక్ చిత్రాల్లో నటిస్తున్నారే!

జ: అది 'సెక్స్' కాదు, శృంగారరసం! నవరసాలలో శృంగారానిది ప్రథమస్థానమేగా!

రావూరు సుధాకరరావు — రావూరు

ప్ర: నా ప్రియనటి 'జమున' శుభవార్త?

జ: అవునవును.. నిండుచూలాలై కొత్త అందాన్ని పొందిందట. నాలుగైదు నెల్లో 'అమ్మ' అవుతుంది.

> **ప్రశ్నలు పంపవలసిన చిరునామా**
> ★
> **Zamin Ryot - Cinema Correspondent,**
> **12 B-Subba Reddy St.,**
> **MADRAS-33.**

వాకాటి విజయకుమారరెడ్డి — ఇనుకపాళెం

ప్ర: పద్మశ్రీ రామారావుగారిపై మీ అభిప్రాయం?

జ: ఏముంది?–ఆయన గొప్పవాడు. సమర్థుడు.. కానీ ఆయనకు పత్రికలవారంటే కోపం.. అందుకే ఆయనంటే నాకూ కోపం.. మిగతా విషయాలలో నంటావా ఐ లైక్ హిమ్.. హి లైక్స్ మి.

సూర్యనారాయణరావు — కావలి

ప్ర: వరకట్నం స్వశక్తితోనే నడుస్తోందా?

జ: నడవక చస్తుందా! అప్పుచేసిన డబ్బు డిస్ట్రిబ్యూటర్లు, థియేటర్సువారు సంపాదించుకోవద్దూ!

ఎస్. సుధాకరరావు — కావలి

ప్ర: హాస్యతక్కువ, సినిమాలెక్కువ. ప్రతిహీరో ఒక నిర్మాత కాకపోతే, థియేటర్సు నిర్మించవచ్చుగా!

జ: నిజమే! పెద్దబోటనే పెరుక్కోవలెనని సామెత! ఫీల్డులో వున్నవారనరే! ఎక్కడనుండో లక్షలుతెచ్చి, సినిమాల గురించి ఓనమాలు తెలియని వారు నిర్మాతలు అయి దివాలా తీయకపోతే, హాయిగా వాళ్ళ ఊళ్ళో థియేటర్సు నిర్మించవచ్చుగా!

ప్ర: మీరుకూడా ఏ సినిమాతారచేతనైనా జవాబులిప్పిస్తే!

జ: వారి ఫోటోవేసి, వారే జవాబులిస్తున్నట్లు రాయాలి! సినిమాతారలే యిస్తున్నట్లు, మిమ్మల్ని నమ్మించలేను. మేమే రాయాలి..

——

WANTED

* * *

Two Mica Mine Foreman Certificate Holders for Palamani Mica Mine, Utukur.

Apply to:
Managing Director,
THE TELLABODU Co.,
(P) LTD.,
Mulapet—NELLORE.

ఆయిలు యింజను అమ్మబడును

O H సైజు, O H క్లాను త్వరాయిలు రస్టను యింజను, మంచి కండిషనులో వుండి, రన్నింగులోవున్న పై యింజను అమ్మబడును. వలయువారు ఈ క్రింది వారిని సంప్రదించండి.

పొన్నలూరు రామచంద్రారెడ్డి,
విడవలూరు.
కోవూరుతాలూకా—నెల్లూరుజిల్లా.

నెల్లూరు సబ్ జడ్జి కోర్టులో

E. P. No. 132 of 1968.

S. C. S. No. 73 of 1963.

వెదిదర్ల వెంకటశేషారెడ్డి —పిటిషనరు.
చెన్నారెడ్డి బాలకృష్ణారెడ్డి
... —రెస్పాండెంటు.

డిక్రీని అమలుకోరి ఈ దరఖాస్తు పిటిషనరు దాఖలుచేసి యున్నందున సివిల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ 21-వ ఆర్డరు, 66-వ నిబంధన ననుసరించి రెస్పాండెంటుకు నోటీసుకుగా 8-4-1969 తేదికి వాయిదా వేయబడి యున్నది. ఆ రోజు పగలు 11 గంటలకు పై కోర్టుకు రెస్పాండెంటు హాజరు కావలయును. లేనియెడల దరఖాస్తు అతని పరోక్షములో తీర్మానించబడును.

—వేనకూరు మోహనరామరెడ్డి,
పిటిషనరు అడ్వకేటు.

ఏలూరు 1-వ అడిషనల్ డి॥ ము॥ వారి కోర్టులో

E. P. 246 of 68. S. C. 139 of 62.

E. S. C. File.

వాడపల్లి మాధవరావు
—డిక్రీహోల్డరు - (వాది.)
Vs.
వేముల వెంకటరెడ్డి
—జె డెటరు - (ప్రతివాది.)

ఈ డిక్రీబాకీక్రింద ప్రతివాది కొలాను ఈ దిగువ ఆస్తిని 21-4-69 తేదిన పగలు 11 గంటలకు వేలం వేయబడును.

పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా, ఏలూరు తా॥ పీడదోలు సబు డి॥ అక్కపల్లి గోకవరం గ్రామములోని (1) డివిజను సర్వే 278 నెంబరు పూరా యె 4-40 ట్లు మెరక శిస్తు రూ. 6-76 పైసలు. (2) డివిజను సర్వే నెం. 277/3 రు, యె 2-71 ట్లలో తూర్పు వైపు యె 1-14 ట్లుకు హద్దులు:- [తూ] సింహాద్రి నాగభూషణ వగైరాల భూమి [ద] వుంత [ప] నెక్కంటి రామమూర్తిగారి భూమి [ఉ] వుంత. ఈ హద్దుల మధ్య యె 1-14 ట్లు, శిస్తు రూ. 1-49 పై.

షరా:- పై 1, 2 అయిటముల ఆస్తులు పీకలాటుగా, ప్రతివాది పూళ్ళ సహకార రూరల్ బ్యాంకివారిపేర రు. 1600/- లకు 26-1-61 తేదిన వ్రాసినకంటిన్యూయింగు గ్యారంటి అస్వాధీనం తనఖా దస్తావేజా బాకీకిలోబడి వేలం కాబడును. ఆ ప్రకారం

వాది కిమ్మతు రూ. 2000/- లు.
సర్కారుపాట రూ. 3000/- లు.
యితర లావాదేవీలు లేవు.
ప్రతివాదికి పూర్ణమైన హక్కు గలదు.

—చిలుకూరి వెంకటనాథశాస్త్రి,
డి హో. అడ్వకేటు.

మన వీరేశలింగంపంతులుగారినిగూర్చి
తమిళ జాతీయ మహాకవి
సుబ్రహ్మణ్యభారతి వ్రాసిన తమిళనవల

చంద్రిక కథ

(గత సంచిక తరువాయి)

ఏడో ప్రకరణం:
మూడోభాగం

వివాహం జరిగిన వొకవారం రోజుల కల్లా మీనాయంగడి శంకరయ్యర్ ప్రయత్నంచేత, ఇంకా ఇతరమిత్రుల తోడ్పాటు చేత విశ్వనాథశర్మకు వుద్యోగం వొకటి కుదిరింది. టంకశాలవీధిలో వుండే ముగ్గురు నలుగురు గుజరాతీ కోటీశ్వరుల బిడ్డలకు రాత్రుల పూట హిందీ, సంస్కృతం, ఇంగ్లీషు పాఠం చెప్పాలి. ఇందుగ్గా వారికి నెలకు 60 రూపాయలు వచ్చేవి. శంకరయ్యర్ రెండు మూడిళ్ళు దాటంగానే వొక చిన్నఇల్లు ఖాళీఅయింది. ముందు రెండుగదులు, ఎత్తైనమిద్దె, ఆవెనకాతల వొకతోటావుండేది. అందులో వొక చిన్న వర్ణశాలా బంగళాను ముచ్చటగా నిర్మించి అందులో కుర్చీలు, మేజాలు, విద్యార్థులు కూర్చునేందుకు బల్లలు శంకరయ్యర్‌గారే కొనిపెట్టాడు.

ఆగృహంలోనే యీ నవదంపతుల కాపురం పెట్టించాడు శంకరయ్యర్. శంకరయ్యర్‌కు శర్మగారిపై ఇదివరకటికంటే భక్తి నూరింతలైందివ్వాడు. కొద్దిమాసాలు తిరగంగానే గుజరాతీబిడ్డలకు విద్య గరపడంద్వారానేగాక ఇతర వరుంబడులు కూడా శర్మకు లభించాయి. మద్రాసునుంచి వెలువడుతుండే ఆంగ్ల-తమిళ పత్రికలకు వ్యాసాలు, కీర్తికలు వ్రాసిస్తూ శాస్త్ర విషయాలవలనే, లౌకికవిషయాల్లోకూడా శర్మగారు తనపాండిత్యానికి మెరుగులు దిద్దుకోవడం ప్రారంభించారు. రచనా నైపుణ్యంలో గట్టిదిట్ట అన్పించుకో గలిగాడు. పత్రికాధిపతులు వారివ్యాసాల్ని శ్రద్ధాశక్తులతో స్వీకరించి తగు పారితోషిక మిస్తుండేవారు. క్రమంగా బొంబాయి, కలకత్తా నగరాల్లో ప్రచురించబడే దేశీయ పత్రికలకూ, ఇంగ్లండు, అమెరికా వగైరా విదేశీయ పత్రికలకుకూడా వ్యాసదానం చేస్తూవుండేవాడు. ఇట్లా ప్రతిమాసం 500 దాకా వరుమానం వుంటుండేది. విశ్రాంతిలేని పరిశ్రమ మొదలుపెట్టాడు శర్మగారు.

మెల్లిగా వారిముఖంలో వుండే దిగులు, చింత మాసిపోయాయి. ఇప్పుడు వారి వదనంలో ఆనందం, తృప్తి తాండవమాడుతున్నాయి. విశాలాక్షి కూడా మునుపటి కన్నా అధిక సౌందర్యంతో ప్రకాశిస్తూ వుంది.

పాలకు వొక ఆవునుకూడా కొన్నారు; పాలుపిండేందుకు, చంద్రికనుసాకేందుకు, యింట్లో పాచిపనులు చేసేందుకు కాస్త అనుభవం- బుద్ధిసూక్ష్మతవున్న చేయితిరిగిన ముసలి పనిమనిషి వాళ్లకు కుదిరింది. ఆమెకు రెండుపూటలా భోజనంపెట్టి నెలకు 8 రూపాయలిస్తుండేవారు. వీళ్లకు ప్రతి నెలా యింటిఖర్చు నూరూపాయలయ్యేది. నెలనెలా 400 రూపాయలు తగ్గకుండా శర్మగారు నమ్మకస్తుడైన గుజరాతీ షరాబు వద్ద దాచిపెట్టడం ప్రారంభించారు.

మరికొంతకాలానికి శర్మకు పత్రికల నుండే హెచ్చింగా సంపాద్యం వుండడం ఇట్టి బిడ్డలకు పాఠాలు చెప్పడం మానేశాడు.

ప్రతిదినం పొద్దున్నేలేచి, కాళ్ళుచేతులు కడుక్కొని టంకశాలనుండి బయలుదేరి మద్రాసు హైకోర్టు కెదురుగుండా వుండే వాగత్తలో చాలాసేపుషికారుచేసి తొమ్మిది గంటలకు ఇల్లుచేరేవారు. 11 గంటల నుండి సాయంత్రం 3 గంటలదాకా వ్రాతపన్లో వుండేవారు. పిమ్మట ఫలాహారం చేసి తేనీరుత్రాగి, వొకగంట చదవడంలో, మర్రోజు వ్రాయాల్సిన వివిధ విషయాల్ని గూర్చి ఆలోచించడంలో కాలంగడుపుతూ వచ్చేవారు. శర్మ ఆతర్వాత సాయంత్రం వాళ్ళ చిన్నగుర్రబ్బండిలో దంపతులిద్దరూ చంద్రికను వెంటబెట్టుకుని మెరీనాబీచ్‌లో విహరించి రాత్రి ఏడుగంటలకు ఇంటికి వచ్చేవారు.

రాత్రి 8 గంటలకు భోజనంచేసి దంపతులిద్దరూ మధురసంభాషణల్లోను, క్రీడా విలాసాల్లోను రాత్రి గడిపేవారు. పి 12 గంటలకో నిద్రపొయ్యేవారు. ఈ లోపు వేటిగూర్చి మాట్లాడేవారో ఆ దేవుడికే తెలియాలి. ప్రతిరాత్రి వీళ్ళిద్దరి సంభాషణలు, ఆటలు, నవ్వులు పక్కిళ్ళల్లోవారికి అప్పుడప్పుడూ నిద్రాభంగంకూడాచేసేవి. వొకరిమాటలు మరొకరికితేనై, అమృతమై వినేకొద్దీ వినుగుపట్టించేవికావు. కొన్ని రాత్రుల్లో విశాలాక్షి హార్మోనియం శ్రుతిపెట్టి పాటలుపాడేది, ఆ గానమాధుర్యంలో తన్మయత్వంచెంది శర్మ మోహావేశులై పొయ్యేవాడు. పసిమానిషి- చంద్రిక వొకగదిలో నిద్రపొయ్యేవారు.

వీళ్ళిద్దరి అన్యోన్యప్రేమ మానవాతీతమైందిగా తోచేది. ఈ కలియుగంలోని అనురాగంగా కనపడేదికాదు. ఒకే స్త్రీని ఎల్లకాలం ప్రేమించడం అనే ఏకపత్నీ వ్రతంలో శ్రీరామచంద్రులు ఆదర్శమూర్తి. ఆయనకూడా ఆ భార్యపై అనుమానపడి లంకలో ఆమెను నిప్పులో దూకమనేంత మాటలన్నాడు. మళ్ళీ లోకాపవాదానికి వెరచి గర్భవతిఅయిన ఇల్లాల్ని అడవులకు పంపుతాడు. అట్టి కళంకాలులేకుండా మన శర్మగారు సాక్షాత్తు శ్రీమన్నారాయణ మూర్తిగా శ్రీదేవియెడలవుండే గాఢానురాగాన్నే ప్రదర్శించేవారు. విశాలాక్షి కూడా పరమజ్ఞాని అయిన తనభర్తయెడ దేవతా విశ్వాసంకలిగి సంతుష్టురాలై వార్ని సాక్షాత్తు భగవదవతారమని తలచి ఎనలేని భక్తిప్రపత్తులతో మెలగేది.

ఒకటిన్నర సంవత్సరాలు గడిచాయో లేదో వొక విపరీతం సంభవించింది. శర్మగారికి పిచ్చిపట్టింది. ఆయన గొప్పజ్ఞాని, యోగాభ్యాసంచేత ముక్తి పొందవచ్చునని తలచి మనస్సును వివిధంగా యెడతెంపు లేకుండా అణచిపెట్టడంచేత బలాత్కారం చేసినందువల్ల బుర్ర చెడిపోయింది. వ్రాతపనులు ఆగిపోయాయి. తన యింట్లోనే ఒక నాటువైద్యుడిసాయంతో చికిత్సపొందుతున్నాడు. మాంత్రికులకు చూపవచ్చని శంకరయ్యర్ సలహా యివ్వగా విశాలాక్షి వద్దని వారించింది.

విశాలాక్షి పరిస్థితి దీనాతిదీనమైంది. స్వర్గంలోని ఇంద్రపదవినుండి హఠాత్తుగా త్రోయబడిన మట్టిపాలైపడిన నామ్మగతి పట్టింది.

ప్రేమచే మోక్షం పొందవచ్చునని శర్మచెప్పింది దృఢంగానమ్మి సుందరుడు జ్ఞాని అయిన తన భర్తను మన్మథరూపంగా, ఇష్టుడుగా, శిశువుగా భావించి ప్రపత్తితో సేవచేస్తూ వారిప్రేమనుపొంది ఆనందపరవశైంది.

ఇప్పుడీ ఘోరవ్యాధి వారికి సంభవించడంతో దుఃఖసాగరంలో పడిపోయింది. మధ్య మధ్య అప్పుడప్పుడూ తెక్కకు తెలివి

— కొరవ 11 వ పేజీలో

రైతులోకం

(4 వ పేజీ కొరవ)

చేయకపోతే బాగా పండిన సంవత్సరం కూడా ముప్పందుము గింజలకంటే ఎక్కువ కాదుదు. అందువలన సాగులో కొద్దిపాటి మార్పులు చేయాలని అనుకొన్నాను. నా కోరికకు అనుగుణంగా యీ సంవత్సరం కాలం వెనుకకునెట్టింది. నేను అనుకున్నమార్పులు మూడు. పైరుకు డ్యామేజను తగ్గించి (స్టెమ్ బోరరు) మోముపిచ్చి పడే ముదురు అదను తప్పించడం. మాంచి నత్తువచేయడం. చక్కని రక్షణయివ్వడం.

నాకు వసతులులేవు. అందువలన ఎండాకాలం ఎడగారుకు ముందు ఎకరాకు వండబండ్లు మంచి మట్టితోలించి, నాలుగు వేల గొర్రెలుమంద కట్టించాను. ఎడగారు కోత కాగానే పొలానికి నీరువేసి పెట్టాను. కొంత నన్న మొలగొలుకు, కొంత బుడ్డ మొలగొలుకు పాయింట్లుక్రింద నారు పోశాను. సెప్టెంబరు 20 వ తేది రాపి దుక్కి మొదలుపెట్టి, అక్టోబరు 1 వ తేది 45 రోజుల నారు ఒత్తుగా వేయించాను. రెండురోజులకు నారువేస్తామనగా ఎకరాకు పాతికకట్ల మ్యూరేట్ ఆఫ్ పొటాషు, ఒక కట్ట డై అమోనియం ఫాస్ఫేటు వేసి మాడవ మడక దున్నించాను. నారువేత ముందు రెండుదఫాలు నారుమడిమీద ఫాలిడాల్ స్ప్రే చేయించడమే కాకుండా, పెరికిననారు సంత్రపద్ధతిలో ఫాలిడాల్‌లో బాదించే యేర్పాటుచేశాను. వేతవేసిన 8వ రోజున జాగ్రత్తగా మళ్ళీనిదింపి, రెండెకరాల కొక కట్ట 10% గమాక్సిన్ చల్లించాను. వేసిన నారు వాడకుండా బ్రతకటమే కాకుండా, 16 వ రోజుకు చిత్రంగా తయారైంది. చేను అరటితోటలాగ వస్తున్నదని గ్రామస్తులంతరూ వినుపోయి చూచారు. వేతవేసిన నెలరోజులకు ఎకరాకు ఒకకట్ట జర్మనీ తయారు కాల్షియం అమ్మోనియం నైట్రేటువేశాను. ఇది వేసేముందే కలుపు తీయించాను. కలుపుకు ఎకరాకు నలుగురు మనుషులు పట్టారు. అప్పటికే ఫిర్కా అంతా కాటాకు తెగులు (Blight) విస్తారంగా వ్యాపించింది. నైట్రేటు వేసిన నాలుగవరోజు కొద్ది మోతాదు ఫాలిడాల్ స్ప్రే చేయించాను. రెండువారాలలో నా పొలంలోకూడా Blight అక్కడక్కడ కనిపించింది. చిన్నమోతాదు ఎండ్రిన్ స్ప్రే చేయించాను. తెగులు, వస్తాదు మంచేతిమీది చెమటగుల్లలా మాయమైంది. పొలం ఆరగట్టడం వగైరా వ్యత్రివనులు చేయలేదు. నీరు పుష్కలంగావుంచి, వీలయినప్పుడల్లా ఎగువ, దిగువ, మడవలద్వారా కంగా తీయించివుంచాను. కరుకుమీద ఎకరాకు 15 కిలోలు నత్రేటు వేయించాను. ఆ తరువాత తీరిక దొరికినప్పుడల్లా చేనిలోకిపోయి నేత్రపర్వంగా చూచుకుంటూ కాలం గడిపాను. జనవరి 1-వ తేది కోతకోయించి కుప్పవేశాను. అనుభవంకలిగినవాళ్ళంతా 10 పుట్లకు అంచనావేశారు. కాని అంచనాలతో పనిలేకుండా 9 పుట్లు అవుతుంది. ఇదేపద్ధతిలో (కొంచెం యించుమించుగా) సాగుచేసినవారికి మ్యాగ్రామంలో ఎకరాకు 2 పుట్ల నుంచి 2 పుట్ల 12 తూములవరకు పంట లభించింది.

పై సాగుకు రసాయనికపు ఎరువుల ఖర్చు కొంచెం జాస్తి అని కొందరు అనుకోవచ్చు. కాని మూడుపుట్లుపండే ఐ. ఆర్. 8 కు వేసే ఎరువులకు పోల్చిచూస్తే ఇది చాలా తక్కువే అవుతుంది. ఖర్చులు దిగుబడి, గడ్డి, వేత, కలుపు, కోత, నూర్పిడి ఖర్చులు, అన్ని లెక్క, వేరీజువేసిచూస్తే పై ఫలితం 3½ పుట్ల ఐ. ఆర్. 8 కంటే కూడా లాభం.

సన్న మొలగొలకులు, బుడ్డ మొలగొలకులు, కాకుండా ఒక్కొహెచ్ వైస్ పైరుపెట్టి, వేత మంచి ఒత్తుగావేయించి, ఎరువులు యింకొక పాతిక రూపాయలకు వేస్తే 2½ పుట్లు గ్యారంటీగా పండుతుందనే విషయంకూడా నేను చెప్పగలను. ఈ పాతిక రూపాయలు, యూరియా, పొటాష్ టాప్‌డ్రస్సింగ్ రూపేణా ఖర్చుపెట్టాలి.

కాని వ్యవసాయ రంగంలో యింత మార్పుకి చంకలెగురవేయడానికి వీలు లేదు. మన దేశకాలమాన పరిస్థితులకు అనుకూలమైన పైరుగా అనాదిగా పేర్పడినది మొలగొలుకు. పాతపద్ధతి సాగుచేస్తే తప్పక ఫలించి నశించిపోతుంది. విచక్షణారహితంగా రసాయనికపు ఎరువులు పెట్టిపైరుకు వాడుకలోకివచ్చి చాలా రోజులయింది. దరిమిలా తెగుళ్ళుకూడా జాస్తి అయినవి. అందుకు కారణాలుకూడా మనకు శాస్త్రజ్ఞులు తెలుపుతూనేవున్నారు. కమక ఐ ఆర్. 8 కు వేసే పత్తువలో సగంచేసి, ఐ ఆర్. 8 కు యిచ్చే రక్షణలో సగంయిచ్చి, ఎక్కువగా పెరిగే పొలాల్లో ఒక్కొహెచ్ 9 వేసి, ఒక నెల రోజులు డ్యామేజను తగ్గించి, ఎడగారు గడ్డికి పూర్తిగా గడ్డికొనక కొంత ఎగకోత పెట్టడంద్వారా Organic manure యిచ్చి, సాగుచేసి యింకా కొన్ని సంవత్సరాలు పరీక్షించి-అప్పటికి ఫెయిలయితే ఈ లోగా అర్హతగల కొత్తరకంపైరు పేర్పడితే, అప్పుడు తప్పక మొలగొలకులకు గుడ్‌బై చెప్పవలసిందే. కాని ప్రస్తుతం మాత్రం మొలగొలుకుకే అగ్రతాంబూలము యివ్వాలి.

ఈసంవత్సరం కోవూరుతాలూకాలో విస్తారంగా నష్టంకలిగించిన మెడవిరుపు విషయంగూర్చి ఒకచిన్నమాట. ఈతెగులు ఎందువల్ల యేర్పడిందో, దీనికి మందు ఏమిటో, వ్యవసాయశాఖాధికారులు చెప్పలేకపోయారు. అందువలన మనం యోచనచేసి, కారణాలను ఊహించడంలో తప్పులేదు. అలవ్యంగా పైరుపెట్టి, వర్షిరైజరు సక్రమమైన మోతాదులలో వేయక, విపరీతంగా యూరియా, నత్రేటు వేయడం ద్వారా యీ మెడవిరుపు వచ్చివుండవచ్చని నానమ్మకం. మన పొలాలన్నిటిలోను "పొటాష్ హంగర్" ఎక్కువగావున్నది. దుక్కిలో వేయడమేకాకుండా, ప్రతి మోతాదు నైట్రోజనుతోకూడా పొటాష్ వేయడం అవసరం. ఫాస్ఫేటు కూడా తప్పనిసరిగా మంచిమోతాదు దుక్కిలో వేయాలి. మన అదృష్టంకొద్దీ గడ్డికి పర్మనెంటుగా మంచిమార్కెట్ యేర్పడుతున్నది. మన సేద్యపుఖర్చులన్నిటినీ గడ్డి నెట్టివేస్తుంది. అందువలన పెసలు, మినుము వగైరాపంటలుకూడా మనకు ఫలితాలలోకి లెక్కకువస్తాయి.

ఇంకొక చిన్నమాట. ఐ ఆర్-8 లాంటి పంటలు పెట్టకపోయినట్లయితే మనదేశానికి ఆహార సమస్య పరిష్కారమయ్యేది ఎట్లా అనేప్రశ్న కొందరు అడుగవచ్చు. గొప్పప్రశ్నే. కాని ప్రస్తుతానికి ఆ సమస్యా పరిష్కారాన్ని ప్రభుత్వానికివదలి, ముందు మన స్వంత సమస్యలను పరిష్కరించుకోవాలి. ఇప్పటికే మనదేశంలో రసాయనికపుఎరువుల ధర ప్రపంచంలోకంటా ఎక్కువ అనేసంగతి అందరికీతెలుసు. ఇప్పుడు మరల యూరియా కట్టమీద 8 రూపాయలు, నత్రేటు కట్టమీద 6 రూపాయలు (మనం కొనేటప్పటికి యీ పెరుగుదల యింకా ఎక్కువకావచ్చు) పెంచిన ప్రభుత్వము వారి సమస్యలను వారికేవదలి మనకాయకష్టులా, తనకుమాలిన ధర్మం లేదనేమాట గుర్తుంచుకుని, లాభకరమైన కృషి మనంచేద్దాం.

మొలగొలుకుల స్థానంలో ఐ ఆర్-8 వచ్చిరాదనే విషయం మనం ఒప్పుకున్నట్లయితే, ఎడగారుకు ఐ. ఆర్-8 అనువయినదా అనేప్రశ్నే వస్తుంది. ఈ ప్రశ్నకు జవాబు, జమీందారైతు సంపాదకులు అవకాశం కల్పిస్తే యింకొకసారి యిస్తాను.

భాగవత పాఠ పరిశోధనము

—నాగరాజుగారి ఆక్షేపణలకు వివరణ

సరససాహిత్య సంపన్నులు - విమర్శన విచక్షణుడు శ్రీ బండి నాగరాజు గారు నా 'భాగవతపాఠపరిశోధనము'ను పరీక్షించి, (23-1-1969) యూత్ కాంగ్రెస్ పత్రికలో, సమీక్ష ప్రచురించినారు. ఆ సమీక్ష వారి ప్రాచీనార్వాచీన భాషా సంప్రదాయజ్ఞతను, గుణగ్రహణ పారీణతను, యథార్థప్రకటనస్వభావతను బాగా వెల్లడించుచు చక్కగ ఒప్పియున్నది.

వారు నా పాఠపరిశోధనపద్ధతిని అంగీకరించి, "ఇది కాలపరిశోధక కర్తవ్యము" అని ప్రశంసించినారు. ఆ ప్రశంస వారి సౌజన్యమును తెల్పుచూ, నా కొక నూతనోత్సాహమును చేకూర్చినది. ఆ విధముగా నా విమర్శనవిధానమును అభిమానించిన శ్రీ నాగరాజుగారికి కృతజ్ఞతతో ధన్యవాదములు తెలుపుకొనుచున్నాను.

శ్రీ నాగరాజుగారు నా పరిశోధనములోని గుణములతోపాటు, మతభేదములను పేర నొక మూడు దోషములను కూడా పేర్కొని, "ఇట్టివి అరావురా బినను మతభేదములు పట్టించుకోదగినవి కాకపోవు. కాబట్టి భాషాతత్త్వజిజ్ఞాసువులు దీనిని ఒంటబట్టించుకొనక వీలులేదు" అని హెచ్చరించినారు.

విమర్శకు దొరకొన్నవారు గుణదోషములను-రెంటిని- తెలుపవలసినదే. అదే

శ్రీ దీపాల పిచ్చయ్యశాస్త్రి

విమర్శకు లక్షణము. లోపములను చెప్పక గుణములను మాత్రమే ఉల్లేఖించి ఊరకున్నచో, ఆ విమర్శ కేవలము అభిమానప్రేరిత మనిపించుకొనును. కావున శ్రీ నాగరాజుగారు తమకు దోషములుగా తోచినవానిని ఎత్తిచూపుట సమంజసమే. కాని, అవి అంతగా పట్టించుకోదగినవిగా లేవు. నిజానికి అవి దోషములు కావు. కాకపోయినను, వారు దోషములుగా భావించినారు గావునను, "ఇట్టివి అరావురా బినను పట్టించుకోదగినవి కాకపోవు" అనుటయే కాక, "భాషాతత్త్వజిజ్ఞాసువులు దీనిని ఒంటబట్టించుకొనక వీలులేదు" అనికూడా గట్టిగా హెచ్చరించినారు కావునను బదులువ్రాయుట తప్పనిసరియైనది.

నా రుదాహరించిన దోషత్రయములో మొదటిది ఛందస్సుకు సంబంధించినది; రెండవది వ్యాకరణమునకు సంబంధించినది; మూడవది శబ్దమునకు-అర్థమునకు సంబంధించినది. ఆ మూడింటను గల మతభేదము లెట్టివో విచారింతము.

౧. అఖండయతి; ఉభయయతి

""గండంబు బిగి తాల్చెకాడు చెక్కు" (27 పుట) ను అఖండయతికి ఉదాహరణగా ఇచ్చుట సరికాదు; ఇది ఉభయయతులలో చేరునని అఖండయతిదోషజ్ఞుల మతము" అన్నారు శ్రీనాగరాజుగారు.

అఖండయతిని దోషముగా భావించినవాడును, అఖండయతులను ఉభయయతులుగా చెప్పినవాడును అప్పకవి. అతని మతము ననుసరించి, వారు అట్లన్నారు గాని, 'తాల్చెకాడు'ను అఖండయతికి ఉదాహరణగా ఇచ్చుటలో పొరపాటేమియు లేదు. అఖండయతి, ఉభయయతి-రెండును- ఒకటే. పేరులలోనే భేదము. ప్రయోజనములో భేదములేదు.- ఎక్కువగా వివరించుటకు ఇది చోటుకాదు; కావున సంక్షేపముగా తెలుపుచున్నాను.

'తాల్చి+అడు = తాల్చెకాడు' అని సంధి. సంధిలోనున్న 'కా'లో, కకారము (హల్లు), అకారము (అచ్చు) - రెండును వున్నవి. రెంటికిని యతి చెల్లింపవచ్చును. "గండంబు బిగి తాల్చెకాడు చెక్కు" అన్నచోట కకారమునకు యతి చెల్లింపబడినది. ఇట్టి యతిని అప్పకవికి పూర్వపు లాక్షణికులు, అతనికి పిమ్మటి లాక్షణికులు కూడా 'అఖండయతి' అని చెప్పియున్నారు. చూడండి:

1. లక్షణ గ్రంథములలో మొట్టమొదటిది కవిజనాశ్రయము. అందులో, అఖండయతికి లక్షణము-లక్ష్యము-ఇట్లు చెప్పబడినవి.-

"మానుగ విశ్రమాక్షర సమంచితమై
స్వర మూదినం దది
యానుగుణాక్షరంబ కొని యైనను
తెప్పఁగనొప్పు నీ క్రియఁజ
ఖానునహ్నవలాని వృషభాధిపు
దన్నటు లర్థయుక్తమై
పూనినచో నఖండపడి పొల్పగు
నాదికవి ప్రణీతమై."

'వృషభ + అధిపుఁడు = వృషభాధిపుఁడు' అని సంధి. సంధిలోని 'భా'కు యతి చెల్లింపబడినది.

2. రంగరాట్ ఛందస్సుకర్త-అఖండయతికి-ఈ పద్యమునే ఉదాహరణగా చూపి, దానిక్రింద, - "హల్లుగా నిల్చియున్న విశ్రమాక్షరమందు స్వరము కూడియున్నను ఆ యక్షరమునే యతిగాఁ జెప్పినట్లయితే అది యఖండయతి యనఁబడును" అని వివరించియున్నాడు. (3-308).

'వృషభాధిపుఁడు'లోని 'భా' యెట్టిదో 'తాల్చెకాడు' లోని 'కా' అట్టిదే. రెంటిలోను స్వర మూది యున్నది.

3. కూచిమంచి తిమ్మకవి, స. ల. సారసంగ్రహములో,-

"గ్రక్కదలఁగ నోలమాన క్ష్మాధర
యను నీ
పెక్కువదము లిరుదెఱఁగుల
నిక్కముగ నఖండవడి గణించిరి
సుకవుల్."

అని చెప్పినాడు. (2-12).- 'ఓలము + అన = ఓలమాన' అని సంధి. సంధిలోని మకారమునకు యతి కూర్చవచ్చును; అది 'అఖండవడి' యని యర్థము.

4. భారత ప్రయోగము.-

"అతిథి నిను గౌరవేయ
మతిఁ గింకిరిపడక యోలమానగానక"
(అను. 1-68)

అందులో 'ఓలమాన'లోని 'మా'కు యతి చెల్లింపబడినది. 'ఓలమానగొను' అను క్రియవంటిదే 'తాల్చెకాడు' అను క్రియయును. కాబట్టి అది అఖండయతియే.

5. "మగ వంతంబును దక్కినజ బనము
లేమం డ్రీలయం జేటిరా?"
(దశకుమారచరిత్ర 12-50)

అందులో- 'ఏమి + అండ్రు = ఏమండ్రు' అని సంధి. మకారమునకు యతి చెల్లింపబడినది. కావున అఖండయతి.

ఇట్టి ప్రామాణికకవుల ప్రయోగములను బట్టి ప్రాచీనలాక్షణికు లేర్పరచిన అఖండయతిని అంగీకరింపక, అప్పకవి క్రొత్తత్రోవతొక్కి, దానికిబదులుగా, పన్నెండు విధములైన ఉభయయతులు చెప్పినాడు. ఈ విషయమును శ్రీ గిడుగు పండితులు, 1924 లోనే-అప్పకవీయము పీఠికలో తెలిపియున్నారు. (పు X(iii).

ఉభయయతులన్నియు అఖండయతిలో అంతర్భవించునవే. కావున వాటిని అఖండయతు లనియు ననవచ్చును. అందు విప్రతిపత్తి యేమియు లేదు.

1. ఇంతయెందుకు! అప్పకవి యేర్పరచిన ఉభయయతులలో 'నిత్యసమాన విశ్రాంతి' అనునది యొకటి. దానిని 'అఖండయతి' అనియు ననవచ్చునని అతడే చెప్పియున్నాడు.-

"పదము లేర్పాటుగాఁ గాఁబడని ప్రాణ
సంధులకు నిత్యసమాన కాంతులను న
ఖండ విశ్రమములు నన రెండుఁ జెల్లు"
(అప్ప. 3-135)

అనంతుడును "నిత్య సమాన యతి పేర అఖండయతి"అని చెప్పియున్నాడు. (ఛందో. 1-100). (సశేషం)

వాకాడు : శ్రీశ్రీ

(5 వ పేజీ కొరవ)

మొదలగువారు చేశారని, రెండవరకపు కవిత్వమును తిక్కన, గురజాడ మొదలగువారు చేశారని అన్నారు. తర్వాత శ్రీశ్రీ స్వీయరచనలనుండి కొన్ని గేయాలను వినిపించి సభ్యులను ఆనందింపచేశారు.

వాకాడు విద్యా సేవా సంస్థలనుగూర్చి శ్రీశ్రీ ఈవిధంగా వెల్లడించారు-

మయసభనుగూర్చి మహాభారతంలో చదివాను. కళాదర్శకులు వేసిన సెట్టు చూశాను. వాకాడుగ్రామమే పెద్ద మయసభగా కనుపించింది. ఒక ముఖ్యమైన భేదం. ఆ నాటి మయసభ కురుపాండవ సమరానికి దారితీసింది. ఈ మయసభ విద్యాభివృద్ధికి పాదులువేసింది. అల్ప ప్రారంభాలతో శ్రీ బాలకృష్ణారెడ్డిగారు కేవలం పట్టుదలమాత్రమే పెట్టుబడిగా కృష్ణదేవరాయలనాటి వైభవాన్ని జ్ఞాపకంచేసే విద్యానగరాన్ని నిర్మిస్తున్నారు. ఈ నగరం సర్వతోముఖాభివృద్ధి కావాలని ఆకాంక్షిస్తున్నాను.

ఇదీ శ్రీశ్రీగారి అభిప్రాయం. శ్రీశ్రీ వంటి నిశిత విమర్శకాదృష్టిగల మహాకవి నుండి ప్రశంసలు పొందగలగడం ఆ సంస్థల విశిష్టతకు నిదర్శనం.

సభాధ్యక్షులు డాక్టరు డి. ఎస్. రావు మాట్లాడుతూ తన ప్రపంచ పర్యటనలో అనేక విద్యాసంస్థలను చూడాననీ, గొప్ప గొప్ప సంస్థలు ప్రారంభదశలో తక్కు స్థాయిలోనే వుంటాయని అన్నారు. అమెరికా, బిటన్లలో కూడ కొన్ని గొప్ప విద్యాసంస్థల భవనాలు అతిసాధారణంగా, నిరాడంబరముగా యున్నాయని, ఈ కళాశాల నిర్వాహకులు డబ్బున్నా భవనాలమీద ఖర్చుపెట్టక లాబరేటరీసామగ్రి, గ్రంథాలయ వసతులు, హాస్టలుమీద ఖర్చు చేయవలసిందని; నేటివాతావరణాన్ని ఈవిధంగానే కాపాడవలసిందని, సలహాయిచ్చారు. కళాశాల క్రమశిక్షణను, సంస్థాపకుల దాతృత్వాన్ని కొనియాడారు.

కళాశాల విద్యార్థులు ఇంగ్లీషు, తెలుగు ఏకపాత్రాభినయాలు, నృత్యాలు ప్రదర్శించిన తర్వాత ప్రఖ్యాత నవలా రచయిత్రి, డాక్టరు రావుగారి ధర్మపత్ని శ్రీమతి ద్వివేదుల విశాలాక్షి పోటీలలో గెలుపొందిన విద్యార్థులకు బహుమతి ప్రదానము చేశారు.

నాట్యావధానం

18 తేది శ్రీ దారా రామనాథశాస్త్రిగారి నాట్యావధానం మూడుముప్పై నిమిషాలపాటు సదస్యులకు విశేషమైన వినోదాన్ని కల్గించింది.

రామనాథశాస్త్రిగారు ఒంగోలు కాలేజీలో ఆంధ్రభాషోపన్యాసకులు. నాట్యావధాన సూత్ర ప్రక్రియకు సృష్టికర్తలు. అప్పటికప్పుడు ఇచ్చిన సన్నివేశానికి అనుగుణమైన వేషధారణచేసుకొని, కవిగా మాటలు కానేవ్రాసుకొని, నటుడుగా భావ ప్రకటన చేయడాన్ని నాట్యావధాన మంటారు. శ్రీ శాస్త్రితో పాటు వారి తమ్ముడు, విజయవాడ కాలేజి లెక్చరరు శ్రీ దారా రాధాకృష్ణమూర్తికూడా పద్యావధానంలో పాలు పంచుకొన్నారు.

శాస్త్రి సోదరులకు సదస్యులు మంచి సమస్యలే ఇచ్చారు. ప్రిన్సిపాల్ డాక్టరు విలియమ్సు తనకు లాటరీలో లక్షరూపాయలు వస్తే, కాలేజీకి యాభైవేలివ్వాలని మనసులో అనుకుంటారు ప్రైజు రానే వచ్చింది. ఇవ్వడు ఇవ్వకమా మానకమా అనే విచికిత్సలోపడిన విలియమ్సుగారి మనఃస్థితిని అభినయించమన్నారు. రామనాథశాస్త్రిగారు ఈ ఘట్టాన్ని అద్భుతంగా చేశారు. మానవసహజమైన బలహీనతకంటే, అజరామరమైన ఆదర్శం పైవు మొగ్గుచూపి, అధ్యాపకలోకపు నైతికోన్నతిని నిలిపారు.

స్వర్గంలో షేక్స్పియర్ కాళిదాసులు కలసుకుంటే ఎట్లా వుంటుంది అని అడిగారు. కాళిదాసుగా శ్రీ శాస్త్రి, షేక్స్పియరుగా శ్రీ మూర్తి ఆ ఘట్టాన్ని ప్రేక్షక జనరంజకంగా ప్రదర్శించారు.

కురుక్షేత్ర యుద్ధానంతరం మృతులకు తిలోదకాలిస్తున్నపుడు ధర్మరాజు ఎదుట కర్ణుని ప్రేతం నిలిచినప్పుడు, అతడూ కుంతీ కుమారుడని గుర్తెరిగిన ధర్మరాజు చిత్తసంక్షోభాన్ని చూపమన్నారు సభాసదులు. కన్నకొడుకును తనకుమారుడని చెప్పకోకుండా జీవితమంతా దాచివుంచగలిగిన కుంతీదేవిని రాతిగుండెగా నిర్దేశించి ధర్మరాజు ఆక్రోశించిన ఘట్టం ప్రేక్షకులను స్తంభీభూతులనుచేసింది. శాస్త్రిగారి నటన అద్భుతంగా వుండినది.

భారత పార్లమెంటును చాణక్యుడు సందర్శించడం; ఒక సంఘసేవకుని జిల్లా కలెక్టరు పిలిపించి "ప్రభుత్వం మిమ్ము పద్మశ్రీతో సత్కరించదలచింది, మీరు అంగీకరిస్తారుగదూ!" అని అడిగినప్పుడు ఆయన భావవైఖరులు; బ్రహ్మసృష్టిని మానవ వైజ్ఞానికశక్తి సర్వనాశనంచేస్తే అప్పుడు సృష్టికర్త భావాలు; కౌరవరాజ్యసభలో ద్రౌపదిని ఈడ్చుకొనివచ్చి అవమానింప బూనినప్పటి వికర్ణుని చరితావము- ఈ ఘట్టాలన్నీ రసభరితంగా ప్రదర్శింపబడినాయి.

ప్రదర్శానానంతరం రామనాథశాస్త్రిగారిని శ్రీ బాలకృష్ణారెడ్డి పుష్పచందన తాంబూలాదులతో, దుశ్శాలువతో, నూట పదార్థకాన్కతో సత్కరించగా; కళాశాల వారు పత్రంతో సన్మానించారు. శ్రీ రామనాథశాస్త్రి ధన్యవాదములు చెప్తూ, అక్కడి సంస్థలను-సేవలను చూచిన తర్వాత ఒక పుణ్యక్షేత్రానికి యాత్రికుడుగా వచ్చినట్లు భావిస్తున్నా నన్నారు.

విద్యార్థి శ్రీ సి.హెచ్. కృష్ణయ్య వందనాలతో కార్యక్రమం పరిసమాప్తమైంది.

చంద్రిక కథ

(4 వ పేజీ కొరవ)

వస్తుండేది. అప్పుడుమాత్రం ఆమెను పిలిచి తన చెంతన వుంచుకొని ఊరడించేవాడు, ధైర్యవచనాలు చెప్పేవాడు.

-ప్రియా నీవు దేనికీదిగులు చెందకు. దిగులుపడి భయపడకుండా వుండడమే ముక్తి. ఈ లోకంలో భయపడకుండా వుంటేనే ఏ వ్యాధిరాకుండా వుంటుంది; ఏ ఆపదా సంభవించకుండా వుంటుంది. పొరపాటున ఏదైనా వ్యాధిగానీ, ఆపదగానీ సంభవిస్తే దానికై దిగులుచెందకుండా, స్థైర్యంగావుంటే అవే దూరమైపోతాయి. దిగులునుజయిస్తే మరణాన్నే గెలవ్వొచ్చు. భయం దుఃఖం, దిగులు లేకుండా వుంటే యీ లోకంలో ఎల్లకాలం జీవించవచ్చు. నన్నుమించిన కొన్నిభయాల్లో నేనుపడి పోయ్యాను. అందుకే యీ వ్యాధి నన్ను ఆవరించింది. కొద్దిరోజుల్లోనే అది తీరిపోతుంది. మనకు తప్పులేదనే దిగులొద్దు. నేనింకా మూడేళ్ళు వ్రాయకపోయినా, పైసా సంపాదించకపోయినా గుజరాతీ వారివద్ద యిచ్చిన డబ్బుతో నీవు దర్జాగా కాలం గడపొచ్చు. నన్నుగూర్చిన దిగులు విచారాలు నీవు మనస్సులోకి తెచ్చుకోవాకు- ఈ ధోరణిలో మనస్థైర్యం చెప్పి వోదార్చేవాడు విశాలాక్షిని.

—(ఇంకావుంది)

జమీన్‌రైతు

సంవత్సరం చందా	రు. 16-00.
6 మాసములకు	రు. 8-00.
విడిప్రతి	0-30 పై.

TENDER NOTICE

For Transport of Milk by private recognised Lorry Owners.

It has been proposed to entrust the Collection and Transport of Milk to a private transport agency in the following route from April 1969.

Route:	Villages:	Approximate payable mileage:
1.	Nellore to Sangam and back (for both Morning and evening) (Kovur, Rebala, Butchireddipalem, Annareddipalem, Sangam and other villages in between Nellore and Sangam)	100 miles

The above route will be let out on negotiable rates.

For this purpose, sealed tenders are invited from recognised Lorry Owners and Lorry brokers to undertake the transport of milk in the above route upto 1-00 p. m. on 5-4-69 and tenders will be opened at 5-00 p. m. on 5-4-69. The tenders should be prepared in the prescribed form which can be had from the office of Manager, Intensive Milk Supply Scheme, Nellore on payment of Rs. 5-15 only bearing the signature of Manager. Tenders should be supported by solvency and Income tax certificates. Those who are interested to undertake the transport of milk in the above route are cordially requested to contact the undersigned personally before 1 p. m on 5-4-69 in this office and offer their rates. Tentative terms and conditions of contract governing the above transport can also be known from the office.

K. V. Ramana Reddy,

A/c. Manager, Milk Supply Scheme, NELLORE.
North Pennar, Venkatewarapuram.

పల్లెలు

(5 వ పేజీ కొరవ)

వంటవచ్చేవరకు బకాయిల వసూళ్ళు వెంటనే ఆపవలసిందిదీ; గతంలో జరిగిన రీసెటిల్మెంటు లోపభూయిష్టంగావుంది కాబట్టి, తిరుగా సర్వే జరిపించవలసింది; ఊమ పరిస్థితులదృష్ట్యా తాలూకాలో ధాన్యం లెవీని రద్దుచేయవలసింది; రైతులకు పాస్‌పుస్తకాలు ఇప్పించవలసింది; గ్రామాలకు అనుకొనివుండు చిట్టి అడవులను రిజర్వుఫారెస్టుగా వరిగణించక, పశువుల మేతకు వదలవలసిందని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతూ తీర్మానాలు గావించబడినవి.

వ్యవసాయసంపదమీద పన్ను; ఎరువులు, ఎలక్ట్రిక్ పంపులమీద సుంకం హెచ్చింపును వ్యతిరేకిస్తూ, ఆ ప్రయత్నాన్ని విరమించవలసిందిగా కేంద్రాన్ని కోరుతూ మరో తీర్మానం చేయబడింది. మెట్టతాలూకాలకు వుపయోగపడు విధంగా సోమశిలను నాల్గవ ప్రణాళికలో చేర్చవలసిందిగా విజ్ఞప్తి చేయబడింది.

తాలూకా రైతుసంఘానికి టి. దశరథరామయ్య అధ్యక్షుడుగ, వి. మీరారెడ్డి వుపాధ్యక్షుడుగ, సి. శంకరరెడ్డి కార్యదర్శిగ, పాటూరు రామరాఘవయ్య సహాయకార్యదర్శిగ, పి. చిన్నగురునాథం కోశాధికారిగా ఎన్నుకోబడినారు. -ఒ.వి.

పాఠశాలల వార్తావళి

తోటపల్లిగూడూరు హైస్కూలు సైన్సు లేబొరేటరీలో క్రొత్తగావేసినవిద్యుద్దీపాలను, గజిటెడ్ ఇన్‌స్పెక్టరు శ్రీ బి. స్వామిదాస్ 14 తేది వెలిగించారు. ఈ సందర్భంలో హెడ్మాస్టరు శ్రీ ధర్మయ్యగారు చేసిన పాఠశాలాభివృద్ధి కార్యక్రమాలను వివరించి, వారిని అభినందించారు. మెయిన్‌గేటు, తరగతి గదులకు ద్వారబంధాలు—తలుపులు, మంచినీటి కుళాయిలు, స్టేజి, జెండావేదిక, సరస్వతీ విగ్రహము విద్యుదీకరణం, ఆటస్థలవసతి - మున్నగునవి ధర్మయ్యగారు సాధించిన కార్యాలని స్వామిదాస్ వివరించారు.

ఇదంతా బాగుంది. ధర్మయ్యగారిని మేమూ అభినందిస్తున్నాము. కాని, ఈ హెడ్మాస్టరుగారు వ్యాసుగిన్నవంటి చిన్న నౌకర్లమీద తన ప్రతాపమంతా చూపుతాడట; వాళ్లను వేధిస్తుంటాడట; వాళ్లపొట్ట కొడుతాడట. ఈ ఘనకార్యానికికూడా స్వామిదాస్‌గారు వీరిని అభినందించివుంటే బాగుండేదనిపించింది. సార్థక నామధేయుడుగా వ్యవహరించమని, బ్రతుకుతెరువుకు వచ్చిన స్వల్పజీతగాళ్ళను హింసించవద్దని ధర్మయ్యగారిని కోరుతున్నాము.

, , ,

వరికుంటపాడు టి. వ. హైస్కూలు వార్షికోత్సవం హెడ్మాస్టరు శ్రీ అడ్డివూడి శ్రీనివాసరావు అధ్యక్షతన జరిగింది. శ్రీ కోట సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి వుపన్యసించగా, శ్రీ సుంకర వెంకటనరసయ్యగారు బహుమతి ప్రదానం గావించారు.

, , ,

కట్టుబడిపాలెం అప్పర్ ప్రయిమరీ పాఠశాలలో స్వర్గీయ సిద్ది శ్రీనివాస మెమోరియల్ స్పోర్ట్సు జరిగాయి. బి. డి. ఓ. శ్రీ కె. శేషగిరిరావు అధ్యక్షించిన సభలో సమితి అధికారులు శ్రీయుతులు ఎం. రామమూర్తి, సి. శ్రీహరి, వి. వెంకటరామయ్యగారలు వుపన్యసించారు. శ్రీ టి. పద్మనాభరావు ప్రయిజులు పంచారు. సిద్ది నరసయ్య-వనమ్మగారలు పోటీలలో పాల్గొన్నవారికి వుచిత భోజనవసతులు కల్గించారు. ప్రతిసంవత్సరం నుండి ఒక విద్యార్థికి ఆర్థిక సహాయం చేయగలమని వాగ్దానం చేశారు. మూడవ తరగతి విద్యార్థిని సిహెచ్. చెన్నమ్మ 30 సెకండ్లలో 100 స్కిప్పింగులుచేసి ప్రథమ బహుమతి పొందగా; ఒకటవ క్లాసు అమ్మాయి బి. పద్మ 30 సెకండ్లలో 90 స్కిప్పింగులుచేసి ఆశ్చర్యాన్ని కల్గించింది. -ఒ. వి.

, , ,

లింగసముద్రం హైస్కూలు విద్యార్థులు రూ 42 లు సేకరించి, తెలంగాణా వుద్యమంలో బలిచేయబడ్డ సర్వేయరు రంగాచారి కుటుంబానికి పంపారట.

జనవాణి

(2 వ పేజీ కొరవ)

జరిపించుకొని వందిమాగధుల నోటితీటు తీర్చలేదు? ఎన్నికలు సమీపించేకొద్దీ, గుండెదడ ఎక్కువై జిల్లా పరిషత్తు హైస్కూళ్ళ సమితి ఆఫీసు గోడల, ఆవరణములను తమ మూర్తులతో నింపుకొనుటలేదు? ముఖాలతో మహోన్నత సంస్థకు మచ్చతెచ్చుటలేదు? ఒకటేమిటి, యిలా చేయగలిగినదంతా చేస్తున్న వీరు యీ చిన్నకార్యాలు సాధించలేరా?

ఇంతకాలం తీరికలేక, ఆలోచనరాక గాఢసుషుప్తిలో మునిగియున్నారేమో, మేల్కొనండి, జిల్లాలో స్వాతంత్ర్య సమరం ప్రజ్వరిల్లిన పవిత్రక్షేత్రాలు కాలం కన్నుమరుగు కాకమునుపే జ్ఞాపక చిహ్నాలతో అలంకరించండి.

జరిగిన జాప్యానికి కారణాలు వెదకక, శేషించిన శతజయంతికాలంలోనైనా కర్తవ్యాన్ని మరువకండి. 'జమీన్‌రైతు' హెచ్చరికతో జాగ్రత్తులౌతారని తలంచి, నిరాశచెంది, తుదకి బహిరంగలేఖ వ్రాయవలసివచ్చింది. ఇంతటితోనైనా మీరు కదలితే నేను ధన్యుడనే.

నెల్లూరు —పాతకాలపు మనిషి

ఈవారం విశేషాలు

(2 వ పేజీ కొరవ)

లా సైనికపాలన అశాంతితో అరాచకంతో అలసిపోయిన పాకిస్తాను ప్రజల నోళ్ళుకాళ్లు కట్టివేయడం ద్వారా నైనా శాంతిని ప్రసాదిస్తుందో; మరింత రక్తపాతానికి దారితీస్తుందో చూడాలి మరి!

ఇండియా కు సంబంధించినంతవరకు పాకిస్థాన్ పాలకులు ఎవరైనా ఒకటే!

కాంగ్రెస్‌వారి పొగరు

ఒకదెబ్బమీద దెబ్బ తగులుతున్నా, అవమానం వెంట అవమానం వస్తున్నా, కాంగ్రెస్ వాళ్ళకు బుద్ధి వచ్చేట్లు లేదు. పొగరు కాకుంటే, బలం వుండీ పార్లమెంటులో ఓటమిపొంది అంగలారుస్తారా?

అస్సాం పునర్నిర్మాణానికి సంబంధించిన రాజ్యాంగ (21 వ) సవరణ బిల్లు పార్లమెంటులో ఓటింగుకు వచ్చింది. మొదటి ఓటింగులో రావలసినన్ని ఓట్లు వచ్చాయి. తర్వాత,పావం కూర్చునే ఓపికలేక పెక్కుమంది మంత్రులు, పార్లమెంటు సభ్యులు విహారానికి పోయారు. ఇంతలో రెండోసారి ఓటింగు వచ్చింది. గంట కొట్టారు. తలుపులు బిగించేలోగా కొందరు లోపలకు చేరుకున్నారు కాని మంత్రులతోసహా కొందరు బయటనే వుండిపోవలసివచ్చింది. బిల్లు ఓడిపోయింది. ప్రధానమంత్రితోసహా కాంగ్రెసోళ్ళందరూ నోట్లో వేలువేసుకున్నారు!

ఈ బిల్లును ప్రవేశపెట్టింది పార్లమెంటరీ వ్యవహారాలమంత్రి శ్రీ కొత్త రఘురామయ్య. పార్లమెంటు వ్యతిరేకించడంతో రఘురామయ్యగారు తన మంత్రిత్వానికి రాజీనామాయిచ్చారు. ఆయనేకాదు; చివ్వాలు—మన పార్థసారథి, పరాశరుకూడా రాజీనామాలు పెట్టారు. అందరూకలసి మళ్ళీ పునసంపాదించుకున్నారనుకోండి!

కేవలం నిర్లక్ష్యం తప్ప, జనసంఘం వారిని మినహాయిస్తే, బిల్లుకు ప్రతిపక్షాలు కూడా అనుకూలురే. అర్ధంటు పెలి గ్రాముల్చినా కొందరు రాలేదట. వీళ్ళ నిర్లక్ష్యం ఎంత క్షమించరానిదంటే- పార్లమెంటులో ప్రతిష్టను కాపాడుకోవడం కంటే, భోపాల్‌లో కాంగ్రెస్ నాయకుని ఎన్నిక పర్యవేక్షణ ముఖ్యమైంది కాంగ్రెస్ నాయకులకు; జగజీవన్‌రాం భోపాల్‌కు పోయాడట. కాలం ప్రతికూలంగావుండే టప్పుడుకూడా కాంగ్రెస్ వాదులు అప్రమత్తంగా వుండలేకపోవడం విచారం కల్గిస్తుంది.

ఓడిపోయిన బిల్లును మళ్ళీ ఈ సమావేశంలోనే ప్రవేశపెడతారట.ఇది రూల్సుకు విరుద్ధం. ఆ రూలును రద్దుచేస్తారట. ప్రతిపక్షీయులు ఏ వైఖరి నవలంబించబోతారో, మళ్లీ ఏమి జరగబోతుందో!

మధ్యప్రదేశ్‌లో కాంగ్రెస్

మధ్యప్రదేశ్‌లో మళ్లీ కాంగ్రెసే రాజ్యానికి వచ్చింది. ముఖ్యమంత్రిత్వాన్ని స్వీకరించిన పాతకాంగ్రెస్-కొత్త ఎస్. వి. డి. ముఖ్యుడు నరేశ్‌చంద్ర శాసనసభముందు నిలబడలేక రాజీనామా యిచ్చాడు. అనర్హత కారణంగా డి. పి. మిశ్రా నాయకత్వానికి పోటీ చేయలేకపోయాడు. కాంగ్రెస్‌పార్టీ ఉపనాయకుడు, 44 ఏళ్ల యువకుడు, శ్రీ శ్యామశరణ్‌శుక్లా పోటీలో అధిక మెజారిటీతో ఎన్నుకోబడినాడు. రాజీ కుదరక, మిశ్రా అభ్యర్థిగా కుంజిలాల్‌దూబే పోటీచేశాడు.

శుక్లా ముఖ్యమంత్రిగాను, దూబేమంత్రిగాను ప్రమాణస్వీకారాలు చేశారు. తర్వాత కొందరు నియమింపబడుతారట.

ఇరవైమాసాల తర్వాత వచ్చిన ఈ మంత్రివర్గమైనా కొనసాగ వుంటుందా? మిశ్రాలు, గోవిందుల్ల గోతులు త్రవ్వకుండే వుండే అవకాశం వుంది.

హైదరాబాదులేఖ

(మొదటిపేజీ కొరవ)

ఒక జ్యోతిష్కుడు ముఖ్యమంత్రికి ప్రమాదంలేదు, ఇప్పటి క్లిష్టపరిస్థితిని ఆయన విజయవంతంగా ఎదుర్కొని బైట పడ్తారని చెప్పిన నాటినుంచి ఒక ప్రధాన తెలుగు దినపత్రిక తన వైఖరిని మార్చివేసింది.

ఇలా చిక్కులు వచ్చినప్పుడల్లా, తిరుమలాన్ని చూసుకొని దేవునిమీద భారం వేసి కూర్చొనే దశకు వచ్చాయి మన రాజకీయాలు. గ్వాలియర్ రాజమాత పాపం ఇలా రాజజ్యోతిష్కులపై ఆధారపడి యస్. వి. డి. అధికారాన్ని వదులుకున్నది. కోపంవచ్చి జ్యోతిష్కులందరిని బర్తరఫ్ చేసిందట. కాని ఇలాంటి గుణపాఠాలు మన నాయకులు నేర్చుకోలేరు.

ఏమైనా ఈ రాష్ట్రం గడ్డురోజుల నెదుర్కొంటున్నది. క్రితంవారం కమ్యూనిస్టుపార్టీవారు ప్రభుత్వానికి అల్టిమేటం ఇస్తూ చేసిన తీర్మానం చూస్తే ప్రతిపక్షాలు కూడా ఆంధ్రప్రదేశ్ సమైక్యత పేరిట ఎంతోకాలం బ్రహ్మానందరెడ్డిగారి అండ నిలవరని తోస్తుంది.

కొండా లక్ష్మణ్‌బాపూజీ ఢిల్లీ వెళ్తా రాజీనామాసమర్పించనున్నవార్త నిజంకాదని, ఆయన అసలు ఏమాలోచిస్తున్నారో తనకు తెలియదని, మంత్రిగాకాక వ్యక్తిగా ఆయన ఢిల్లీ వెళ్ళారని ముఖ్యమంత్రి చెప్పారు.

కాని వెళ్లేముందు ముఖ్యమంత్రిగారిని కలుసుకొని తన అభిప్రాయాలు ఆయనకు చెప్పి వెళ్తున్నానని బాపూజీ అన్నారు. వారంరోజులక్రితం రాజీనామా ఇస్తానంటే ముఖ్యమంత్రే వద్దన్నారని, ఆయనకు సన్నిహితులైనవారు చెబుతున్నారు. నిజమేమిటో పెరుమాళ్ళకెరుక.

ఐతే కొండా లక్ష్మణ్‌గారు మాత్రం వ్యక్తిగతంగా వెళ్లారు కనుక స్వంత డబ్బుతో విమానం టిక్కెట్టు కొనుక్కున్నార. హైదరాబాదు గెస్టుహౌస్‌లో కాక, అధికారులు వగైరాలున్నచోటే భాగంలో స్వంతడబ్బిచ్చి ఢిల్లీలో మకాం చేస్తున్నారనీ తెలుస్తున్నది.

——

శ్రీ భారత్ యాత్రా స్పెషల్

బదరీ, బ్రహ్మకపాలము, కేదార్‌నాద్, జమ్ము, కశ్మీర్, ద్వారక, నేపాల్‌తో సహా ప్రత్యేక సౌకర్యముతో పూర్తి రైలుబండి, సంపూర్ణ ఉత్తర హిందూదేశ యాత్ర 24-4-1969 తేది రాత్రి గుంటూరునుండి బయలు దేరును. 70 రోజులు - 7500 మైళ్ళు - ఉదయము కాఫీ-ఫలహారములు, రెండుపూటలు భోజనముతో సహా మనిషి 1-కి రూ. 650/- లు మాత్రము.
అడ్వాన్సు రూ. 50/- లు యిచ్చి సీటు రిజర్వ్ చేయించుకొనవచ్చును.

ఎన్. గురునాథం, ఆర్గనైజరు.
అమీర్‌మహల్,
రైలుపేట - గుంటూరు.

నెల్లూరులో వివరములకు:
ఎం. ఎ. సలీమ్,
C/o వి. సుబ్రమణ్యం,
సిమెంటు డీలరు,
సంతపేట—నెల్లూరు.

Edited, Printed and Published by N. Sree Ramamurthy at the Zamin Ryot Press, 170, Thipparajuvari Street, Nellore (A. P.)